

Gorenjski Glas

PETEK, 21. FEBRUARJA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 15, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Tone odpadkov se znova kopičijo

V skladiščih komunalnih podjetij je že zdaj več kot 16 tisoč ton odpadne embalaže, po črnem scenariju zbornice za komunalno gospodarstvo naj bi se je vsak mesec nakopičilo še dodatnih 5700 ton.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V centrih za ravnanje z odpadki so se po novem letu znova začeli kopičiti kupi odpadne embalaže, opozarjajo na Zbornici komunalnega gospodarstva pri Gospodarski zbornici Slovenije. Po njihovih podatkih je le v januarju v skladiščih komunalnih podjetij ostalo približno 5700 ton neprevzete odpadne embalaže. Skupaj z neprevzetimi količinami iz preteklih let pa je teh odpadkov, po izračunih zbornice, več kot 16.400 ton, količine pa se bodo vsak

mesec povečevale za 5700 ton. Po črnem scenariju bi se tako v celotnem letošnjem letu nakopičilo več kot 65 tisoč ton teh odpadkov, kar je skoraj polovica vseh odpadkov, ki jih v letu zberejo komunalna podjetja.

Decembra je namreč upravno sodišče odpravilo spremembe okoljevarstvenih dovoljenj družbam za ravnanje z odpadno embalažo (DROE), ki jih je z interventnim zakonom izdala agencija za okolje. Ker embalažnina ni plačana za okoli 53 odstotkov vse zbrane embalaže, tako DROE ne

prevzemajo presežnih količin. Da je stanje alarmantno, so na včerajšnji novinarski konferenci potrdili direktor zbornice Sebastijan Zupanc ter predstavniki komunalnih podjetij. Z izrednimi razmerami se namreč soočajo domala vsa komunalna podjetja v Sloveniji, tudi na območju Gorenjske, denimo Škofje Loke, Kamnika in Komende ter Kranja, kjer Komunalna Kranj že nekaj časa sama plačuje odstranjevanje embalaže, kljub temu da je s tem v prekršku.

Foto: Komunalna Kranj

► 7. stran Z velikimi težavami zaradi nakopičenih odpadkov se spopadajo tudi v Komunalni Kranj.

Težave nakelskega doma starejših

»Oskrbovance imamo, kadra ne dovolj. Usoda Doma starejših Naklo nas že skrbi,« se je odzval župan Ivan Meglič. Direktor doma Matej Križanič v zvezi z zaposlovanjem ne zaznava posebnosti. Posamezni nakelski občani so se za storitve, kot je pomoč na domu, ki jo izvaja preddvorski dom, zanimali drugje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo, Preddvor – Dom starejših občanov (DSO) Preddvor upravlja tudi Dom starejših Naklo, je treba najprej pojasniti. Od prvega februarja dalje njihova storitev razvoza kosil na dom ni več mogoča, a kot pojasnjuje direktor doma Matej Križanič, je ta ukrep začel veljati samo za uporabnike te storitve v Preddvoru. V Naklem, kot zagotavlja, jo še omogočajo. Storitve v Naklem še naprej izvaja njihov pogodbeni partner Tadej Mohorič.

Dom starejših Naklo bi občina rada širila in s tem zagotovila še več mest za oskrbovance, a jih sedanja situacija »sili« v reševanje akutnejših problemov. /Foto: arhiv Gorenjski glas

► 6. stran

PRILOGI:

Deželne novice
Cerklje pod Krvavcem

JELOVICA
OKNA 2020

Na ogled v prenovljenem salonu v Škofji Loki.

www.jelovica-okna.si

GORENJSKA

Zelena luč za gradnjo centra za odpadke

Občinski svetniki občin Kamnik in Komenda so potrdili investicijsko dokumentacijo za gradnjo zbirnega centra za ravnanje z odpadki, ki ga bodo skupaj zgradili na območju Suhadol. Pri tem računajo tudi na nepovratna sredstva.

9

GG+

Nekoč razvada, danes umetnina

Gorjuško »fajfarstvo« ali izdelovanje pip je vpisano v register nesnovne kulturne dediščine. Nekoč znana domača obrt izdelovanja rezljanih in ročno okrašenih lesenih pip za kajenje tobaka je danes živa le še na Gorjušah.

19

GG+

Milijoni ljudi v karanteni

V Mestni knjižnici Kranj je o Kitajski, njeni tehnološki in gospodarski moči ter konfliktu z ZDA predaval dr. Uroš Lipušček. Beseda je tekla tudi o koronavirusu. V pokrajini Hubei je v karanteni okoli šestdeset milijonov ljudi.

20

ZADNJA

Medicinske sestre so iskali tudi v Beogradu

V Splošni bolnišnici Jesenice se soočajo s pomanjkanjem medicinskih sester, še zlasti na internističnih oddelkih. Ker jih v Sloveniji primanjkuje, jih iščejo tudi v tujini, med drugim so bili na zaposlitvenem sejmu v Beogradu.

32

VREME

Danes in jutri bo pretežno jasno. Danes bo pihal okrepljen severnik, jutri in v nedeljo pa jugozahodnik. V nedeljo bo delno jasno.

jutri: pretežno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Ema 2020 na RTV SLO 1, Valu 202 in rtslo.si

V soboto, 22. februarja, točno ob 20. uri se bo v studiu 1 Televizije Slovenija začel letošnji izbor slovenskega predstavnika za Pesem Evrovizije 2020. Emo 2020 bo vodil v voditeljski vlogi že dodobra prekaljeni Klemen Slakonja. Danes ob 20. uri, torej večer pred vrhuncem, sobotnim finalnim izborom Eme 2020, bo tudi letos na sporedu na prvem programu Televizije Slovenija oddaja Ema pred Emo. Gledalcem bo odškrnila pogled v zakulisje priprav na velik glasbeni dogodek, preverila utrip na vajah in pričakovanja tekmovalcev. Oddajo bo vodil Nejc Šmit. Letos se bo na Emi predstavilo 12 izvajalcev, med njimi tudi dva novince, ki sta zmagala v predizboru Ema Freš. Gledalci in poslušalci boste lahko za svojega favorita glasovali v superfinalu. RTV Slovenija poudarja naročniku Gorenjskega glasa rokovnik in priročen potovalni set. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdo je lani zmagal na izboru Ema? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 28. februarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Koncert z Luko Basijem ob dnevu žena v Cerkljah

Luka Basi, mlad slovenski pevec, prihaja z Raven na Koroškem, poje že od mladih nog, širši javnosti pa se je predstavil leta 2016 v oddaji Slovenija ima talent. Takrat je nastopal še pod svojim pravim imenom Matej Prikeržnik. Po nastopu v oddaji se je kariera pevca Luke Basija šele prav začela. Rojen je bil v glasbeni družini. Njegova mama je prepevala v narodno-zabavnem ansamblu in tudi sam je svoje prve odrske korake naredil v tej zvrsti. V glasbeni šoli se je učil igranja na trobento. Danes trobente ne igra več, narodno-zabavne viže in pesmi pa je zamenjal s hrvaškimi. Luka Basi prihaja ob dnevu žena tudi v Cerklje. Koncert z naslovom Na krilih ljubezni bo zagotovo ustvaril pravi čarobni večer dalmatinske glasbe. Vstopnice za koncerta v Cerkljah na Gorenjskem, ki bosta 4. in 5. marca, so na voljo na vseh Eventimovih prodajnih mestih in www.topdogodek.si.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podelili zgoščenko Luke Basija, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kakšno je pravo ime pevca Luke Basija? Odgovore pošljite do petka, 28. februarja 2020, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **IZIDOR PARTE, Zgornje Jezersko**

Pravilen izračun minimalne plače

Škofja Loka – Sindikat za zasebno varovanje prihodnji teden vabi na skupna srečanja, na katerih bodo predstavili pravilen obračun minimalne plače. Na Gorenjskem bo srečanje v sredo, 26. februarja, ob 18. uri v prostorih ZSSS Gorenjska v Škofji Loki na Kidričevi cesti 1.

Drugačen pogled na starejše

Dr. Borut Stražišar se zavzema za paradigmo dolgožive družbe, ki naj nadomesti sedanjí koncept starajoče se družbe. Usmerjena je v zagotavljanje dolgotrajnega samostojnega življenja starejših.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Borut Stražišar je doktor pravnih znanosti, jeseniški občinski svetnik, ki je širši javnosti postal znan kot eden od treh kandidatov za predsednika stranke DeSUS. Na kongresu se je vnel pravi boj med Karlom Erjavcem in Aleksandro Pivec, ki je na koncu prevzela tudi vaje stranke. Stražišar je na kongresu poskusil prodreti z novim programom in svežo vizijo, a mu je, kot je povedal, na koncu ostal mal-

na vse osebne zamere. Žal je stranka padla tudi na tem izpitu ...« je dejal. Stražišar je zato dan po kongresu napisal odstopno izjavo in izstopil iz DeSUS-a. Kot pravi, pa ostaja član svetniške skupine DeSUS na Jesenicah, kjer je bil izvoljen kot nečlan stranke. »Menim, da lahko s svojim znanjem naredim vsaj nekaj dobrega za lokalno skupnost, v kateri živim. Obenem čutim moralno odgovornost, da še naprej zagovarjam interese upokojencev.«

Dr. Borut Stražišar poudarja pomen sprejetosti; da družba sprejema starostnike kot svoj aktivni del, in ne kot kategorijo v »čakalnici«. / Foto: Gorazd Kavčič

»Od starostnikov se pričakuje, da bodo znali uporabljati pametne telefone, dvigovati denar na bankomatih, da bodo v trgovini v petih sekundah pospravili stvari z blagajne ... In če tega ne zmorejo, dobijo občutek, da so nemočni, da ne morejo več živeti samostojno. A včasih so potrebne le majhne prilagoditve, da bi starostniki lahko ostali samostojni, aktivni ...« poudarja Borut Stražišar.

ce grenak priokus. Ne le da stranka po njegovem mnenju vztraja pri zastarelem programu, zmotilo ga je tudi dogajanje po kongresu. »Zmagoslavje ob socialni izključenosti in revščini potencialnih volivcev DeSUS se mi zdi nehigiensko in daleč od spoštljivih moralnih norm. Sam sem na kongresu javno povedal, da je ena izmed nalog resne in dozorele politične stranke zaščita njenih članov – ne glede

Pri tem se zavzema za novo paradigmo dolgožive družbe, ki bi po njegovem mnenju morala nadomestiti sedanjí koncert starajoče se družbe. Kot pravi, smo pri starajoči se družbi usmerjeni predvsem na negativne učinke, češ starost je družbeno nesprejemljiva in finančno breme. V nasprotju s tem pa je paradigma dolgožive družbe usmerjena v zagotavljanje dolgotrajnega samostojnega življenja

starejših. Cilj je, da ostanejo čim dlje samostojni, seveda z ustrezno prilagoditvijo okolja, tako domačega kot širšega.

»Paradigma temelji na prilagajanju družbe potrebam različnih generacij. Za to ne potrebujemo dragih študij in strategij, temveč moramo zgolj pogledati potrebe starejših in primere dobrih praks v tujini. Za to tudi ni potrebnega veliko denarja, 80 odstotkov vseh ukrepov je nefinančnih. Treba je le spremeniti način razmišljanja oziroma pogled, kako gledaš na starejše,« razlaga sogovornik. Lahko gre za malenkosti, denimo prilagoditev bančnih avtomatov starejšim, brezplačni javni prevoz, drobne prilagoditve v trgovinah, denimo

brezplačna dostava na dom. Evropska unija tudi financira prilagajanje domačih okolij za potrebe starejših, da ti lahko dlje časa ostanejo doma. Že samo menjava kadi za tuš v kopalnici lahko včasih pomeni, da bo starostnik lahko še naprej živel samostojno. V nekaterih državah so starejši še vedno delovno aktivni, pomagajo denimo v živalskih vrtovih, parkih, pri čemer dobijo topel obrok in brezplačni prevoz, ohranijo pa občutek koristnosti in družbene povezanosti. Na ta način se zmanjša tudi pritisk na domove za starostnike in za višje pokojnine, razlaga Stražišar. Del prihrankov bi lahko namenili tudi za mlade, za reševanje njihovih stanovanjskih vprašanj.

Redna uskladitev pokojnin

Pokojnine in drugi prejemki višji za 3,2 odstotka, kar bodo upokojenci občutili ob februarjem izplačilu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Ta teden je svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje sprejel sklep o redni uskladitvi pokojnin in drugih prejemkov, po katerem se bodo pokojnine in drugi prejemki uskladili za 3,2 odstotka. Uskladitev velja od 1. januarja, izvedli pa jo bodo pri izplačilu za februar.

V skladu z zakonodajo se uskladitev pokojnin izvede enkrat letno na podlagi rasti povprečne mesečne bruto plače in povprečne rasti cen življenjskih potrebščin v državi, ki ju ugotovi in uradno objavi državni statistični urad. Pokojnine se uskladijo za 60 odstotkov rasti povprečne bruto plače, izplačane za obdobje januar–december preteklega leta, v

primerjavi s povprečno bruto plačo, izplačano za enako obdobje leto pred tem, in za 40 odstotkov povprečne rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z enakim obdobjem leto pred tem. Uskladitev pokojnin je izražena v odstotku in je seštevek obeh ugotovljenih delnih rasti. Tako izračunana uskladitev pokojnin ne more biti nižja od ugotovljene polovične rasti cen življenjskih potrebščin.

Po uradnih podatkih Statističnega urada je povprečna mesečna bruto plača, izplačana za obdobje januar–december 2019, znašala 1.753,84 evra, povprečna mesečna bruto plača, izplačana za obdobje januar–december 2018, pa je znašala 1.681,55 evra, kar pomeni,

da je bila rast 4,3 odstotka. Povprečna letna rast cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december 2019 je znašala 1,6 odstotka.

Z redno uskladitvijo pokojnin in drugih prejemkov iz invalidskega zavarovanja bodo ti višji za 3,2 odstotka. Upokojenci težko čakajo še na izredno uskladitev.

Na redno uskladitev pokojnin so se odzvali v Sindikatu upokojencev Slovenije, kjer pravijo, da zaradi tega med upokojenci niso zaznali kakšnega posebnega zadovoljstva, saj jim zaradi različnih podražitev od oskrbnih

v domovih za starejše do komunalnih storitev v žepu oziroma denarnici ne bo ostalo več. »Kljub redni uskladitvi pokojnin po zakonsko določeni formuli se namreč razkorak med plačami in pokojninami še vedno povečuje, saj upokojencem še vedno niso popravili niti krivice, ki jim je bila storjena zaradi neuskaljevanja pokojnin v času veljavnosti zloglasnega Zakona o uravnoteženju javnih financ. Zato je naša zahteva po izredni uskladitvi pokojnin za 5,6 odstotka še vedno aktualna,« pravijo v upokojenskem sindikatu, kjer pričakujejo, da socialni partnerji to problematiko čim prej uvrstijo na sejo delovne skupine, ki se ukvarja s pokojninsko reformo, in da bo čim prej prišlo do dogovora o izredni uskladitvi pokojnin.

Bolnišnica mora vrniti denar

Proračunska inšpekcija je ugotovila, da so štiri bolnišnice del prejetih interventnih sredstev porabile nenamensko, med njimi Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo (BGP) Kranj. Bolnišnice so se pritožile, vlada je pritožbe zavrnila. V BGP zagotavljajo, da so prejeta sredstva v celoti porabili zakonito.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – Vlada je na nedavni dopisni seji izdala odločbe o zavrnitvi pritožb BGP Kranj in splošnih bolnišnic Trbovlje, Slovenj Gradec in Celje proti odločbam republiškega Urada za nadzor proračuna (UNP). Omenjene bolnišnice so 30. novembra 2017 prejele državna sredstva skladno z zakonom o interventnih ukrepih za zagotovitev finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov, ki so leto 2016 končali z izgubo. Sredstva so bila namenjena za poplačilo neplačanih obveznosti do dobaviteljev, ki so zapadle do dne prejema teh sredstev, in za plačilo posojil v okviru enotnega zakladniškega računa države in do komercialnih bank, najetih za financiranje tekoče likvidnosti. BGP Kranj je prejela 1.534.819 evrov. Kasneje so na ministrstvih za zdravje in finance zavzeli stališče, da s prejetimi interventnimi sredstvi ni bilo dopustno poravnati obveznosti, ki so zapadle po 30. novembru 2017, in so od bolnišnic zahtevali povračilo nenamensko porabljenih sredstev. Bolnišnice so se pritožile, a neuspešno. Vlada v odločbi o zavrnitvi pritožb pojasnjuje, da enkratni ukrepi, ki so namenjeni finančni sanaciji

Foto: Primož Pčulin

Direktor BGP Kranj Marko Breznik je povedal tudi, da je BGP lani poslovala precej bolje kot leta 2018.

javnega zdravstvenega zavoda, ne morejo trajati nedolžen čas in da obveznosti zapadle po tem datumu, predstavljajo tekoče izdatke, posledično pa ne morejo biti del načrtovanih enkratnih ukrepov za finančno sanacijo, opredeljeno v zakonu. BGP Kranj mora vrniti 122.166 evrov.

Pričakuje odločitev zakonodajalca

Direktor BGP Kranj Marko Breznik je prepričan, da so sredstva porabili zakonito in da zakon ne navaja časovne omejitve, do kdaj bi jih moral prejemnik počrpati. »V BGP smo prejeta

sredstva porabili do 27. decembra 2017, kar je v zapisniku ugotovil tudi inšpektor UNP, pri čemer smo po 30. novembru 2017 porabili 122.166 evrov, ki naj bi jih vrnili v proračun. Na dan 30. novembra 2017 smo namreč izkazovali zapadle obveznosti le v višini 1.412.653 evrov. Sredstva smo v celoti porabili zakonito in skladno z namenom,« meni Breznik, prepričan tudi, da ministrstvu nimata pristojnosti spreminjati oz. razlagati zakonskih določb, marveč to lahko stori zgolj zakonodajalec (državni zbor). V zvezi s tem pričakuje odločitev Odbora za zdravstvo v državnem zboru.

Najem likvidnostnega posojila ne rešuje težav

Na ministrstvu za finance so pojasnili, da je za sistemsko reševanje težav bolnišnic pristojno ministrstvo za zdravje, medtem ko je ministrstvo za finance pristojno za reševanje nujnih likvidnostnih težav v okviru zakonskih možnosti. Zato kot rešitev omenjenim bolnišnicam lahko ponudijo samo najem ugodnega likvidnostnega posojila v okviru sistema enotnega zakladniškega računa države. »Za možnost likvidnostnega posojila smo pri nas izvedeli zgolj iz medijev. Pristojno ministrstvo nas o tem formalno ni obvestilo, poleg tega to posojilo ne bi bistveno pripomoglo k izboljšanju likvidnostnih težav v primeru vračila navedenih sredstev,« meni direktor BGP Kranj. Bolnišnica je sicer lani poslovala precej bolje, kot leta 2018, je še sporočil direktor: »Po še neuradnih podatkih smo lani ustvarili 477.257 evrov presežka prihodkov nad odhodki, pri čemer je treba upoštevati, da smo junija prejeli 930.985 evrov interventnih sredstev s strani vlade. Brez teh sredstev bi ustvarili presežek odhodkov nad prihodki v višini 453.728 evrov, kar je bistveno boljše kot leto poprej, ko smo ustvarili dober milijon evrov presežkov odhodkov nad prihodki.«

k

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Samo skrbi me. Moja in vaša starost ...

Ne vem še, kako je biti star. Ne vem zato, ker mi do starosti manjka še nekaj let. Ker pa seveda živim v odgovorni in starejšim prijazni družbi, me nima kaj skrbeti in se zlatih let življenja lahko samo veselim. Kako lepo se to sliši, kajne? A v drobni tisk dodajam: obljubljeni mi je to s figo v žepu. Kajti realnost se slika drugače. Novega doma za starejše država ni zgradila leta; kot slišimo, precej vlaga denar v študije. Pa saj starejši, ki zaradi različnih razlogov potrebujejo institucionalno obliko bivanja, ne morejo živeti v »papirju«. Na zakon o dolgotrajni oskrbi pa čakamo že toliko let, da se bojim, da ga bodo zaradi »preživetih« vsebin začeli pisati na novo.

V domovih za starejše manjka kadrov. Tako hudo je ponekod, denimo v Naklem, da župana skrbi usoda doma, če odidejo še trije, štirje zaposleni. Cenim poklic negovalcev, socialnih oskrbovalcev. A ti so premalo vredni, res pa je tudi, da vsak ni za ta poklic. Delo je tudi fizično naporno, pomembna sta socialni čut in seveda velika podpora vodje.

Imamo storitve, prijazne starejšim. Denimo pomoč na domu. Lepo je ta sprejeta, a vsaj v Naklem je njeno izvajanje okrnjeno. Ker manjka kadra, kot je pred časom povedal direktor Doma starejših občanov Preddvor, ki za nakelske občane zagotavlja to storitev. Dom

starejših je v Preddvoru ukinil razvoz kosil na dom; kot je pojasnil direktor, to ni del njihove javne, ampak tržne dejavnosti. Je to res tako breme?

Ne vem, kako se počutijo starejši, ko jim »vrelci mladosti« krojijo usodo, ker nisem čisto prepričana niti o tem, koliko so starejši sploh vključeni v to, kaj potrebujejo za dostojno starost. Dostojno življenje zagotavljajo tudi odnosi. Verjetno ste že slišali za starizem, to je diskriminiranje ali stereotipiziranje na osnovi starosti. Nedavna raziskava o doživljanju starizma v zdravstvenih ustanovah v Sloveniji je pokazala, da je več kot dve tretjini starejših od 65 let pri zdravstveni obravnavi občutilo diskriminacijo, je pisalo na vabilu na nedavno okroglo mizo. So kar konkretizirali: ko zdravnik reče osemdesetletniku, ki bi moral zaradi zalitih pljuč ostati na rehabilitaciji, da je postelj in osebja premalo in da bo raje svoj čas in energijo namenil mlajšim bolnikom – koga bi moral biti sram? Bolnika z zalitimi pljuči, zdravnika, ministra za zdravje, predsednika vlade, vse nas, ki si mislimo "Ja, tako pač je ..."? Svojci za starejše skrbijo, kot zmorejo in znajo. Nekateri žal nanje pozabijo. Stiske blažijo prostovoljci (prostofejci, družabniki). Naj moje besede ne izzvenijo preveč nametano ... Na srečo tudi nisem »okužena« s slepilo o večni mladosti. Samo skrbi me. Moja in vaša starost.

Poslovanje v domovih za starejše bo ogroženo

Tako na podlagi izračunov glede stroškov dela v domovih za starejše zatrjujejo v Skupnosti socialnih zavodov Slovenije.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Skupnost socialnih zavodov Slovenije se je odzvala na izračune ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede stroškov dela v domovih za starejše in posebnih socialnih zavodih. Zatrjujejo namreč, da redne uskladitve cen institucionalne oskrbe v marcu 2020 zaradi nereálnih izračunov ne bodo pokrile rasti plač zaposlenih v domovih za starejše in posebnih zavodih.

Zaradi tega je ogrožena finančna vzdržnost poslovanja socialnovarstvenih

zavodov. Zategovanje pasu bodo občutili tudi stanovalci, ki bodo marsikje prikrajšani za obnove in posodobitve dotrajenih objektov ter razvoj nujno potrebnih storitev, opozarjajo v skupnosti in pozivajo k uvedbi prehodnega obdobja do sprejetja ustrezne zakonodaje o dolgotrajni oskrbi.

Sredi februarja je ministrstvo v Uradnem listu objavilo podatke o rasti elementov cen in standardnih zneskov, ki predstavljajo podlago za določitev cen institucionalnega varstva starejših in posebnih skupin odraslih za leto 2020. Po

mnenju skupnosti so ti prenizki in ne upoštevajo dejanske rasti stroškov dela zaradi povišanja minimalne plače, sprememb v obračunavanju dodatkov, višjih premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in rasti drugih stroškov dela. Ker bo tovrstno administrativno določanje cen oskrbe, ki ne zagotavljajo pokritja stroškov, ki nastajajo pri izvajanju storitev, ogrozilo poslovanje domov za starejše in posebnih zavodov po vsej Sloveniji, Skupnost poziva ministrstvo, da čim prej popravi objavljene podatke.

Sanacija deponije bo letos zaključena

Kovor – Na deponiji v Kovorju Občina Tržič že nekaj let izvaja zaključna sanacijska dela, zato da preprečijo kakršnekolikoli izpuste ali vplive na okolje. »Leto 2020 je tisto, ko bodo sanacijska dela na deponiji končana. V lanskem letu nam je uspela posodobitev prekladalnega platoja in dela zbirnega centra, letos se zapira praktično pokrov nad deponijo, urejajo plenaki in potem se dokončno zatravijo tudi brežine,« je povedal župan Borut Sajovic. Kot je še pojasnil, sredstva za sanacijo zagotavlja občinski proračun iz jamstva, ki je bilo izbrano pri dovozu smeti od drugje. »Na deponiji je poskrbljeno za sežig zemeljskega plina, medtem ko se izcedne vode redno in sproti kontrolirajo z odvajanjem na centralno čistilno napravo. Veseli smo podatka, da v tržiških odpadnih vodah težkih kovin ni,« je še dejal Sajovic.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

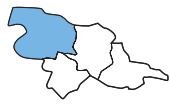
FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Posebno priznanje družini Kuralt

Krajevna organizacija Rdečega križa (KO RK) Gorje letos praznuje 75 let prostovoljstva in humanitarnosti, obenem obeležujejo tudi šestdeset let sprejema mladih članov v okviru Krožka Rdečega križa na osnovni šoli Gorje in petdesetletnico predsedovanja družine Kuralt.

MAŠA LIKOSAR

Zgornje Gorje – Jubileje so obeležili v Gorjanskem domu na jubilejnim občnem zboru z uvodnim kulturnim programom, ki so ga pripravili učenci OŠ Gorje. Tedaj še predsednik KO RK Gorje Jože Kuralt je predstavil njihovo delo v preteklem letu. Pojasnil je, da trenutno štejejo 733 članov, med katerimi je 33 prostovoljcev. Sedemdeset njihovih krvo-

Na občnem zboru, ki so se ga udeležili tudi predstavniki pobratenega RK Varaždin, so izvolili novo vodstvo KO RK Gorje. Vodenje je prevzela Nina Repe. Dejala je, da bo po svojih močeh nadaljevala uspešen program in preteklo delo družine Kuralt, še naprej spodbujala sodelovanje z lokalnimi ustanovami, društvi in posamezniki. »Tako bomo uspeli v našem poslanstvu,« je pouda-

Novoizvoljena predsednica KO RK Gorje Nina Repe in njen predhodnik, prejemnik zlatega znaka RKS Jože Kuralt / Foto: Primož Pičulin

dajalcev je v preteklem letu 106-krat darovalo kri. Sodelovali so v humanitarnih akcijah, nudili pomoč na domu in obiskovali starejše občane, organizirali predavanja z različnimi tematikami in podelili dvanajst odlikovanj prostovoljcem in prostovoljkam. Kuralt se je zahvalil tudi vsem, ki z njihovo organizacijo kakorkoli sodelujejo in razumejo velik pomen njihovega dela v kraju. Ob teh jubilejih so izdali dopolnjen almanah, ki je nastal že ob sedemdesetletnici. Pripisali so delovanje v zadnjih petih letih, podroben je tudi zgodovinski pregled ter popis socialne in humanitarne dejavnosti doma in v tujini. Tisti dan pa je bila na ogled še razstava, ki je prav tako ponazarjala delovanje zadnjih petih let s poudarkom na mladih članih. Mlade člane v Gorjah že šestdeset let seznanjajo s humanitarnim načinom življenja in jim predajajo zavedanje, da je vsem v stiski, vključno z vrstniki, treba pomagati.

rila Repetova, predstavila program dela za leto 2020 in kot eno ključnih nalog poudarila pridobivanje novih članov.

Ob tej priložnosti so podelili še priznanja, in sicer bronasti znak RKS Slavici Torkar in zlati znak RKS Jožetu Kuraltu, Gregorju Repetu pa priznanje za petdesetkrat darovano kri. Območno združenje Rdečega križa Radovljica je družini Kuralt za dolgoletno vodenje in prostovoljstvo pri Rdečem križu podelilo posebno priznanje Henry Dunant. Leta 1945 je Jože Kuralt najstarejši postal prvi predsednik vaškega odbora RK vasi Spodnje Gorje. V letih 1979 in 1986 je bil predsednik KO RK Gorje Jože Kuralt starejši. Nasledila ga je Nada Kuralt, ki je bila predsednica trideset let, vse do leta 2016, ko je predsednikovanje prevzel Jože Kuralt mlajši. Člani družine Kuralt beležijo skupnega prostovoljstva pri RK kar 126 let.

Četrto stoletje Društva hospic

Gorenjski odbor Društva hospic ob obletnici pripravlja sklop predavanj; v sredo je predsednica društva Renata Jakob Roban v radovljiški knjižnici gostila patra Karla Gržana.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Petindvajset let je že minilo, odkar je priznana zdravnica onkologinja Metka Klevišar skupaj s somišljeniki ustanovila Slovensko društvo hospic (SDH); gorenjski odbor je bil ustanovljen nekaj let za tem. Kot pravi dolgoletna predsednica gorenjskega odbora Mira Stušek, so prostovoljke in prostovoljci s pomočjo strokovnega osebja v društvu v 25 letih opravili mnogo sočutnega dela v družinah, pri osamljenih bolnikih, z žalujočimi, na taborih in delavnicah za žalujoče otroke. »Bolniki, svojci in žalujoči so spoznali, da medicinska sestra, socialna delavka in tudi prostovoljke znajo ublažiti stisko in pomagati svojcu, da brez strahu sprejme umirajočega v domačo nego.«

Spremljanje umirajočega je na videz ena najtežjih stvari, zato mnogi mislijo, da tega ne bi zmogli, še pove iz izkušenj. »A to ni res, spremljanje terminalnega bolnika zmore vsak, saj umirajoči s svojim odnosom do življenja, ki ga

Mira Stušek, predsednica območnega odbora Gorenjska, Slovensko društvo hospic

zapušča, spremljevalca bogati. Pomembno je, da bolnike podpremo v njihovem dostojanstvu v življenju in tudi smrti,« pravi.

»Seveda je izredno težko izpustiti človeka, ki ga imamo radi. Tolaži pa nas lahko misel, da smo zanj stori- rili vse, kar smo lahko: da smo dovolili, da do konca sam odloča o sebi glede hrane, obleke, jemanja zdravil, sprejemanja obiskov, družjenja in drugega. Da smo

znali upoštevati, da bolnik izpušča neskončno več kot mi, to je svoje zdravje, drage ljudi, moč, delovne naloge, prosto gibanje in nazadnje življenje. Hudo je tudi, ko kdo ostane sam. A v toku življenja se moramo zavedati, da bomo slej ko prej ostali sami. Zato se ob raznih izpuščajih moramo tudi učiti biti sami. Če bomo znali biti sami, bomo kakovostno živeli tudi odnose z drugimi. Če nismo pripravljeni, da bomo v starosti, če ne prej, ostali sami, in se nismo naučili sprejeti samote kot nečesa pozitivnega, bomo lahko zelo zagrenili življenje sebi in ljudem okrog sebe.«

O takšnih temah se pogovarjajo tudi na predavanjih in predstavitev Slovenskega društva hospic, še pravi Mira Stušek in pojasnjuje, da tudi na tak način želijo detabuizirati smrt ter tistim, ki se srečajo z njihovim strokovnim osebjem

ali prostovoljkami, približati misel, da je umiranje sestavni del vsakega življenja.

Ob 25-letnici delovanja Slovenskega društva hospic zato pripravljajo sklop strokovnih predavanj na teme hospic oskrbe in dogodke v okviru tako imenovanega Hospic-kafeja v Radovljici, Trzliču, Kranju in Bohinju. Hospic-kafe je neformalen družabni dogodek, na katerem se v varnem vzdušju četrto-stoletne tradicije Slovenskega društva hospic, pogovarjamo o minljivosti, je pojasnila Mira Stušek. Dogodki, ki jih pripravlja društvo, pa so namenjeni vsem, ki jih te teme zanimajo ali se pri svojem delu srečujejo s tovrstno oskrbo. Datumi vseh še niso določeni, prvega pa so v sredo že pripravili v radovljiški knjižnici, kjer se je predsednica SDH Renata Jakob Roban o izvirnosti slehernika od rojstva do smrti pogovarjala s patrom Karlom Geržanom.

»Če se bomo zavedali, da je naše življenje omejeno, ga bomo napolnili bolj bogato, bolj premišljeno. Čim starejši bomo postajali, tem bolj dragoceno bomo polnili svoj vsak dan z zavedanjem, da je lahko zadnji. Na smrt bomo lahko pogledali kot na sestavni del življenja in nudili svojim bolnikom bližino in oskrbo, da jim ne bo treba umreti v domu za starejše ali bolnišnici. Zavedali se bomo, da ne moremo ustanoviti naložiti skrbi za svojega bolnika, ampak mu bomo ob pomoči ustreznih služb in hospica dali čutiti, da nismo pozabili nanj in da ga imamo radi.«

Priznanja letos še po starem

Predlog odloka o priznanjih Občine Šenčur so umaknili s februarske seje občinskega sveta.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Predlog odloka o priznanjih Občine Šenčur, ki je bil predviden že za drugo obravnavo, je bil umaknjen z dnevnega reda februarske seje. Župan Ciril Kozjek je pojasnil, da zato, ker ni bil do konca usklajen, občinska uprava kot predlagateljica in komisija za priznanja imata namreč nanj zelo različne poglede. Edini so si v prepričanju, da odlok potrebuje prevetritev, zato se bodo zdaj sestali, da ga

v večji meri uskladijo. Odlok so želeli sprejeti še pravočasno, da bi že letos lahko priznanja podelili po novem. Občinski praznik, ko podelijo tudi priznanja, pa je že aprila, tako da jim za letos to še ne bo uspelo in bodo priznanja podeljevali še po starem. Objavili so tudi že razpis za letošnje občinske nagrajence. Po zdaj torej še veljavnem odloku občina vsako leto podeljuje zlate, srebrne in bronaste plakete ter spominska priznanja, vsakih nekaj let pa tudi

naslov častnega občana.

Kot je še povedal župan Ciril Kozjek, pa so letos neodvisno od omenjenega odloka razpisali tudi nagrade za zlate maturante. Letos jih bodo podelili za šolsko leto 2018/2019, zlati maturanti pa bodo poleg priznanja prejeli tudi denarno nagrado v višini 200 evrov. Občina s to novostjo prepoznavno pomen znanja in potenciala, ki ga predstavljajo mladi, ki ga srednješolskem izobraževanju na maturi dose- gajo najboljše rezultate.

Šolska jedilnica bo dobila prizidek

Domžale – Učenci in zaposleni Osnovne šole Domžale se že vrsto let soočajo s prostorskimi težavami v šolski jedilnici in kuhinji, zato se bo občina v kratkem lotila težko pričakovane prizidave jedilnice in preureditve šolske kuhinje. Gradbeno dovoljenje za naložbo je že pravnomočno, prav tako so z javnim razpisom že izbrali izvajalca gradbeno-obrtniških del. Nova jedilnica za učence s kapaciteto 216 sedežev bo kot dozidava umeščena med severni in zahodni trakt šole in se bo raztezala proti obstoječi atletski stezi. Gre za enega večjih projektov občine v tem letu, saj je naložba ocenjena na 1,1 milijona evrov.

Na taboru izkusili vojaško življenje

Danes se zaključuje prvi letošnji zimski tabor za dijake MORS in mladi, ki je vse od ponedeljka potekal na Bohinjski Beli in Pokljuki. Udeležilo se ga je 54 mladih, od tega 19 deklet, med njimi je tudi 16 povratnikov.

MAŠA LIKOSAR

Bohinjska Bela – Ministrstvo za obrambo in Slovenska vojska že od leta 1998 izvajata tradicionalne tabore MORS in mladi, ki so namenjeni slovenskim srednješolkam in srednješolcem. Cilj tabora je mladim predstaviti vojaške dejavnosti in jih spodbuditi za sodelovanje s Slovensko vojsko. Med zimskimi počitnicami udeleženci spoznavajo

Foto: Primoz Piculin

Na vadbišču Mačkovec pri Bohinjski Beli so se udeleženci tabora preizkusili v ofenzivnem in defenzivnem spustu.

osnove orientacije in taktike, kot sta ofenzivni in defenzivni spust, izdelujejo improvizirane bivake ter pridobivajo druga znanja, kot so maskiranje, iskanje in reševanje v gorah z uporabo psov, streljanje na tarčo z malokalibrskim orožjem, patroljni tek, turno smučanje, preživetje v naravi. »Vsebine na zanimiv in dinamičen način predstavljajo platformo vojaškega življenja, obenem pa so pridobljene veščine lahko uporabne tudi v zasebnem življenju. Udeleženci so odtegnjeni od tehnologije in so primorani vzpostaviti osebni stik. Ugotavljamo, da se radi vračajo, kar dokazuje, da jim ugajajo strukturiran čas, naravno okolje, samostojnost in odgovornost,« je pojasnil podpolkovnik Simon Lindič, poveljnik 132. gorskega polka – nosilne enote, ki izvaja prvi termin tabora.

Tabora se je že četrtič udeležila 17-letna Metka Taler iz Gorij pri Bledu. »Spoznala sem veliko novih ljudi, se naučila korakati, poslušnosti, organizacije in orientacije,« je povedala Talerjeva in dodala: »Če posameznik zamudi ali krši pravilo, potem celo skupino doleti kazen, kot so na primer sklece in počepi. Vaje za vzdržljivost in moč pa so zame ena najtežjih dejavnosti na taboru.« Na taboru pa so prvič 16-letna Lara Srakar iz Kranja, 15-letni Nik Prešeren iz Bohinja in 18-letni Martin Gomboc iz Mojstrane. »Tabor je zame čisto nova izkušnja. Rada imam dogodivščine in ta mi poleg zabave in bivanja v naravi nudi tudi

pridobivanje novih vrednot, kot sta sodelovanje in medsebojna pomoč. Zjutraj moramo vstati ob šesti uri, dan je popolnoma zapolnjen z aktivnostmi in mislim, da bi potrebovala mesec do dva, da bi se navadila,« je povedala Lara Srakar. Nika Prešeren pa je na tabor pripeljala želja po neposrednem izkustvu vojaškega poklica. »Vojaška odlikujeta red in disciplina, česar sem vajen že od doma, sicer pa menim, da to mladim manjka,« je povedal Prešeren in nam zaupal, da se je že prvi dan naučil, kako se pravilno pospravi postelja. Nekoliko naporen in zahteven pa se poklic vojaka zdi Martinu Gombocu. »Nisem navajen, da se moram strogo držati pravil, se na ukaz držati časovnih in krajevnih določitev. Kot glasbeniku in umetniku mi je to velik izziv, ki ga bom premagal, in domov odšel obogaten z novo izkušnjo.« Na vprašanje, ali bi se odločili za služenje v Slovenski vojski, pa so vsi štirje odgovorili, da so o tem že razmišljali, a dokončne odločitve za vojaški poklic še ne morejo sprejeti.

Cilj tabora MORS in mladi je dijakom in dijakinjam predstaviti vojaške dejavnosti in jih spodbuditi za sodelovanje s Slovensko vojsko.

Naslednji teden bo na istih lokacijah potekal še drugi tabor, tokrat za dijake in dijakinje vzhodne Slovenije. Prijavljenih je 43 udeležencev, izvajala pa ga bo 72. brigada.

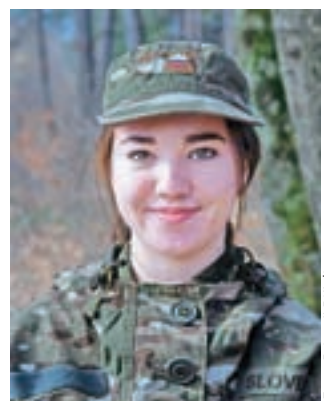

Foto: Primoz Piculin

Metka Taler, Gorje

Foto: Primoz Piculin

Lara Srakar, Kranj

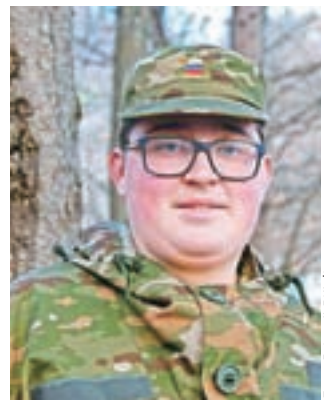

Foto: Primoz Piculin

Nik Prešeren, Bohinj

Foto: Primoz Piculin

Martin Gomboc, Mojstrana

KRATKE PREHRANSKE VERIGE ZA VEČ ZDRAVJA NA NAŠIH KROŽNIKIH – OKROGLA MIZA OB ZAKLJUČKU PROJEKTA ODPRTA VRATA KMETIJ V ŠKOFJI LOKI

Razvojna agencija Sora, LAS loškega pogorja je partner projekta **Odperta vrata kmetij**, v katerem sodelujejo štirje LAS-i in se zaključuje letos spomladi. Razvojna agencija Sora ima dolgoletne izkušnje na področju večanja lokalne prehranske samooskrbe in dodajanja vrednosti kmetijskim proizvodom. V želji povečanja njihove dodane vrednosti sta v okviru projekta oblikovani dve ključni skupini oziroma verigi, to sta sadna in senena veriga.

Foto: arhiv Razvojne agencije Sora

Foto: Kreačija Tim

Foto: arhiv Razvojne agencije Sora

Sadna veriga se osredotoča na vzpostavljajanje nasadov in sadovnjakov, pridelavo in predelavo sadja. **Senena veriga** pa pokriva pridelavo sena in senenega mleka ter izdelke iz senenega mleka. Sadno in seneno verigo povezujejo izdelani programi kmetij, to so programi prenosa znanja in izkušenj od pridelave do predelave. Verigi imata velik razvojni in povezovalni potencial na območju partnerskih LAS-ov, s čimer se ustvarja bazen znanja in ponudbe ter s tem možnosti povezovanja znotraj posamezne skupine pridelkov in izdelkov tako na področju spodbujanja pridelave oz. predelave kot tudi trženja.

Foto: Kreačija Tim

Foto: arhiv Ekološke kmetije Pr' Demšari

Ob zaključku projekta bodo organizirane **štiri okrogle mize**, na katerih bodo sodelujoči v projektu z zanimivimi sogovorniki predstavili dvoletni projekt in razmišljali o novih možnostih, ki jih ponujajo usvojeno znanje in pridobljene izkušnje. **Okrogle mize potekajo pod častnim pokroviteljstvom ministrice za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandre Pivec.**

Kratke prehranske verige za več zdravja na naših krožnikih je naslov okrogle mize, ki bo 9. marca v Škofji Loki. Gostje, ki se tematike lotevajo z različnih vidikov, bodo:

- **prof. dr. Aleš Kuhar**, Biotehniška fakulteta,
- **Bine Volčič**, eden najbolj znanih slovenskih kuharskih mojstrov,
- **Boštjan Kosec**, pobudnik in ustanovitelj Eko Prlekije,
- **dr. Janez Benedičič**, inovativni mladi kmet 2013, Ekološka kmetija Pr' Demšari (senena veriga),
- **Maja Zakotnik**, Drevesnica Zakotnik (sadna veriga).

Okroglja miza je odprta za javnost, zato vabljeni, da sooblikujete potek razprave. **Predstavljene bodo velike in še vedno ne dovolj izkoriščene možnosti, ki jih ponuja slovensko podeželje s kakovostnimi prehranskimi pridelki in izdelki, ter možnosti, ki so še odprte** in vabijo k sodelovanju nove kmetovalce oz. potencialne pridelovalce sadja in senenega mleka. Predstavniki vrtcev, šol in drugih ustanov z organizirano prehrano, strokovni kader in drugi zainteresirani pa boste izvedeli tudi, kakšne so možnosti sodelovanja, povezovanja in vključevanja v kratke prehranske oskrbovalne verige.

OKROGLA MIZA

Kratke prehranske verige za več zdravja na naših krožnikih

Ponedeljek, 9. marec, ob 11. uri, Upravna enota Škofja Loka

Vabljeni predstavniki vrtcev, šol in drugih ustanov z organizirano prehrano, pridelovalci in predelovalci lokalne hrane, strokovni kader in drugi zainteresirani, ki želite izvedeti več o lokalni ponudbi sadja, senenega mleka, sadnih in mlečnih izdelkih ter o možnostih sodelovanja, povezovanja in vključevanja v kratke prehranske oskrbovalne verige. Za dodatne informacije in prijave se obrnite na Razvojno agencijo Sora Škofja Loka, tel. št. 04 50 60 222.

Težave nakelskega doma starejših

◀ 1. stran

»Sam nisem odpovedal pogodbe niti je ni odpovedal preddvorski dom in storitev opravljam naprej,« je potrdil Mohorič. Preddvorski dom je sicer pripravo hrane oddal zunanjemu izvajalcu, kar naj bi bil sploh prvi primer v Sloveniji oddaje kuhinje zunanjemu ponudniku v domovih za starejše. »Predvsem smo želeli dvigniti kvaliteto hrane, in sicer v smislu ukinitve vnaprej pripravljene zamrznjene hrane ter slaščic, in zagotoviti, da se začne uporabljati informacijska rešitev za kuhinjo (elektronsko vodenje jedilnikov, sestavnice ter stroškov živil),« je odločitev že pred časom utemeljil direktor doma Matej Križanič. Temu sta se uprla Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Območna organizacija (ZSSS, OO) Gorenjska in sindikat zdravstva in socialnega varstva, a neuspešno, je sporočil Matej Jemec iz ZSSS, OO Gorenjska. Menijo, da takšna poteza izpostavlja delavce bolj prekarne položaju in hkrati ogroža kvaliteto storitev kuhinje.

Že konec prejšnjega leta smo v članku v Gorenjskem

Ivan Meglič

glasu opozorili, da kljub občinskemu subvencioniranju storitve pomoči na domu te niso deležni vsi starejši nakelski občani, ki bi jo potrebovali. Župan

»Še posebno alarmantno je, da odpovedi dajejo tudi delavci, ki so bili v Domu starejših občanov Preddvor (in njihovi enoti Naklo, op. a.) zaposleni več deset let. Ker sami dajo odpoved, pomeni, da jim ne pripadeta niti nadomestilo za brezposelnost niti odpravnina. In pri dolgotrajno zaposlenih delavcih je odpravnina visoka po več tisoč evrov ...«

Ivan Meglič se je tedaj o tem pogovoril z izvajalcem storitve in direktor doma Matej Križanič mu je zagotovil, da bodo to v najkrajšem času ustrezno uredili.

Matej Križanič

A še ne kaže na bolje, saj so se domnevno začele vrstiti odpovedi delovnih razmerij, kot je opozoril tudi župan Meglič: »Še trije, štiri je odidejo in bo nakelski

dom razpadel. Oskrbovanje imamo, kadra ne dovolj. Usoda doma nas že močno skrbi.« Kar pa po odgovoru sodeč preveč ne skrbi direktorja Križaniča: »Glede

zaposlovanja smo primerljivi z ostalimi zavodi in ni posebnosti.« A ko smo Križaniča prosili za konkretne podatke, koliko delavcev je dalo odpoved v zadnjem obdobju, tega ni razkril. Niti ni komentiral razlogov za domnevne odpovedi. Več o tem je povedal sindikalist Matej Jemec: »Imam informacijo, da je bilo v DSO Preddvor od nastopa mandata novega direktorja junija 2019 že okoli deset odpovedi; od socialne delavke, vodje kuhinje, kuharice do negovalke-bolničarke ... Še posebno alarmantno je, da odpovedi dajejo tudi delavci, ki so bili v DSO Preddvor zaposleni več deset let. Ker sami dajo odpoved, pomeni, da jim ne pripadeta niti nadomestilo za brezposelnost niti odpravnina. In pri dolgotrajno zaposlenih delavcih je odpravnina visoka po več tisoč evrov. Da se ljudje odpovejo tako veliki količini denarja, samo da gredo ven iz DSO Preddvor, pomeni, da je pod vodenjem novega direktorja nekaj hudo narobe.«

Župan Ivan Meglič je potrdil, da so se njihovi občani posamezno že obrnili tako na občino kot tudi

Kosilo na domu pri uporabniku v občini Naklo. Cena kosila – segedin z malo kremno rezino – je bila 6,19 evra skupaj s prevozom.

na Dom (starejših) Petra Uzarja v Tržiču z željo, da bi tržiški dom za Naklo opravljal storitev pomoči na domu kot tudi razvoz kosil. Župan je pojasnil, da občina na izvajanje storitev nima neposrednega vpliva, bo pa o aktualni problematiki in možnosti sodelovanja s tržiškim domom (z vdstvom doma je že govoril o tem) razpravljal nakelski občinski svet na marčevski seji. »Kot občina pa seveda moramo iskati rešitve,« je še poudaril Meglič. Pogodba o upravljanju

nakelskega doma starejših z DSO Preddvor se sicer izteče junija letos.

Matej Križanič medtem zatrjuje, da so se v zadnjih mesecih v DSO Preddvor razvojno naravnali in da storitve želijo približati tako stanovalcem kot drugim uporabnikom: »Potrebujemo še nekaj časa, da se bo to videlo tudi na zunaj in bodo učinki merljivi in vidni. Verjamemo v to. Naša vizija je zelo preprosta: želimo vzpostaviti takšen dom za starostnike, v katerem bi želel bivati jaz in vi.«

PREJELI SMO

Vodenje in delovanje Gornjesavskega muzeja Jesenice

Kranjskogorski svetniki niso dali soglasja aktualni direktorici, kar je njihova legitimna pravica. V članku »Direktorica brez soglasja« so objavljene izjave župana, ki osebno komentira dejstva in okoliščine glede vodenja in delovanja Gornjesavskega muzeja Jesenice. V tem kontekstu je smiselno povzeti pozitivno mnenje

ki imenovanju direktorice, ki ga je v postopku razpisa pripravil svet Gornjesavskega muzeja Jesenice. V iztekajočem se mandatu je direktorica zavod uspešno vodila (glede na letne ocene in zunanje potrditve, med njimi visoki priznanji domače in tuje strokovne javnosti). V prijavi oddani program razvoja je dobro izhodišče za pripravo novega Strateškega načrta, ki ga je z upoštevanjem zakonodaje treba sprejeti pred iztekom veljavnosti aktualnega načrta.

DR. BREDA ČINČ JUHANT,
PREDSEDNICA SVETA
GORNJESAVSKEGA MUZEJA
JESENICE

Tajnice praznovale obletnico kluba

Gorenjske tajnice so se v petek srečale v prostorih Tržiškega muzeja na jubilejni, 25. redni letni skupščini Kluba tajnic Gorenjske. Gorenjske tajnice bo še naprej vodila Bojana Kavčič.

JANEZ KUCHAR

Tržič – Klub tajnic Gorenjske je praznovanje 25-letnice združil z redno letno skupščino. Dosedanja predsednica Bojana Kavčič, ki je bila na skupščini ponovno izvoljena za to funkcijo, je v svojem poročilu o lanskem delu poudarila predvsem pomen druženja ter izmenjavo izkušenj. V klubu so lani pripravili več predavanj in delavnic, največ udeleženec je bilo na delavnici

o tehniki sproščanja. Zanimiv je bil tudi pohod po Poti dražgoških spominov, ki so ga končale z ogledom filma o življenju domačinov nekoč in danes. Tudi dan z blejskim županom Janezom Fajfarjem, ki ima zgodovino Bleda v »malem prstu«, je minil hitro in v prijetnem vzdušju. Na enem od dogodkov, ki so ga združile z zbiranjem šolskih potrebščin za humanitarno društvo Taja iz Trebnjega, so se zbrale v Železnikih, kjer so se na

tamkajšnjem strelišču učile, kako se uporablja zračna puška. Od leta so se poslovile športno, s tekmo v bowlingu. Organizacijo letošnje skupščine sta prevzeli članici iz Tržiča Ljubica Nadišar in Danica Špilak. Udeležence so si še pred uradnim delom ogledale stari del mesta Tržič in muzej, po katerem jih je popeljal kustos dr. Bojan Knific. V kulturnem programu je nastopila 11-letna violinistka Hanna, pozdravil jih je tržiški župan Borut

Sajovic, po uradnem delu pa so razrezale tudi slavnostno torto.

Pred klubom tajnic, ki šteje 41 članic, so novi cilji in naloge, članice se novih dogodkov že veselijo. Še vedno so del Zveze klubov tajnic in poslovnih sekretarjev Slovenije, ki pa se namerava preimenovali v Zvezo klubov poslovne odličnosti. Gorenjske temu nasprotujejo, o čemer bodo, kot so sklenile na skupščini, zvezo tudi pisno obvestile.

Gorenjske tajnice s tržiškim županom Borutom Sajovicem

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Iščemo gorenjske smolčke!

Po podatkih Statističnega urada RS na Gorenjskem živi 129 oseb, rojenih 29. februarja. Če ste tudi vi smolček ali poznate kakšnega, nam to, prosimo, čim prej sporočite po e-pošti na: dina.kavcic@g-glas.si ali po klasični pošti na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj. Smolčke bomo povabili na srečanje in jih predstavili v časopisu.

V strahu pred novimi podori

Po skalnem podoru krajanji naselja Na Plavžu zahtevajo zaščito skalnih sten v pobočju nad svojimi hišami. Na Občino Železniki so naslovili dopis z zahtevo, pod katero so se podpisali predstavniki 29 hiš.

ANA ŠUBIC

Železniki – Ogromna skala, ki se je pred mesecem dni utrgala iz strme skalne stene nad naseljem Na Plavžu v Železnikih in jo je k sreči zadržala lovilna mreža v gozdu nad stanovanjskimi hišami, je že sanirana, a s tem skrbi stanovalcev še ni konec. Bojijo se namreč, da bi se kaj takega ponovilo, zato so na Občino Železniki na začetku tega tedna naslovili vlogo za vzpostavitev sistema varovanja pred skalnimi podori, ki so jo podpisali predstavniki 29 hiš, v katerih živi blizu sto krajanov. Župan Anton Luznar pravi, da bodo sanacijo skušali izvesti s pomočjo državnih sredstev.

Kot smo poročali konec januarja, se je skala ujela v lovilno mrežo, ki jo je v gozdu namestila družina Tušek. Občina je poskrbela za sanacijo. Trajala je pet dni, skalo, za katero se je na koncu izkazalo, da ima kar osem ton oz. tri kubične metre, pa so razdrobili, je povedala Cirila Tušek ter dodala, da so domačini v hišah med regionalno cesto in vznožjem pobočja, pri katerih so zbirali podpise, po zadnjem skalnem podoru zelo prestrašeni. Kot pišejo v dopisu, naslovljenem na občino, so Na Plavžu že desetletja

Ob geološkem ogledu pobočja so naleteli tudi na skalo v velikosti enega kubičnega metra, ki se je zaustavila ob trku z drevesom. / Foto: Milan Žerjal

priča padanju skal s pobočja na desni strani ceste v smeri Podrošča. Krajanom v tem delu naselja letijo večje in manjše skale v hiše in na vrtove, kar jim povzroča ne le škode na premoženju, temveč jih tudi življenjsko ogroža. Nekateri domačini so za zaščito že pred 15 leti začeli sami postavljati zaščitne mreže v brežini za hišami. Mreže morajo vsako pomlad očistiti kamenja in padlega drevja. »Večina prebivalcev na tem območju pa je popolnoma nezaščitena in stalno živijo v strahu,« so poudarili.

V dopisu se sklicujejo tudi na ugotovitve geologa, ki si je konec januarja po naročilu

občine ogledal strmo pobočje. Ugotovil je, da je cona izpadanja v strmih skalnih stenah na 620–700 metrih nadmorske višine. Kamnina je zaradi razgaljenosti močno podvržena zunanjim dejavnikom in zaradi tektonike močno razpokana. Skala se je na poti proti naselju na okoli 465 metrih nadmorske višine kotalila in odbijala. Sodeč po odtisih v tleh so bili skoki dolgi celo do 12 metrov. Geolog je tudi ugotovil, da je bila sreča v nesreči, da se je zaletela v drevo. »S tem se ji je močno zmanjšala energija, kar je vodilo v njeno zaustavitev na območju jeklene mreže,« navaja v poročilu. Ob pregledu

pobočja se je tudi pokazalo, da so se podobni dogodki zgodili tudi v preteklosti. Naleteli so tudi na skalo v velikosti enega kubičnega metra, ki se je zaustavila ob trku z drevesom. Geolog je ocenil, da je take dogodke mogoče pričakovati tudi v prihodnje, zato je potencial padanja kamenja treba podrobno proučiti. »Varovanje je mogoče izdelati s pomočjo podajno-lovilnih ograj in/ali z zadržanjem kamnitih blokov na mestu v coni izpadanja,« je predlagal.

Problematika se nanaša na celotno pobočje od hišne številke Na Plavžu 1 do Dolenčevega jezua. Večinoma gre za zemljišča v zasebni lasti, a kot opozarjajo domačini, s svojimi hišami, vrtovi in ograjami ščitijo tudi državno cesto.

Krajanji od občine zahtevajo, da z ustreznimi jeklenicami takoj zavaruje kamnite bloke v coni izpadanja ter da se v nadaljevanju zavaruje območje hiš in ceste s podajno-lovilnimi ograjami. »Ker gre za široko območje, kjer prihaja do padanja kamenja po strmem pobočju, kar ogroža občane in hiše, bomo poskušali sanirati pojave nestabilnosti tal preko sofinanciranja ministrstva za okolje in prostor,« pa je pojasnil župan Anton Luznar.

Tone odpadkov se znova kopičijo

◀ 1. stran

Kot je povedal Igor Viktor Bizjak iz kranjske komunale, v podjetju zberejo okoli 6.540 ton odpadne embalaže. Še od lani imajo v skladišču 420 ton, dodatno pa se jim je letos nakopičilo še devdeset ton teh odpadkov. Komunalna podjetja morajo imeti sicer po zakonu dovolj skladiščnih prostorov za količine, ki jih zberejo v enem tednu, zdajšnje pa jih krepko presega. »Zadeve postajajo neobvladljive,« pravi Bizjak in dodaja: »Skladišče je krepko prepolno, zato smo bili primorani tudi prostor, kjer razvrščamo in pretovarjamo odpadke, preurediti včasni skladiščni prostor, kar pomeni, da smo že na meji operativnosti. Če se zadeva ne bo uredila danes, se lahko zgodi, da bomo primorani prenehati prevzemati odpadno embalažo oz. da jo bomo na javnem razpisu oddali najboljšemu ponudniku. Seveda pa noben scenarij ni po naših željah. Zavezani smo gospodinjstvom, ki nas plačujejo in jih ne želimo obremenjevati za stvari, ki bi jih morala urejati država.«

Predstavniki komunalnih podjetij opozarjajo tudi na okoljska tveganja, ki so s tem povezana. Poleg smradu namreč ostanki hrane in pijače pritegnejo žuželke in glodavce, ki se množijo, embalažo pa odnaša veter.

Na zbornici in v komunalnih podjetjih tako opozarjajo naj ministrstvo za okolje in prostor ter vlada čim prej ukrepata. Kot je povedal Sebastijan Zupanc, je najprej treba sprejeti intervencijske ukrepe za odstranitev embalaže. Kot pravi, je situacija še toliko bolj zapletena

Sebastijan Zupanc, direktor Zbornice komunalnega gospodarstva

zaradi odstopa vlade, zaradi česar bo predlog interventnega zakona v parlamentarni postopek treba vložiti preko državnega sveta, tudi v tem primeru pa bi bil zakon lahko sprejet predvidoma šele čez tri mesece. Re-

Igor Viktor Bizjak iz Komunale Kranj

ševanje nakopičene embalaže pa naj bi državo po izračunih zbornice stalo okoli 8,7 milijona evrov.

Za dokončno rešitev problema odpadkov v Sloveniji, ki se vleče že več let, pa bo področje treba urejati sistemsko, opozarja Zupanc, ki dodaja, da bi bile težave precej manjše ali pa jih sploh ne bi bilo, če bi imeli objekte za energetske izrabe odpadkov. »Politika bo morala zagristi tudi v to kislno jabolko,« dodaja.

Blagneče hiše (še) ne bodo porušili

Zavod za varstvo kulturne dediščine dal negativno mnenje glede rušenja preostanka Blagneče hiše. Medgeneracijski center v prizidku bodo vendarle dali v uporabo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Prejšnji teden je občinska uprava na seji občinske svetnike seznanila z dogajanjem v zvezi z obnovo stare Blagneče hiše. Zgornji leseni del stare hiše, ki je zavarovana kot kulturna dediščina lokalnega pomena, so v soglasju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine porušili že pred časom in takrat zagotovili, da bo obnovljena v povsem enaki podobi. Ostalo je le še pritličje, kjer so temelje in stene želeli utrditi, nad prvim nadstropjem zabetonirati ploščo in nato nadgraditi z lesenim nadstropjem. Toda izkazalo se je, da so stene prešibke, da bi vse to držale, nobeden od izvajalcev pa ni želel dati garancije, da se lahko varno gradi in da bo varen tudi zgrajeni objekt. Zato so na občini razmišljali

Ruševine Blagneče hiše so zdaj zakrite in zavarovane.

o možnosti, da porušijo tudi ostanek Blagneče hiše in jo zgradijo na novo, vendar takšno, kot je bila prej. Zdaj je Zavod za varstvo kulturne dediščine o tem izdal negativno mnenje.

Po seji občinskega sveta je župan Ciril Kozjek povedal, da zdaj vodijo aktivnosti, da bi Blagnečo hišo izvzeli iz registra kulturne dediščine

lokalnega pomena. »Tečejo še pogajanja z zavodom, nato bomo predlog naslovili na ministrstvo. Zavedamo se, da bo postopek dolgotrajen. Smo pa zdaj ostanek zidov Blagneče hiše zakrili, na platnu pa je prikazano, kakšna bo Blagneča hiša, ko bo obnovljena,« je pojasnil Kozjek. »Ustrezno smo zavarovali tudi gradbišče, tako

da bomo lahko dali v uporabo stavbo medgeneracijskega centra, ki se drži Blagneče hiše. Gradnja je namreč končana, na medgeneracijski center, namenjen mladim, starejšim in občini, že težko čakamo. V njem bodo tudi seje občinskega sveta in pričakujemo, da bo naslednja, marčevska, že v novozgrajenih prostorih.«

REPUBLIKA SLOVENIJA
STATISTIČNI URAD

Statistični urad Republike Slovenije kot glavni izvajalec dela na področju državne statistike k sodelovanju vabi posameznike, ki jih veseli delo z ljudmi, so komunikativni, vestni in organizirani.

Ponujamo delo

TERENSKEGA ANKETARJA
(s. p./podjemna pogodba)

Zadolžitve anketarja (m/ž) vključujejo zbiranje podatkov pri gospodinjstvih, spoštovanje rokov in udeležbo na usposabljanju.

Za izvajanje terenskega anketiranja sta nujna tudi lastno prevozno sredstvo in vozniški izpit.

Prijave sprejemamo na anketni-studio.surs@gov.si.

www.stat.si

Nekdanja meja naj služi tudi kot opomin

V Kulturnem središču Stare Žiri so minuli petek odprli razstavo Idrinja in Žiri kot obmejno območje 1941–1945, na kateri s pomočjo fotografij, arhivskih dokumentov, kartografskega gradiva in pričevanj posameznikov predstavljajo vojna leta na mejnem območju med Idrijo in Žirmi.

MATEJA RANT

Žiri – Razstava je nastala v okviru raziskovalnega projekta Napravite mi to deželo nemško ... italijansko ... madžarsko ... hrvaško! Vloga okupacijskih meja v raznarodovalni politiki in življenju slovenskega prebivalstva. Pod mentorstvom Boža Repeta sta jo skupaj s še nekaterimi drugimi sodelavci pripravila Maja Vehar in Matevž Šlabnik. Maja Vehar je razstavo pospremila z besedami, naj ne bo le prikaz nečesa, kar je minilo, ampak naj služi tudi kot ogledalo sedanosti in opomin prihodnosti. »Naj ne bo naš cilj postavljanje meja, tako fizičnih kot tistih v glavah, ampak odprtost, medsebojno razumevanje in povezovanje,« je poudarila.

»Travma v zvezi z drugo svetovno vojno je še vedno živa in v zvezi z mejami tudi precej neraziskana.

Zato so nam ljudje hvaležni, da obujamo spomin nanje, zbiramo podatke in jih obdelujemo,« je na odprtju razstave pojasnil Božo Repe in poudaril, da njihova razstava nima ideoloških ozadij, ampak obravnava usode navadnih ljudi. »Materialni ostanki te meje so le vidni ostanki, še po desetletjih nezacele rane narave. V raziskavi pa smo se ukvarjali predvsem s človeškimi ranami – ljudmi in njihovimi usodami.« V teh hribih ljudje po njegovih besedah še zelo dobro pomnijo, kako so jim zaradi meje ločili hiše in gospodarska poslopja, jih pognali v begunstvo ali jih odpeljali v koncentracijska taborišča. »Zato vsaj Slovenci dobro vemo, da je meja med tistimi, ki imajo vse, in tistimi, ki nimajo nič, zelo tanka,« je opozoril Repe in dodal, da so bili tudi mnogi begunci, ki danes prihajajo v Evropo, nekoč premožni,

danes pa so odvisni od pomoči drugih. »Razmišljanje, da se to nam ne more več zgoditi, je zato zelo kratkovidno. Upamo, da naša razstava spodbuja razmislek tudi o tem.«

Medtem ko je Matevž Šlabnik raziskal predvsem razmere ob meji med italijansko in kasneje nemško okupacijo na idrijski strani, pa se je Žirovka Maja Vehar posvetila krajem na žirovski strani meje. »Vest, da je bila Kraljevina Jugoslavija napadena, je 6. aprila 1941 močno pretresla prebivalce Žirov. Na cvetno nedeljo so še lahko šli k maši, vrnitev domov pa je bila že težja. Na mostovih so se pojavile barike, ceste pa so bile prepredene z žičnatimi ovirami,« je obudila spomin na tisti čas. Okupacija je povzročila, da so Žiri postale kraj ob tromoji. Mejo z Italijo so Nemci utrdili z žičnimi ovirami in minskimi polji ter za lažji

Avtorji razstave, ki so bili prisotni ob njenem odprtju v Žireh (od leve proti desni): Božidar Flajšman, Božo Repe in Matevž Šlabnik / Foto: Tina Dokl

nadzor nad območjem ob njej izsekali gozd in porušili več gospodarskih in stanovanjskih poslopij. Meja je postala praktično neprehodna, zaradi česar so bila

pogosta ilegalna prečkanja, kar pa je bilo zaradi zastraženosti in utrjenosti meje tvegano početje in se je pogosto končalo tragično. »Nevarna je meja ostala tudi po koncu

vojne, saj je bilo njeno čiščenje dolgotrajno. Danes nanjo opozarjajo le še ostanki na terenu in pričevanja posameznikov, ki so vojno doživeli.«

Obnovili bodo cesto od Rov do Rafolč

Rova – Občina Domžale se bo to pomlad lotila obnove odseka občinske ceste Rova–Dolenje–Rafolče, ki je že zelo dotrajana. V dolžini slabega kilometra bodo cestišče tudi razširili za približno pol metra, za kar so že odkupili večino potrebnih zemljišč, uredili bodo tudi odvodnjavanje in celotno cesto na novo asfaltirali. Na javnem razpisu je bila za izvajalca izbrana družba Strabag, ki bo rekonstrukcijo ceste izvedla za dobrih 210 tisoč evrov. Dela bodo začeli predvidoma 2. marca.

Jubilejno računalniško tekmovanje

Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS) je na Osnovni šoli (OŠ) Jela Janežiča v Škofji Loki pretekli teden pripravila računalniški tekmovanji za šole s prilagojenim programom.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Tekmovanje Z računalniki skozi okna, namenjeno programu nižjega izobrazbenega standarda, je letos praznovalo dvajsetletnico. Sodelovalo je 22 tekmovalcev iz enajstih šol. Največ spretnosti pri delu z računalniki je pokazal par s šole gostiteljice, to sta bila Aleksej Rihtaršič in Andrej Vrhnjak. Na 13. državnem računalniškem tekmovanju Z miško v svet pa so se v dveh kategorijah pomerili učenci posebnega programa. Sodelovalo je 18 otrok iz 13 šol. Najbolj sta se izkazala Tina Okoren iz OŠ Jela Janežiča v kategoriji urejanja fotografij in uporabi urejevalnika Word ter Jakob Šircelj iz Centra Janeza Levca Ljubljana v kategoriji PowerPoint.

Tekmovanji potekata v okviru Festivala inovativnih tehnologij, pri čemer s tekmovanjem Z računalniki skozi okna ZOTKS že od leta 2000 v program računalniškega izobraževanja vključujejo tudi otroke s posebnimi potrebami. »Na ta način otroci pridobivajo številne nove spretnosti in znanja, predvsem pa oblikujejo svojo samopodobo,« so poudarili

Na prireditvi v Sokolskem domu so podelili priznanja najboljšim tekmovalcem. / Foto: Tina Dokl

pri ZOTKS. Omenjeno tekmovanje poteka v parih, pri čemer so tekmovalci najprej uporabili svoj pametni telefon ali tablico. V telovadnici so bile namreč po stenah nalepljene QR-kode, pod katerimi so se skrivala vprašanja. »Učenci so nanje odgovarjali in tako dobili različne tekste, ki so jih potem uporabili za izdelavo zloženke s pomočjo računalnika,« je razložila Mija Kordež iz ZOTKS in dodala, da so za letošnjo temo izbrali brata Lumière in njune iznajdbe na področju kinematografije.

Kot so še poudarili pri ZOTKS, izvedba obeh tekmovanj vsa ta leta ne bi bila mogoča brez sodelovanja škofjeloške Osnovne šole Jela Janežiča ter podpore občin Škofja Loka, Žiri, Železniki in Gorenja vas - Poljane. Predsednik ZOTKS Radovan Stanislav Pejovnik se je posebej zahvalil mentorjem, ki znajo svoje obsežno znanje posredovati tudi učencem. Na slavnostni prireditvi, ki je po zaključku tekmovanja potekala v Sokolskem domu, so zato poleg priznanj najboljšim tekmovalcem podelili tudi

zlati priznanji ZOTKS ravnateljici OŠ Jela Janežiča Marjeti Šmid in idejni vodji tekmovanja Andreji Gorše. Vsem sodelujočim občinam so podelili srebrna priznanja ZOTKS, saj s svojim sodelovanjem pri obeh tekmovanjih nadpovprečno prispevajo k razvoju tehnične kulture v Sloveniji, so poudarili na ZOTKS. Podelili so še posebna priznanja osnovnim šolam, katerih učenci na tekmovanju sodelujejo že 15 let ali več, ter mentorjem, ki so ali še vedno prostovoljno pripravljajo učence na tekmovanje.

citygreen®

Za delo na naših gradbiščih na območju avstrijske Koroške in avstrijske Štajerske zaposlimo

POMOŽNEGA DELAVCA ZA UREJANJE VRTOV m/ž

(Garten- Hilfsarbeiter/In)

DELOVODJO ZA UREJANJE VRTOV m/ž

(Vorarbeiter/In für Baustellenführung)

VRTNARJA m/ž (Gärtner/In)

VRTNARJA VAJENCA m/ž (Lehrling/In)

Plača po kolektivni pogodbi. V primeru ustreznosti kvalifikacije plačamo tudi več. 14 plač letno. Potrebno je osnovno znanje nemščine. Veselimo se vaše vloge na: office2@citygreen.at

www.citygreen.at

DACH FP

Na avstrijskem Koroškem zaposlimo

KROVCE m/ž | KLEPARJE m/ž
(Dachdecker | Spengler)

Zaposlimo tudi **cele delovne skupine**. Od vas pričakujemo zaključeno poklicno izobrazbo krovca ali kleparja, osnovno znanje nemščine in vozniško dovoljenje kategorije B. Nudimo vam delo za nedoločen čas, možnost nadaljnega izobraževanja in napredovanja. Plača po kolektivni pogodbi 13,50 EUR bruto na uro + dodatna plačila. V primeru ustreznosti kvalifikacije in delovnih izkušenj plačamo tudi več. Po potrebi vam nudimo ugodno bivališče in službeno vozilo. Veselimo se vaše vloge z življenjepisom v nemščini na: harald.spitzer@fp-dach.at

www.fp-dach.at

Zelena luč za gradnjo centra za odpadke

Občinski svetniki občin Kamnik in Komenda so potrdili investicijsko dokumentacijo za gradnjo zbirnega centra za ravnanje z odpadki, ki ga bodo skupaj zgradili na območju Suhadol. Ker računajo na nepovratna sredstva, morajo Kamničani vlogo oddati do konca meseca, zato so se svetniki sestali na izredni seji.

JASNA PALADIN,
ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik, Komenda – Občini Kamnik in Komenda sta sporazum o ureditvi skupnega zbirnega centra, ki bo urejen na območju Centra za ravnanje z odpadki Suhadole, sklenili že leta 2018, kmalu za tem, ko jima je Inšpektorat RS za okolje in prostor določil, da sedanjí zbirni center okoljsko in zakonsko ni primeren in da morata novega postaviti do konca letošnjega leta. Skupno investicijo jima omogoča dejstvo, da v obeh občinah javno službo zbiranja komunalnih odpadkov izvaja isti izvajalec javne službe, to je podjetje Publikus.

A čeprav so za ta projekt vedeli že nekaj časa, so bili kamniški svetniki pred dnevi postavljeni pred dejstvo – mudi se, saj je treba dokumentacijo potrditi do konca meseca. Občina Kamnik namreč pri tem projektu računa na nepovratna sredstva, ki jih občinam omogoča država v skladu z Zakonom o financiranju občin, a vlogo je treba oddati do 28. februarja. Na občinski upravi so pojasnili, da se je zavleklo zaradi komasacijskega postopka in da je bilo lastništvo zemljišča rešeno šele v začetku

februarja. Na zemljišče v velikosti slabih 3000 kvadratnih metrov, na katerem bo stal center (ta se nahaja v neposredni bližini sedanjega centra), je bilo tako vpisano lastništvo Občine Komenda, z odkupom 79-odstotnega deleža pa bo zdaj solastnica postala tudi Občina Kamnik, za to pa bodo plačali 129 tisoč evrov.

Celotna vrednost projekta je ocenjena na 750 tisoč evrov, občini pa si jo bosta razdelili glede na količino zbranih komunalnih odpadkov v letu 2018 – 79 odstotkov Občina Kamnik (592.500 evrov) in 21 odstotkov Občina Komenda (157.500 evrov).

Projekt nove gradnje zajema projektiranje in gradnjo zbirnega centra z zunanjo ureditvijo pripadajoče-

sanitarijami in garderobo za enega zaposlenega. Območje bo s treh strani zaščiteno z žičnato ograjo, vse površine bodo asfaltirane, uredili pa bodo tudi novo vodovodno omrežje in kanalizacijski sistem, ločen za meteorno in odpadno vodo.

Med gradnjo bo center za občane deloval nemoteno

Gradbeno dovoljenje je bilo pridobljeno že leta 2015 in pripravljala dela že opravljena, zares pa se bo začelo po izboru izvajalca – občini bosta razpis objavili te dni. Dela bi predvidoma začeli junija in jih dokončali oktobra. Obstoječi center bo tudi med gradnjo za občane deloval nemoteno.

Kamniški svetniki, nezadovoljni, da so morali tako pomemben projekt obravna-

Celotna vrednost projekta, ki mora biti zaključen do konca letošnjega leta, je ocenjena na 750 tisoč evrov, občini pa si jo bosta razdelili glede na količino zbranih komunalnih odpadkov v letu 2018 – 79 odstotkov Občina Kamnik (592.500 evrov) in 21 odstotkov Občina Komenda (157.500 evrov).

ga funkcionalnega zemljišča. Na območje v treh nivojih bosta umeščena dva prtilična objekta oz. dve nadstrešnici, pisarniški kontejner s

vati pod časovnim pritiskom, so oba investicijska programa sicer soglasno podprli, a izrazili več pomislekov. Zdi se jim, da je občina zemljišče

Nov center za ravnanje z odpadki bo stal na mestu zdajšnjega. / Foto: arhiv Gorenjskega glasa

kupila predrago in da je investicija predraga, a se zavestno dajo, da občina druge izbire nima. V zadnjih petnajstih letih primerne (ali cenejšega) zemljišča na območju občine Kamnik namreč niso našli.

Za Komendo je skupna naložba zelo dobrodošla

Medtem so komendski občinski svetniki oba dokumenta sprejeli že na februarjski redni seji prejšnji četrtek.

Kot so pojasnili na občinski upravi, bo nov center stal na isti lokaciji, kot je zdajšnji začasni center, ki več ne ustreza zakonski podlagi. Kot je dodal župan Stanislav Poglajen, je za Komendo sicer dobrodošlo, da bosta center gradili obe občini, kar je možno po spremembi zakonodaje, ki sta jo predlagali prav občini Kamnik in Komenda. Pred tem je namreč veljalo, da mora vsaka občina imeti svoj center za ravnanje z odpadki.

Komendčani bodo tako nosili 21 odstotkov celotne investicije, kar je skladno s količino zbranih komunalnih odpadkov v občini.

Glede na ocenjeno vrednost bi to za Komendo pomenilo, da bi v center za ravnanje z odpadki morala investirati 157 tisoč evrov, a na občinski upravi opozarjajo, da bo dejanska vrednost investicije znana šele po tem, ko bodo na javnem razpisu izbrali najugodnejšega ponudnika.

Proračunska rezerva za plaz in vodotok

JASNA PALADIN

Kamnik – Občina Kamnik bo denar iz proračunske rezerve za leto 2020 porabila za dva projekta, in sicer sanacijo plazu pod lokalno cesto Kamnik-Palovče in ureditev vodotoka Oševek.

Za sanacijo plazu v Palovčah, ki se je sprožil lani pod občinsko cesto, ki vodi do Vranje Peči, zaradi česar na cesti že velja delna zapora in omejitve največje dovoljene mase tovornih vozil, bodo

namenili 50 tisoč evrov. Izvedli bodo podporno konstrukcijo v dolžini dobrih dvajsetih metrov, popravili poškodovano cestišče in uredili odvodnjavanje.

Prav tako 50 tisoč evrov bodo iz proračunske rezerve namenili tudi za nadaljevanje protipoplavnih ukrepov na spodnjem delu vodotoka Oševek. Letos je predvidena sanacija poškodovanih brežin, izvedba pragov ter nivoelacija struge v dolžini približno 80 metrov.

Nova območja kratkotrajnega parkiranja

Kamnik – Na Oddelku za premoženjsko-pravne in splošne zadeve Občine Kamnik so že ob koncu lanskega leta uvedli nekaj sprememb na parkiriščih v občinski lasti, in sicer na naslovih Ljubljanska cesta 3d, 4a in 5d ali – bolje poznano – na parkiriščih pred pekarno, banko in sladolodno sobo, ki po novem veljajo za območja kratkotrajnega parkiranja, zato je treba prihod z vozilom na viden način označiti s parkirno uro. Parkiranje je omejeno na eno uro, in sicer od ponedeljka do petka med 7. in 22. uro.

SEJEM GRADITELJ v Celovcu

Od 28. februarja do 1. marca 2020 se bo na trideset tisoč kvadratnih metrih predstavilo 420 razstavljalcev s področja gradnje, obnove in varčevanja z energijo. Na sejmu bodo prisotni vsi vodilni ponudniki. Ena letošnjih osrednjih tem je varčevanje energije pri ogrevanju in ohlajevanju prostorov. Tako bo gostom na ogled zelo širok program različnih možnosti s tega področja. Zaradi vse večjih nihanj temperature igra tudi hlajenje prostorov iz leta v leto pomembnejšo vlogo. Poleg z različnimi možnostmi hlajenja prostorov se boste lahko seznanili tudi s smernicami gradnje prihodnosti, kjer se ne upoštevajo zgolj zimske, temveč tudi poletne razmere. Na sejmu GRADITELJ si boste lahko podrobno ogledali tudi izdelke in rešitve z najrazličnejših tematskih področij, kot so načrtovanje gradnje oziroma prenove, okna, vrata, talne obloge, najrazličnejše tehnologije za varčevanje z energijo ter še veliko drugega. Sejemski prostor bo za obiskovalce odprt od 9. do 18. ure. Cena vstopnice za odrasle je devet evrov, z objavljenim kuponom pa samo štiri evre. Kupon velja za največ dve osebi.

www.kaerntnrmessen.at

SEJMIŠČE
CELOVEC

SEJEM GRADITELJ

**OD 28. FEBRUARJA
DO 1. MARCA
2020**

**420 razstavljalcev,
30.000 m² razstavnih
površin**

ZNIŽANA VSTOPNINA

Ob predložitvi tega kupona boste na vseh sejmskih blagajnah za vstopnico odšteli samo.

4 evre namesto 9 evrov na osebo.

(Velja za največ 2 osebi)

4,€

Čeprav odrasla, še vedno Pika

Četrta premiera Prešernovega gledališča v sezoni, enoosebna gledališka igra Roka Vilčnika Večja od vseh v režiji Alena Jelena in izvrstni igri Vesne Slapar, govori o spoštovanju drugačnosti drugih in sprejemanju samega sebe, kakršen si.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Kar nekaj spodbud je, ki ob osnovnih podatkih o monodrami Večja od vseh, zapisanih v podnaslovu, krepijo radovednost in željo po njenem ogledu. Gre za Piko, tisto Piko Nogavičko, s katero smo prva šolska branja doživljali otroci več generacij (Astrid Lindgren jo je napisala v štiridesetih letih prejšnjega stoletja, slovenski prevod pa smo dobili leta 1958), drugič: zgodba pripoveduje o tem, kar se z našo junakinjo iz otroštva dogaja, ko odrase, in tretjič: aktualna monodrama ima dobro popotnico, saj je bil doslej že

Vilčnikova Pika, ki stopi na oder Stolpa Škrlovec, je odrasla podoba radožive švedske deklice iz naše mladosti. Ne živi več v vili Čira čara niti je ne krasijo dolgi rdeči lasje, spleteni v kitki, prav tako ne oblači več različnih nogavic niti ne nosi prevelikih čevljev. Zdaj živi v garsonjeri v mestu, pege prekriva s pudrom, medtem ko je njen konj v bližnji staji, pa jo je opica Ficko pred časom skupila v pralnem stroju.

Pika v prvi osebi pripoveduje o svojem vstopu v svet odraslih in težavah, ki jo ob tem spremljajo, naj gre za prvo ljubezen, menstruacijo, spolnost in iz njehajaj

ukalupiti, da ne bo postala dolgočasna in zamorjena odrasla oseba, ampak bo ostala taka, kot je bila, in bo v sebi ohranila otroško dušo. Zato ne pristaja na pravila odraslih, ampak znova poišče Piko v sebi. Svojo odločitev naslavlja tudi na nas – publiko. Naj spoštujemo in sprejemamo drugačnost drugih, hkrati pa naj se tudi sami ne bojimo biti posebni in predvsem taki, kakršni smo. Ne: vsi ste lepi, ampak: vsi smo lepi. Pika je na koncu še vedno Pika, samo odrasla je.

Vesna Slapar od prvega stavka, ko se predstavi za Pikapolonico Zmagoslavo Marjetico Nogavičko, torej nekdanjo Piko Nogavičko, pa do zadnjih besed, najvendarle tudi v odraslosti ostane mo zvesti sami sebi in ohranimo nekaj otroškega v sebi, suvereno obvladuje celotno materijo Pikinega odraslega življenja. Smelo stopi v Pikine »allstarke« in nam na trenutke daje občutek, kot da je ona sama tista odrasla Pika, ki nam pripoveduje svojo zgodbo. Dobro deluje v različnih čustvenih stanjih, v katerih bi včasih sicer želeli, da ostane dlje. Igra sicer lepo teče, mogoče celo prehitro,

Vesna Slapar v vlogi odrasle Pike Nogavičke nam da misliti. / Foto: Nada Žgank

Vesna Slapar smelo stopi v Pikine »allstarke« in nam na trenutke daje občutek, kot da je ona sama tista odrasla Pika, ki nam pripoveduje svojo zgodbo.

večkrat nagradjeni dramatik Rok Vilčnik - rokgre z besedilom Večja od vseh na 48. Tednu slovenske drame nominiran za Grumovo nagrado. K zapisanemu velja dodati še odlični igralski angažma dolgoletne članice igralskega ansambla Prešernovega gledališča Vesne Slapar.

joče posledice ali pa iskanje službe in probleme, ki jih ima pri prilagajanju ustaljenim družbenim normam in vzorcem. Pri tem se sprašuje, kam je odšla mladostniška Pika, igriva, neposredna in predvsem samosvoja deklica. Le zakaj je v odraslem svetu vse drugače? Odloči se, da se ne bo pustila

kar ne zmanjšuje dejstva, da je Alen Jelen mojstrsko povezal zgodbo od razočaranja nad odraslostjo do ugotovitve, da ni tako hudo, če v sebi obdržimo otroško dušo. Zgodbo hkrati mehča stara glasba iz rokovskih časov, izbrane pesmi, ki jih Slaparjeva sama daje na gramofon pa tudi namigujejo na posamezna čustvena stanja protagonistke: od C'est la vie (Emerson Lake & Palmer), 16 godina (Buldožer), Don't get me wrong (The Pretenders) in

na koncu Road to Nowhere (Talking Heads). Glasbo je izbrala Darja Hlavka Godina.

V preprosto, a prepričljivo scenografijo – z veliko leseno skrinjo na starinski preprogi ob stoječi sobni svetilki in starem gramofonu – se Pika v pisani obleki tako rekoč staplja. Kar vidimo na odru, je umerjeno eno z drugim. Predstavo je moč gledati na različne načine: skozi žensko vprašanje, lahko smo ob njej

romantični, mladostno nostalgični, Pikino zgodbo lahko spremljamo tudi s tihim odobravanjem – tako pač je na tem svetu, ko odrastemo. Predstava ima res širok razpon zaznav, zato bi lahko z gotovostjo napovedal veliko ponovitev. Odraslo Piko je res treba spoznati. Če vam je bila vseč tista navihana rdečelaska s kitkami in prikupnimi pegami, vam bo vseč tudi njena odrasla podoba. Še vedno je namreč Pika, samo malo je odrasla.

Navihana Rozi prvič

IGOR KAVČIČ

Žiri – Gledališki ansambel DPD Svoboda je letos v svoje vrste povabil uveljavljenega igralca in režiserja Gojmirja Lešnjaka - Gojca. V petek, 21. februarja, ob 19.30 bodo v domači dvorani premierno uprizorili erotično vesele igrano Navihana Rozi, ki jo je režiser spisal po motivih Carla Goldonija. Veselo igra povzema osnovno zgodbo in zaplet iz Goldonijeve Prebrisane vdove. Liki v žirovski igri pa prihajajo iz prostorov nekdanje države. Pestrost

značajev in stereotipne značilnosti različnih narodov ponujajo obilo smeha in spominov na čas, ko smo bili združeni v različnosti. Spomine bo obudila ovdovela Rozi, ki si na vsak način želi v življenje privabiti novega moža. Ji bo uspelo? Igrajo: Milena Padovac, Jana Jenko, Boris Pečelin, Janez Kogovšek, Barbara Burnik, Denis Jurca, Rok Klemenčič, Branko Pečelin, Klemen Poljanšek in Matic Dolenc. Ponovitevi bosta v nedeljo, 23. februarja, ob 19. uri in v soboto, 29. februarja, ob 19.30.

Gal o koncu otroštva

V Mergentalerjevi ulični galeriji se predstavlja vsestranski ustvarjalec Gal Grobovšek s kolažem Konec otroštva.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V tri plakatna okna v ulični galeriji Layerjeve hiše in podjetja Tam-Tam je Gal Grobovšek postavil trojni kolaž s skupnim naslovom Konec otroštva (KAOS x JAZ x TI). Gal je – kdo bi

vedel, mogoče ga določa tudi skrivnostni letnik 1999 – mlad vsestranski ustvarjalec, saj se ukvarja tako z glasbo in literaturo kot likovno umetnostjo. Ta je v zadnjih letih prevzela primat v njegovem delu, saj je trenutno študent drugega letnika

smeri industrijsko oblikovanje na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Vzporedno se izobražuje na Konservatoriju za glasbo, kjer končuje študij jazz saksofona, ob tem pa razmišlja tudi o koncu otroštva.

Gal Grobovšek na poti v odraslost / Foto: Igor Kavčič

Pravi, da ima ambicijo postati odrasel, a se mu zdi, da do te točke v življenju še ni prišel, saj marsikdaj deluje neobremenjeno in nedolžno, izgubljeno ... »Picasso pravi, da si odrasel takrat, ko lahko spet počne vse to, kar si v adolescenci. Sam pa menim, da odrasteš, ko sprejmeš odgovornost za svoja dejanja.«

Kolaž Konec otroštva je Galov aktualen zapis, v katerem s pomočjo retro principa, retrospektive na otroštvo in odraščanje, išče odgovore in razlage trenutnega stanja ter ob tem porajajočih se vprašanj. Svoje risbe iz otroštva kombinira s svojim aktualnim dojemanjem likovnega. Tako skozi snežaka, sonce, leoparda, raketo ... spoznavamo otroško neobremenjenost pri risbi, ta pa kasneje izgine, saj avtor želi uporabiti znanja, ki se jih je doslej naučil. Kot likovnega ustvarjalca ga prednostno zanima človekov odnos do ploskev, objektov in svetlobe v prostoru, njihove medsebojne ter njegove interakcije z njimi. To skuša prenesti tudi v oblikovalsko delo. Na ogled do marca.

Pripravljeni so na pomlad

Nogometaši Triglava bodo v prvem krogu spomladanskega dela Prve lige Telekom Slovenije jutri gostili Rudar Velenje, ekipa Domžal pa v nedeljo na domači zelenici pričakuje moštvo Mure.

VILMA STANOVNIK

Kranj, Domžale – Ta konec tedna se bo s tekmami 21. kroga začel spomladanski del Prve lige Telekom Slovenije. Na Brdu pri Kranju so se zato v začetku tedna zbrali trenerji in kapetani desetih prvoligašev in predstavili pričakovanja pred drugim delom sezone.

Želijo poln stadion

Nogometaši Triglava, ki so jesenski del tekmovanja končali na sedmem mestu, si želijo predvsem zanesljivega obstanka med prvoligaši. Ekipo so med zimskim premorom zapustili David Tijanić, Egzon Kryeziu in Elvedin Herić. Tijanić in Kryeziu sta odšla na Poljsko, Elvedin Herić pa k Slobodi iz Tuzle. V ekipi pa je nekaj novincev. Tako so v Kranj pripeljali Erika Gliho, Žana Luko Kocjančiča, Berata Bečirija, Armina Čerimagića ter sinova slovitega očeta Marca Wilmotsa – Martena in Rena.

»Dobili smo nekaj okrepitev, priprave pa so potekale po načrtih. Tako da upam, da bomo že na prvi tekmi kar je mogoče dobro pripravljene,« je povedal trener Triglava Vlado Šmit.

»Ekipa si želi, da bi bil stadion poln in bi se tresel od pozitivne energije ter navdušenja. Prepričan sem, da se bo to na čelu z našimi Small Faces tudi zgodilo. V tej sezoni se je že dogajalo in zdaj je pravi čas, da skupaj to

Trenerja Triglava Vlado Šmit in Domžal Andrej Razdrh bosta spomladanski del sezone z ekipama začela na domačih zelenicah. / Foto: Gorazd Kavčič

ponovimo,« pred prvo pomladansko preizkušnjo pravi izkušeni Aleš Mertelj. Ta se bo jutri, v soboto, na kranjskem nogometnem stadionu začela ob 14. uri.

Pomembna bo vsaka tekma

Nad rezultati in uvrstitvijo so bili jeseni razočarani Domžalčani, ki so tekmovanje končali na šestem mestu lestvice. V ekipo je vmes prišlo nekaj novincev. To so Dohyun Kim, Til Mavretič, Predrag Sikić, povratnik Zeni Husmani in še nekateri drugi. Trener Andrej Razdrh v nadaljevanju sezone ne bo mogel več računati na Tončija Mujana,

Matijo Roma, Josipa Čorluko in Rauna Sappinena, dlje časa pa bo zaradi poškodbe kolena odsoten tudi Tilen Klemenčič.

»Spomladi bo vsaka tekma pomembna, tudi prva z Muro. Če se bomo hitro približali ekipam, ki so na mestih za evropska tekmovanja, potem je vse mogoče. Je pa res, da ekipe iz zgornjega dela ne delajo veliko napak. Ampak verjamem, da bomo uspešni,« je povedal Andrej Razdrh in priznal, da so imeli pred začetkom sezone precej višje cilje, kot jim trenutno kaže na prvenstveni lestvici.

Tekma med Domžalami in Muro je v športnem parku

Domžale na sporedu v nedeljo, začela pa se bo ob 16. uri.

Derbi v Mariboru

Po jesenskih dvajsetih krogih je z 42 točkami v najboljšem položaju Olimpija, sledita ji Aluminij in Maribor s po 38. Prav vodilna Olimpija bo v soboto zvečer gostovala pri Mariboru, tako da se obeta tudi prvi veliki derbi nove sezone. »Delali smo dobro, na tekmah pa se bo pokazalo, kje smo. Marsikaj se bo videlo že v Mariboru. Sicer pa bo do konca prvenstva za nas vsaka tekma derbi. Prvenstvo je namreč še dolgo,« pravi trener Olimpije Safet Hadžič.

Na Krvavcu tekmi evropskega pokala

Po več letih se prihodnji teden na Krvavec in s tem v Slovenijo vrača tekma evropskega pokala v alpskem smučanju.

ALEŠ SENOŽETNIK

Krvavec – Na Krvavcu bosta prihodnji teden potekali dve tekmi evropskega pokala v alpskem smučanju za ženske. Smučarke se bodo pomerile v veleslalomu v sredo in četrtek. Start prve vožnje bo ob 10., druge pa ob 13. uri. Kot je povedal Rene Mlekuž iz Smučarske zveze Slovenije, ki v partnerstvu RTC Krvavec in Občine Cerklje, ki tekmovanje finančno podpira, organizira tekmo, bodo na startu tudi vse najboljše slovenske tekmovalke na čelu z Meto Hrovat.

O razlogih, zakaj po več letih znova organizirajo tekmo evropskega pokala, je Rene Mlekuž iz Smučarske zveze Slovenije povedal: »Znova želimo gostiti tekme evropskega pokala v Sloveniji. To

je za nas dobra odskočna deska, da lahko v prihodnjih letih računamo na kandidaturu recimo za mladinsko svetovno prvenstvo, ki bi ga lahko izpeljali na Krvavcu. Poleg tega je takšna tekma odlična trening za dekleta, tako tista, ki tekmujejo v svetovnem pokalu, še zlasti pa za mlade.«

Ogled tekem je brezplačen, gledalci pa bodo tekmovalke na zaslonu v izteku lahko spremljali po celotni progi. Poleg tega bo poskrbljeno tudi za pester spremljevalni kulinarčen in zabavni program na smučišču, v sredo zvečer pa bo pred Osnovno šolo Davorina Jenka oz. športno dvorano v Cerkljah potekala tudi uradna razglasitev rezultatov prve tekme in žrebanje startnih števil za četrtkovo tekmo, zbrane pa bodo zabavali člani skupine Gadi.

V Kranju ženski košarkarski derbi

Kranj – Medtem ko je slovenska moška članska košarkarska reprezentanca včeraj začela kvalifikacije za evropsko prvenstvo leta 2021, pa ta konec tedna košarkarice v boju za naslov najboljših v državi čakajo nove tekme. V dvorani na Planini se bosta jutri ob 20. uri pomerili ekipi Triglava in Jasmin sport Ledite. Znani pa so tudi pari, ki se bodo pomerili za ženski pokalni naslov. Najprej si bosta nasproti stali ekipi Akson Ilirija in Jasmin sport Edita, nato pa še Triglav in Cinkarna Celje. Boljši ekipi bosta nato igrali v velikem finalu. Zaključni turnir bo v organizaciji Košarkarske zveze Slovenije in ŽKD Jasmin sport Ledite 7. in 8. marca gostila Športna dvorana Domžale. Tam bo padla tudi odločitev v Mini pokalu deklet.

Atleti so balkanski prvaki

Kranj – Minuli konec tedna so Luka Janežič, Žan Rudolf, Jure Grkman in Gregor Grahovac na dvoranskem balkanskem prvenstvu v Carigradu v štafeti 4 x 400 metrov zmagali s časom 3:12,19, kar je nov dvoranski državni rekord. Četverica je nastopila v zadnji disciplini prvenstva in poskrbela za edino slovensko uvrstitev na zmagovalne stopničke.

Jeseničani v Italiji poraženi

Jesenice – V torek so hokejisti moštva SIJ Acroni Jesenice v Alpski hokejski ligi (AHL) gostovali v Italiji pri ekipi Migros Supermercata Asiago Hockey in po podaljškem izgubili 5 : 4 (1 : 3, 1 : 0, 2 : 1, 1 : 0). Včeraj so tekmo četrtega kroga odigrali z ekipo Rittner Buam, a se do zaključka redakcije ni končala. Že jutri pa jih čaka nov obračun. V domači dvorani bodo z začetkom ob 18. uri gostili ekipo S. G. Cortina Hafro.

Jakov Fak tik pod odrom za zmagovalce

Kranj – Na svetovnem prvenstvu v biatlonu v Anterselvi je Jakov Fak na zelo zahtevni dvajsetkilometrski individualni tekmi za osem sekund zgrešil novo medaljo na svetovnem prvenstvu in končal na odličnem, a nevhvaležnem četrtem mestu. Novega naslova se je razveselil Martin Fourcade.

Judoistka Anka Pogačnik zmagala v Bratislavi

Kranj – Članica Judo kluba Triglav Kranj Anka Pogačnik je odlično nastopila na tekmi svetovnega pokala v Bratislavi. Potem ko je premagala vse tekmice, je v kategoriji do sedemdeset kilogramov osvojila zlato medaljo. Njen uspeh je s tretjim mestom dopolnila mlada Lia Ludvik, ki je nastopila v kategoriji do 63 kilogramov.

Loški rokometaši gostijo Dobovo

Škofja Loka – Nadaljuje se tekmovanje v rokometnih ligah, v ligi NLB pa ekipa Urbanscape Loka jutri gosti Dobovo. Tekma v dvorani na Podnu se bo začela ob 20. uri.

V Domžalah so zaljubljeni v šport

V Športni dvorani Domžale so pripravili slovesno razglasitev in podelitev nagrad najboljšim športnikom, športnicam, moštvom in športnim delavcem v občini Domžale za minulo leto.

VILMA STANOVNIK

Domžale – Prireditve ob podelitvi nagrad je potekala v soorganizaciji Občine Domžale ter Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, tudi letos pa so izbrali slogan Zaljubljeni v šport.

V občini Domžale je veliko odličnih športnic in športnikov ter zagnanih športnih delavcev, o čemer pričajo odmevni rezultati na različnih tekmovanjih doma in v tujini. Da je res tako, pove dejstvo, da so imeli člani Strokovnega sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale tudi tokrat zelo obsežno in odgovorno delo, saj so morali pregledati rekordno

število prijav, prispelo jih je več kot 150.

Tako so za moštvo leta izbrali člansko ekipo Nogometnega kluba Domžale, ki je osvojila tretje mesto v državnem prvenstvu in uspešno nastopala v Evropi. Naj športnik je postal šahist Luka Lenič (Šahovski klub Ljubljana), naj športnica pa teniška igralka Pia Lovrič (Teniški klub Domžale). Nagrado za življenjsko delo je prejel Ivan Peterca (Težko atletski klub Domžale).

Podelili so še vrsto priznanj in medalj za tekmovalne dosežke in dolgoletno delo ter športno-rekreativno dejavnost, ob sedemdesetletnici delovanja pa

Direktor Košarkarskega kluba Helios Suns Matevž Zupančič s plaketo za jubilej kluba / Foto: Gašper Papež

je Košarkarskemu društvu Domžale pripadla tudi plaketa za jubilej društva, ki jo

je prevzel direktor Košarkarskega kluba Helios Suns Matevž Zupančič.

Kviz Mladi in kmetijstvo

CVETO ZAPLOTNIK

Sveti Duh – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj in Društvo podeželske mladine Škofja Loka bosta v soboto, 7. marca, z začetkom ob 17. uri v Kulturnem domu Ivana Cankarja pri Svetem Duhu pripravila letošnje gorenjsko tekmovanje Mladi in kmetijstvo. Na tekmovalni bodo lahko sodelovale tričlanske ekipe mladih s podeželja, ki se bodo do 2. marca prijavile svetovalkama za kmečko družino in

dopolnilne dejavnosti Vanji Bajd Frelih (tel. št. 04/511 27 01) in Ani Beden (tel. št. 04/535 36 17). Tekmovalci morajo biti člani društva podeželske mladine, pri tem pa morata biti dva člana stara od 15 do 20 let, eden pa je lahko star od 15 do 29 let. Ekipe bodo odgovarjale na vprašanja o biodiverziteti, zadržanju, razvoju lisaste pasme goved v Sloveniji in o mladinskem delu. Zmagovalna ekipa se bo uvrstila na državno tekmovanje, ki bo 4. aprila na Ptuj.

Tatjana Zupan najvišje sadjarsko priznanje

Mošnje – Strokovno sadjarsko društvo Slovenije je na začetku februarja pripravilo v Ljubljani tradicionalne, že triindvajsete Pirčeve dneve in hkrati skupščino društva, po kateri so podelili tudi priznanja. Plaketo Franca Pirca, ki predstavlja najvišje priznanje v sadjarstvu, sta prejeli prof. dr. Metka Hudina z Biotehniške fakultete v Ljubljani in Tatjana Zupan, ki je v sadovnjaku Kmetijsko gozdarske zadruga Sava Lesce na Resju pri Mošnjah zaposlena 34 let, od tega je 23 let vodja sadovnjaka. Zupanova je vse od ustanovitve Sadjarskega društva Gorenjske tudi predsednica društva, od lani pa je tudi predsednica Ekološkega sadjarskega društva EKO Topaz.

Predstavitev ukrepov kmetijske politike

Kranj – Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj bo v okviru priprav na subvencijsko kampanjo pripravil prihodnji teden več predstavitev ukrepov letošnje kmetijske politike. V ponedeljek, 24. februarja, ob 10. in ob 15. uri bo predstavitev v zadržanih prostorih v Cerkljah ter ob 15.30 v prostorih zadruga v Naklem, v torek, 25. februarja, ob 10. uri in ob 15.30 v prostorih KGZ Sloga Kranj na Primskovem, v sredo, 26. februarja, ob 10. uri v dvorani Korotan na Zgornjem Jezerskem in v četrtek, 27. februarja, ob 10. uri v Domu krajanov v Šenčurju.

Predstavitev razpisa za mlade kmete

Kranj – V sredo, 26. februarja, ob 10. uri bo v sejni sobi kmetijsko-gozdarskega zavoda v Kranju predstavitev javnega razpisa za finančno pomoč mladim kmetom pri zagonu dejavnosti na kmetiji, za katerega bo vloga bo možno oddati do 24. februarja do 18. marca. Na razpolago je dobrih 14 milijonov evrov. Pogoj je, da je mladi prevzemnik kmetije star od 18 do vključno 40 let. Imeti mora najmanj 6 hektarjev primerljivih kmetijskih zemljišč ali 15 glav velike živine ali 60 čebeljih družin, najmanj nižjo poklicno kmetijsko izobrazbo oziroma ustreznega certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije ter tri leta delovnih izkušenj, za kmetijo pa mora izdelati poslovni načrt.

Oddajanje zbirnih vlog

V ponedeljek, 24. februarja, se bo začela letošnja subvencijska kampanja, to je kampanja izpolnjevanja in oddajanja zbirnih vlog za kmetijska plačila. »Letos ni večjih novosti,« pravi Tomaž Cör, vodja oddelka za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj.

CVETO ZAPLOTNIK

Koliko časa bo letos trajala kampanja, do kdaj za zamučnike?

»Kampanja se bo začela v ponedeljek, 24. februarja, in bo trajala do 6. maja. Upravičenci bodo lahko oddali zbirno vlogo še do 31. maja, vendar jim bo v tem primeru agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja zaradi zamude del sredstev odtegnila.«

Kmetje lahko elektronsko izpolnijo in oddajo zbirno vlogo tudi sami, vendar izkušnje zadnjih let kažejo, da večina to stori na vpisnih mestih javne službe kmetijskega svetovanja. Koliko vpisnih mest ste pripravili, se morajo kmetje za izpolnjevanje in oddajo vloge prej naročiti?

»Pri izpolnjevanju in oddaji zbirnih vlog bo na Gorenjskem letos sodelovalo štirinajst kmetijskih svetovalcev. Svoje delo bodo opravljali na sedežu izpostave Jesenice, Bohinj, Lesce, Tržič, Naklo, Cerklje, Primskovo in Škofja Loka, poleg tega še v Žireh in na sedežu kmetijsko-gozdarskega zavoda v Kranju, vsak ponedeljek pa tudi v Spodnjih Gorjah. Interesenti se za izpolnitev in oddajo vloge lahko že danes naročijo pri izbranim kmetijskem svetovalcu in se s tem izognejo možni gneči ob koncu kampanje. Če morajo kmetijski svetovalci zaradi poznih prijav v zadnjih dneh kampanje izpolniti in oddati dnevno petnajst vlog ali

še več, je verjetnost za napake velika.

Koliko bo kmete storitev stala?

Tudi letos bo cena storitve, enako kot v preteklih letih, odvisna od trajanja izpolnjevanja vloge. V skladu s cenikom, ki ga je določil minister, bomo za vsakih začetih trideset minut zaračunali 15,70 evra.

Na kaj morajo biti kmetje letos še posebej pozorni?

Pred oddajo zbirne vloge morajo preveriti urejenost podatkov v registru kmetijskih gospodarstev (RKG). Podatki o urejenosti Gerkov (grafičnih enot rabe kmetijskih zemljišč) so dostopni tudi na javnem pregledovalniku RKG. Če podatki niso urejeni, jih je treba urediti na upravni enoti.

So kmetje dobro seznanjeni z letošnjimi novostmi in spremembami?

Tako v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije kot tudi v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj smo se letos zelo potrudili, da bi bili vlagatelji o izpolnjevanju in oddajanju zbirnih vlog dobro obveščeni. Prva izobraževanja, mi jim pravimo »inštruktaže«, smo na Gorenjskem začeli včeraj, v četrtek, skupno pa jih bomo izvedli dvaindvajset. Vlagatelji zbirnih vlog so tudi že prejeli ali še bodo prejeli kratek opomnik za uveljavljanje ukrepov letošnje kmetijske politike, iz katerega lahko razberejo obveznosti in roke. Dodatna pojasnila so tudi

Tomaž Cör, vodja oddelka za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj /Foto: Tina Dokl

na spletni strani agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja in kmetijsko-gozdarske zbornice, z morebitnimi dodatnimi vprašanji pa se kmetje še vedno lahko obrnejo tudi na katerega od naših kmetijskih svetovalcev.

Koliko vlog pričakujete letos, se število zmanjšuje?

Na Gorenjskem pričakujemo okoli 3700 vlog. Število kmetij se postopno nekoliko zmanjšuje zaradi opuščanja kmetovanja oziroma združevanja kmetij.

Kaj so v primerjavi z lani bistvene spremembe pri ukrepih kmetijske politike?

Letos ni večjih novosti pri izpolnjevanju zbirnih vlog, saj gre za isto programsko obdobje, ki se počasi izteka. Pomembna novost je pri

izvajanju ukrepa Dobrobit živali – govedo oziroma Dobrobit živali – drobnica. Letos bodo veterinarske organizacije, ki opravljajo koprološke analize, rezultate analiz vnašale v seznam koproloških analiz v spletnem portalu Volos. Koprološka analiza in vnos podatkov v Volos bosta morala biti izvedena pred oddajo zahtevka za ukrep Dobrobit živali in hkrati pred začetkom letošnje paše. Če podatki analiz ne bodo vneseni v seznam, upravičenci ne bodo mogli oddati zahtevka za ta ukrep. Svetujemo jim, da blato živali oddajo v koprološko analizo vsaj osem dni pred začetkom izpolnjevanja zbirne vloge. Za ukrep Dobrobit živali – drobnica je zbirno vlogo in zahtevek treba oddati najpozneje do 5. maja.

Letos še trinajst razpisov

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pripravilo nov terminski načrt objave javnih razpisov za finančne podpore kmetijstvu.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V okviru programa razvoja podeželja za obdobje 2014–2020 je bilo doslej objavljenih že 63 javnih razpisov. V letošnjem januarju sta bila objavljena dva razpisa, do konca leta pa naj bi jih objavili še trinajst. Februarja naj bi predvidoma objavili javna razpisa – s prvim naj bi kmetijskim gospodarstvom finančno olajšali prilagoditev na naravne nesreče (hmeljev viroid), z drugim naj bi podprli naložbe v predelavo in trženje kmetijskih

proizvodov. Marca načrtujejo tri javne razpise: za naložbe v razvoj nekmetijskih dejavnosti na podeželju, za tehnološke posodobitve namakalnih sistemov za več uporabnikov ter za naložbe v ureditev gozdne infrastrukture. Aprila naj bi predvidoma objavili tri javne razpise, s katerimi bi podprli naložbe kmetijskih gospodarstev za prilagoditev podnebnim spremembam in vlaganja v okoljsko mehanizacijo, naložbe v ureditev pašnikov in obor za zaščito domačih živali pred velikimi zvermi

ter ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju. Maja načrtujejo objavo štirih razpisov – za ureditev hlevov in za nakup mehanizacije za gnojenje, za naložbe v dobrobit živali (plemenskih svinj), za izvedbo agromelioracij na komasacijskih območjih ter za nakup nove mehanizacije in opreme za sečno in spravilo lesa. Junija bo objavljen zadnji letošnji razpis, to je razpis, s katerim bodo podprli nove vključitve v sheme kakovosti.

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE z.o.o.

Slovenska cesta 2, 4207 Cerklje na Gorenjskem
tel.: 04 / 25 29 010, fax: 04 / 25 29 011
www.kzcerklje.si, info@kzcerklje.si

vaš zanesljiv in odgovoren partner že od leta 1900

SEMENSKI KROMPIR

Specializirana prodaja semenskega krompirja v skladišču krompirja v Šenčurju, **INFORMACIJE: 031 766 915**
Semenski krompir je na voljo tudi v naših poslovalnicah v Cerkljah, Šenčurju, Voklem, Komendi in Moravčah.

ODKUP MLEKA

Po konkurenčnih cenah
INFORMACIJE: 031 670 939

ODKUP ŽIVINE

• za domači in tuji trg • krave, biki, telice, teleta
INFORMACIJE: 041 985 001

ODKUP POLJŠČIN

Odkupujemo različne vrste doma pridelane zelenjave in sadja po konkurenčnih cenah. **INFORMACIJE: 031 748 229**

Paketno poslovanje in logistika

Skupina Pošta Slovenije se z novo strategijo vse bolj usmerja v paketno poslovanje in logistiko.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Slovenski državni holding (SDH) je v vlogi upravljalca januarja potrdil Strateški razvojni program Skupine Pošta Slovenije do leta 2025. Program vključuje tudi Skupino Intereuropa, katere večinska lastnica je Pošta Slovenije.

»Skupina Pošta Slovenije, skupaj s Skupino Intereuropa, prerašča v vse bolj pomembno mednarodno podjetje, ki bo z logističnimi in paketnimi storitvami prisotno predvsem v širši regiji jugovzhodne Evrope,« pravi Boris Novak, generalni direktor Pošte Slovenije, in poudarja, da so prihodnost skupine paketno poslovanje in logistika, ki skupaj s pisemskimi in IT-storitvami ter prodajo na poštinih okenjih predstavljajo njene najpomembnejše poslovne de-

V Skupini Pošta Slovenije si želijo, da bi bili visoko konkurenčni ter prva izbira strank pri uporabi poštinih in logističnih storitev. / Foto: Gorazd Kavčič

pomemben nakup Skupine Intereuropa, načrtujejo pa tudi nadaljnje širitve na trge jugovzhodne Evrope, kjer bo Skupina Pošta Slovenije podpirala stranke, ki potre-

ponudnikov tovrstnih storitev v regiji. Na področju logistike je cilj uspešna vključitev družbe Intereuropa v skupino ter s tem tudi širitve na regionalne trge. Na področju pisem bo še naprej ohranjala vodilno vlogo na domačem trgu, a bo v prihodnje za izboljšanje stroškovne učinkovitosti nujna prilagoditev univerzalne poštne storitve in pogostosti dostave pisem ter optimizacija poštnega omrežja. Poštno omrežje naj bi bilo ob koncu leta 2025, podobno kot pri tujih poštinih operaterjih, kombinacija lastnih poštinih poslovalnic, pogodbenih poslovalnic, paketomatov, pametnih paketnikov,

avtomatiziranih enot za oddajo in sprejem pošiljk in alternativnih kontaktnih točk, kot so na primer bencinski servisi. Cilj je tudi povečanje tržnega deleža na področju IT-storitev, predvsem na področju digitalizacije in brezpapirnega poslovanja.

Do leta 2025 načrtujejo za 195 milijonov evrov naložb, največ za uvajanje avtomatizacije, digitalizacije in robotizacije v poštinih logističnih centrih in v prometu ter za povečanje zmogljivosti. Velik del vlaganja predstavljajo projekti za izboljšanje energetske učinkovitosti zgradb in izvajanje trajnostnega razvoja, tako naj bi znatno povečali delež e-vozila.

Skupina Pošta Slovenije načrtuje, po vključitvi Intereurope v skupino, letos 457 milijonov evrov prihodkov. Ob upadanju pisemskih pošiljk bo že več kot polovico prihodkov ustvarila z logističnimi in paketnimi storitvami.

javnosti. V vseh teh dejavnostih bodo poskušali poslovanje čim bolj digitalizirati in avtomatizirati, velik poudarek pa bodo dali tudi zadovoljstvu zaposlenih na delovnem mestu. Za rast Skupine Pošta Slovenije je bil

bujejo celovite poštno-logistične storitve.

Skupina si je zadala za cilj, da postane vodilni in najboljši ponudnik paketnih storitev v Sloveniji, s širitvijo na trge jugovzhodne Evrope pa eden pomembnejših

Selitev Iskre Mehanizmi maja

Podjetje Iskra Mehanizmi prve selitve na novo lokacijo v letališki poslovni coni načrtuje v maju.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Iskra Mehanizmi, ki za zdaj deluje v Lipnici in Kamniku, od sredine poletja gradi nov proizvodni kompleks na zemljišču v poslovni coni ob brniškem letališču. Proizvodni del objekta, ki stoji nedaleč od

logističnega podjetja Cargo-partner, ki je prostore ob letališču odprl septembra lani, bo po besedah direktorja Marjana Pogačnika dokončan maja, nato pa sledi še dokončanje režijskega obrata. Prve selitve na novo lokacijo tako po Pogačnikovih besedah načrtujejo že v maju.

Gradnja dvajset tisoč kvadratnih metrov velikega objekta stane več kot trideset milijonov evrov, namenjen pa bo novim projektom predvsem za medicinske izdelke in nove izdelke za avtomobilsko industrijo, ki jih zaradi prostorske omejitve ne morejo ustrezno

umestiti v obstoječe prostore na zdajšnjih lokacijah. V podjetju sicer zagotavljajo mehatronske rešitve za avtomobilsko industrijo in izdelke za medicino, proizvajajo pa tudi gospodinjske aparate in aparate za osebno nego ter različne elektromehanske izdelke za industrijo.

Kot pojasnjuje direktor podjetja, jim je v tem času že uspelo prodati večino zemljišč v Kamniku, kjer sicer na lokaciji nekdanje smodnišnice zaposlujejo več kot tristo delavcev, za preostala pa pogovori oziroma postopki prodaje še potekajo.

Kot nam je že sredi lanskega leta povedal Pogačnik, v prihodnjih letih načrtujejo tako rast števila zaposlenih kot porast obsega poslovanja na 120 milijonov evrov v letu 2022. Čisti prihodki od prodaje so po dostopnih podatkih iz leta 2018 znašali slabih 88 milijonov evrov.

Prve selitve v nov objekt bodo začeli maja. / Foto: Tina Dokl

Zakon ne blaži omejitev

V Združenju bank Slovenije so prepričani, da predlagani zakon o državnem poroštvu za stanovanjska posojila ne blaži jeseni sprejetih ukrepov Banke Slovenije.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Včeraj, v ponedeljek, se je končala javna razprava o predlogu zakona o državnem poroštvu za stanovanjska posojila, ki so ga (pred vladno krizo) pripravili na ministrstvu za finance. Kakšna bo nadaljnja usoda zakona, je težko napovedati, saj bo odvisna od odločitve nove vlade.

Na predlagani zakon so se odzvali tudi v Združenju bank Slovenije, kjer ugotavljajo, da zakon ne blaži posledic omejitev, ki jih je lani jeseni za kreditiranje prebivalstva sprejela Banka Slovenije, in da se število kreditno sposobnih prebivalcev po uveljavitvi zakona ne bo povečalo. »Če kreditno sposobni ni kreditno sposoben, mu tudi predlagano poroštvo države ne bo omogočilo pridobitve kredita oziroma pridobitve takšnega zneska

kredita, ki je potreben za nakup primerne stanovanjske,« ugotavljajo v združenju bank in dodajajo, da banke in hranilnice kot pogoj za pridobitev kredita preverjajo kreditno sposobnost posojiljemalca, in ne vrednosti ter kvalitete kreditnega zavarovanja. Po zakonu, kot ga predlaga ministrstvo, bi bilo tako za stranke kot za banke in hranilnice stanovanjsko kreditiranje tudi bolj zapleteno in dolgotrajno.

Ker je veliko odprtih vprašanj, v združenju bank predlagajo oblikovanje strokovne delovne skupine, v kateri bi bili predstavniki ministrstev, Banke Slovenije in bank. Skupina naj bi pripravila zakonske rešitve, ki bi predvsem mladim omogočile lažje reševanje stanovanjskega problema, pa tudi izvedbene predpise, ki bi bili usklajeni z obstoječimi predpisi bančnega poslovanja.

Vrednost odkritih ponorejenih evrov upada

ANA ŠUBIČ

Ljubljana – Skupna vrednost umaknjene ponorejene evrske gotovine se je lani v Sloveniji drugo leto zapored znižala, so sporočili iz Banke Slovenije. V zadnjih dveh letih se je s 720 tisoč evrov znižala na nekaj več kot 76 tisoč evrov. Število odkritih ponorejenih bankovcev se je zmanjšalo za slabo tretjino, odkritih ponorejenih kovancev pa je bilo za skoraj 60 odstotkov več. Iz obtoka so umaknili 1236 ponorejenih bankovcev, od tega je bilo kar 852 ponarejenih vrednosti

50 evrov, sledila sta bankovca za 20 evrov (182 kosov) in 100 evrov (94 kosov). Poleg tega so iz obtoka umaknili 2237 ponorejenih kovancev, pri čemer je bilo kar 1734 ponarejenih vrednosti za dva evra. »Ob tem v Banki Slovenije podobno kot v ECB poudarjamo, da verjetnost, da bi prejele ponaredek evrske gotovine, ostaja relativno majhna. Delež ponarejenih kovancev v primerjavi z vsemi kovanci in bankovci v obtoku je namreč zanemarljivo majhen,« so dodali in opozorili, da je uporaba ponarejenih za plačilo kaznivo dejanje.

Gostili bodo Muhtarja Kenta iz Coca-Cole

MATEJA RANT

Bled – IEDC – Poslovno šolo Bled bo v sredo, 4. marca, ob 15.30 obiskal dolgoletni predsednik in izvršni direktor družbe Coca-Cola Muhtar Kent, so sporočili z IEDC Bled. Z zbranimi bo delil svoje nasvete in bogate izkušnje, ki jih je pridobil v 41 letih dela v Coca-Coli. Kot so še

poudarili v IEDC, je Muhtar Kent velik podpornik trajnostnega razvoja in je imel vodilno vlogo pri ustanovitvi Coca-Cola katedre za trajnostni razvoj, ki na IEDC deluje od leta 2010. Ob tej priložnosti mu bo direktorica in dekanja IEDC Danica Purg podelila najvišji častni akademski naziv častni doktor ali Doctor Honoris Causa.

Bila je zgolj kontrola

Kranjski policisti zanikajo namigovanja o domnevnem nadziranju družinskih članov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Ta teden so se pojavila ugibanja o tem, zakaj so kranjski policisti v nedeljo ponoči ustavili sina političarke Alenke Bratušek. »Sporočamo, da policisti niso vodili nobenega postopka, ki bi potekal v nenavadnih okoliščinah. Postopkov je bilo sicer več, med njimi eden okoli polnoči pri olimpijskem bazenu v Kranju, ko so policisti voznika kontrolirali iz dveh razlogov. Prvi je povezan z delom policije na področju kriminalitete, kjer policija preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja. Vozilo osebe je bilo v času, ko pogosto prihaja do vlomov, pred začetkom vožnje parkirano nasproti stanovanjskih hiš, voznik pa je vožnjo začel, ko se mu je policijska patrulja začela približevati,«

pojasnjujejo policisti in dodajajo, da je bil drugi razlog v ugotavljanju zanesljivosti voznika in izpolnjevanju pogojev za udeležbo v prometu. Policijska patrulja posebnosti pri kontroli ni ugotovila, zato je postopek brez ukrepov zaključila.

»Postopek je trajal nekaj minut. Policisti niso "zasliševali" nikogar, niso izvajali nobenih "preiskovalnih metod", niti niso govorili s sopotnikom,« pojasnjuje predstavnik za odnose z javnostmi Bojan Kos in dodaja, da je bil, glede na do sedaj opravljeno preverjanje, postopek strokoven, zakonit in izpeljan v skladu s profesionalnimi standardi. »Zato hkrati s pojasnilom ostro zavračamo namigovanja, da je bil kakorkoli sporen ali politično motiviran,« dodaja Kos.

Huda nesreča na Jesenicah

Jesenice – V sredo popoldne so na glavni cesti Lipce–Savski most na Slovenskem Javorniku policisti obravnavali trčenje treh vozil. Povzročitelj prometne nesreče je med vožnjo po klancu navzdol na ovinkasti cesti zapeljal na nasprotno smerno vozišče in tam najprej oplazil enega, potem pa silovito trčil še v drug osebnih avtomobil. Pokojni povzročitelj nesreče, državljani BiH, je bil v vozilu sam. V drugem vozilu sta bili dve osebi, oba državljana Slovenije, v tretjem vozilu pa so bili štirje državljani Srbije. Vseh šest je bilo poškodovanih, eden med njimi huje. V letošnjem letu je to prva smrtna žrtev na gorenjskih cestah.

Maske niso za vožnjo

Naslednji dnevi bodo namenjeni norčavosti, policisti pa pred pustovanji opozarjajo, da je med vožnjo prepovedano nositi pustne maske, tistim, ki se vračajo s pustnih zabav, pa svetujejo, naj ne uživajo alkohola ali drugih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za vožnjo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Voznik in učitelj vožnje med vožnjo ne smeta uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njuno slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila. Gre za prepoved uporabe mask, slušalk, telefonov in drugih stvari, ki zmanjšujejo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila,« opozarjajo policisti in dodajajo, da se voznik za prekršek kaznuje z globo 120 evrov. Drugi udeleženec v prometu se za kršitev 35. člena Zakona o pravih cestnega prometa – recimo pešec, kolesar – kaznuje z globo 40 evrov.

Vsi, ki se boste kot vozniki odpravili na različna praznovanja in pustne zabave, bodite pazljivi in ne uživajte alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi in zdravil, ki zmanjšujejo sposobnost za vožnjo. Tistim, ki boste uživali alkoholne pijače, pa poskrbite za druge, primernejše oblike prevoza na zabavo in domov.

Prav tako je pred pustnimi norčavostmi treba vedeti, da če lastnik ali upravljavec

Pustne maske sodijo na pustovanja in parade, na pa za volan. / Foto: Primož Pičulin, arhiv GG

varovanega območja oziroma varnostnik, ki to območje varuje, oceni, da bi vstop oseb, ki nosijo pustne maske, lahko ogrozil varnost ljudi, osebno varnost, varnost premoženja ali red na varovanem območju, lahko uporabijo vse ukrepe v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanje. Med drugim lahko varnostniki od osebe zahtevajo, da masko name z obraza, ugotovijo

istovetnost osebe in opravijo površinski pregled. Če oseba to odkloni, ji lahko preprečijo vstop na varovano območje.

Obvestilo o prepovedi vstopa oseb s pustnimi maskami na varovano območje mora biti označeno na vhodu varovanega območja.

»Pustni čas in gnečo na javnih prireditvah posamezniki marsikdaj izkoristijo za kršitve javnega reda

in različna kazniva ravnanja, kotsoropi in drznetatvine. Torbic, denarnic in dragocenosti ne puščajte brez nadzora, saj so lahko lahek plen storilcev. Pazite tudi na svoje otroke in jih poučite, kaj naj storijo, če se izgubijo v množici. Previdni bodite pri odpiranju stanovanjskih vrat neznanecem, predvsem ko so doma samo starejši ljudje ali otroci,« tudi priporočajo policisti.

Lomijo količke, pišejo grafite ...

Samo na območju nekdanjega Fiproma so letos morali zamenjati že sto petdeset snežnih količkov, ki jih neznani storilci redno lomijo. Na vandalizmu opozarjajo tudi na Koroški Beli.

URŠA PETERNEL

Jesenice – »Vsak vikend v večernem in nočnem času neznani vandali uničujejo rdeče-rumene količke na parkirišču Fiprom. V petek ob 22. uri je bilo polomljenih sedem količkov,

ki so jih komunalci v soboto popravili. V nedeljo zjutraj je bilo polomljenih 17 (!) količkov, kakih pet pa premaknjenih. Pravo razdejavanje, ki tudi močno ovira promet. To se dogaja vsak vikend! Zelo žalostno!« Sporočilo s takšno vsebino nam

Različna dejanja vandalizma Občino Jesenice letno stanejo okoli deset tisoč evrov. Kot poudarjajo, gre za lastnino skupnosti, zato pozivajo krajanje, naj dejanja vandalizma dosledno prijavljajo policiji oziroma redarstvu, hkrati pa si želijo, da bi tudi sami občani lastnino prepoznali kot skupno in da do vandalizma tako sploh ne bi prihajalo.

je poslal Jeseničan, ki stanuje v bližini območja nekdanjega Fiproma. Na vandalizmu je opozoril tudi policijo, občino in javno komunalno podjetje Jeko.

Sebastjan Klukovič iz Jeka je potrdil, da na omenjenem območju pogosto prihaja do vandalizma; letos so tako morali zamenjati že 150 količkov za sneg. Po Klukovičevih besedah imajo precej dela tudi z odstranjevanjem posledic vandalizma na bližnji Stari Savi, kjer pogosto naletijo zlasti na razbite steklenice.

Na vandalizmu pa so opozorili tudi na Koroški Beli,

kjer krajanje z velikim ogorčenjem spremljajo vse pogostejše »packanje« vasi z grafiti. Kot so povedali, se je začelo na silvestrski večer, ko so neznanci z grafiti popisali steno nasproti vrtca, zatem pa so se grafiti pojavili tudi na avtobusnem postajališču pri osnovni šoli in na cestnem ogledalu pri gasilskem domu. »Le vprašanje časa je, kdaj bodo popisane tudi druge površine, cerkev, na novo oblikovano vaško jedro, kakšna zasebna hiša ...« pravijo krajanje. Problematiko je obravnavala tudi Krajevna skupnost Koroška Bela, ki je že obvestila pristojne.

Grafiti na avtobusnem postajališču na Koroški Beli

Sebastjan Klukovič iz Jeka je potrdil, da so v zadnjem obdobju na Koroški Beli morali zamenjati tri prometne znake, ki so bili uničeni, več pa so jih morali očistiti. Zamenjali so tudi tri koše za smeti. Grafite na

postajališču pri šoli je počistil hišnik, medtem ko so grafite na opornem zidu nasproti vrtca na zasebnem objektu. Jeko bo v tem tednu prepleskal še grafite na opornih zidovih na Sončni poti.

Polomljeni snežni količki na parkirišču pri nekdanjem Fipromu

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Novo kariero gradi z lego kockami

Po šestnajstih letih dela za globalno podjetje, kjer se je ukvarjala s financami, različnimi delovnimi procesi in načrtovanjem, se je Nataša Boncelj Ažman odločila, da je čas za novo kariero, saj v prejšnji službi po strokovni plati ni več videla možnosti za napredovanje. Novo priložnost je našla v lego kockah.

MATEJA RANT

»Na točki, ko sem se odločila zamenjati kariero, so lego kocke našle mene, ne jaz njih,« poudarja diplomirana ekonomistka Nataša Boncelj Ažman. Mož ji je poslal povezavo do spletne strani, na kateri je bil oglas za trening metodologije Lego Serious play. »Gre za organizacijo delavnic, ki so namenjene reševanju določenih izzivov, s katerimi se srečujejo podjetja ali organizacije,

pri čemer se lego kocke uporabljajo kot medij za izražanje,« je pojasnila in dodala, da ni oklevala niti za trenutek. Na omenjeni delavnici je pridobila certifikat, ki ji omogoča, da zdaj tudi sama izvaja delavnice, pri katerih uporablja to metodologijo. Ustanovila je tudi lastno podjetje, ki ga je poimenovala Kocka na kocko. V Sloveniji ima po njenih besedah ta čas omenjeni certifikat dvajset posameznikov, od tega trije na Gorenjskem.

Metodologijo sta za potrebe podjetja Lego razvila znanstvenika iz poslovne šole IMD v Švici. »Povezala sta se s takratnim lastnikom podjetja Lego, in ko so v metodologijo vnesli kocke kot medij, je začela delovati,« je pojasnila Nataša Boncelj Ažman in dodala, da so jo najprej uporabili za razvoj nove strategije lastnega podjetja, ko so se konec devetdesetih let prejšnjega stoletja morali soočiti s konkurenco novih igrar. »V svetu je ta metoda že zelo uveljavljena, pri nas pa je prisotna zadnja tri leta,« je razložila. Kot pravi, je metoda uporabna na različnih področjih. Na delavnicah tako udeleženci s pomočjo lego kock iščejo odgovore, kako izboljšati komunikacijo, kako priti do novih produktov, katere so večšine in kompetence dobrega vodje in podobno. Delavnic ne pripravlja zgolj za podjetja, ampak tudi za vrtnice in šole, sodelovala je že tudi z razvojno agencijo. »Delavnico sem pripravila tudi na zasebnem praznovanju rojstnega dneva. Skupina šestdesetletnikov, med katerimi se večina ni poznala med sabo, je iskala možnosti za skupni dopust v okviru podaljšanega konca tedna.« In kljub zelo raznolikim željam se jim je na koncu uspelo uskladiti.

Na delavnicah se po besedah Nataše Boncelj Ažman zbere do največ deset ljudi, pri čemer vsak dobi svoj set lego kock. »V prvem delu se osredotočimo na spoznavanje lego kock in večšine gradnje ter obenem spoznavanje metodologije,« je razložila in

Nataša Boncelj Ažman / Foto: Gorazd Kavčič

pojasnila, da zato pred udeležence najprej postavi čisto osnovno nalogo, kot recimo naj zgradijo stolp iz kock. »Že pri tem se pokaže raznolikost v razmišljanju – prvi bo razmišljal o barvi, drugi o stabilnosti, tretji se bo trudil postaviti čim višji stolp. Vsakega žene druga stvar. Nekdo je previdnejši, nekdo estetik, spet drugi so zelo ciljno usmerjeni.« In to je tudi cilj, saj želijo zbrati čim bolj različna mnenja. V nadaljevanju udeležence spodbudi k izražanju s pomočjo lego kock. »Naročim jim recimo, naj vzamejo figurico in ji dodajo kocko, s katero bodo izrazili svoje jutranje razpoloženje,« je razložila Nataša Boncelj Ažman, pobrskala med kockami na mizi in svoji figurici na glavo posadila ogromen rumen klobuk, v roke pa položila rožnato cvetlico. »Tako sem se jaz počutila danes zjutraj,«

se posmeje. Na ta način se po njenih besedah tudi ustvari medsebojno zaupanje, izražanje je kakovostnejše, sporočilnost vsebine pa močnejša. »Obenem tako izvedo tudi veliko novega o sebi, se sprostiti in povežejo, komunicirajo pa poteka na igrivi, a kljub temu resni ravni.«

Po bolj sproščenem uvodu se namreč posvetijo resnim temam oziroma temu, kar z delavnico pravzaprav želijo doseči. Če je cilj recimo izboljšati komunikacijo na internih sestankih, vsak iz lego kock izdelala svoj model, kaj zanj predstavlja dobra komunikacija. »Ker sestavljajo vsak zase, bodo povedali natanko tisto, kar resnično mislijo oziroma želijo povedati, nove zamisli pa prispevajo prav vsi. Na klasičnih sestankih namreč osemdeset odstotkov komunikacije opravi dvajset odstotkov ljudi, navadno je to vodja ter še

en ali dva bolj glasna sodelavca, drugi pa ta čas razmišljajo o povsem drugih stvareh, recimo kaj morajo narediti čez pol ure ali kakšno torto bodo spekli popoldne,« tudi iz svojih preteklih izkušenj ugotavlja Nataša Boncelj Ažman. Kocke pa pri vseh spodbudijo kreativnost in inovativnost, vsak predstavi svojo zamisel. »Ta ni nujno všečna drugim, a se s tem ne obremenjujemo, ker ne vemo, kaj drugi mislijo.« Vsak mora nato razložiti zgodbo, ki jo predstavlja njegov model. Tako dobijo veliko bolj pester nabor idej, kot če bi jih iskali zgolj prek pogovora. Na koncu udeleženci zgradijo še skupen model, ki predstavlja rešitev, vanj pa vključijo vsaj delček vsakega modela, ki so jih gradili vsak zase. »Ljudje radi vidimo, da so vključene tudi naše ideje in da smo del skupnega rezultata,« poudarja Nataša Boncelj Ažman.

Nataša Boncelj Ažman s figurico, s katero je izrazila svoje jutranje razpoloženje / Foto: Gorazd Kavčič

Na delavnicah, ki so namenjene reševanju določenih izzivov, s katerimi se srečujejo podjetja ali organizacije, lego kocke uporabljajo kot medij za izražanje. / Foto: Gorazd Kavčič

Aktualno

Prof. dr. Tanja Čufer o raku pljuč: Čas do postavitve diagnoze je še vedno predolg. Stran 18

Zanimivosti

Gorjuško »fajfarstvo« je vpisano v register nesnovne kulturne dediščine. Stran 19

MultiKulti

Dr. Uroš Lipušček o Kitajski – njeni moči, konfliktu z ZDA in tudi o koronavirusu Stran 20

Od petka do petka

V stranki SDS so ocenili, da pogajanja o novi večinski vladni koaliciji potekajo prepočasi, zato so se posvetili pripravam na volitve (fotografija je simbolična). / Foto: Gorazd Kavčič

Podpredsednik Knovsa Žan Mahnič se je v minulih dneh zapletel v besedni dvoboj z generalno direktorico policije Tatjano Bobnar v zvezi z domnevnim vohunjenjem za člani strank. / Foto: Tina Dokl

Pri štirih od šestih Slovencev s križarke Diamond Princess so do včeraj že potrdili, da je bil test na novi koronavirus negativen (fotografija je simbolična). / Foto: Gorazd Kavčič

Pripravljene na sodelovanje

Prvak SDS Janez Janša se je v nagovoru na sobotni slavnostni akademiji ob 31. obletnici ustanovitve stranke dotaknil tudi aktualnih dogodkov v zvezi z oblikovanjem morebitne nove vlade.

MATEJA RANT

Prepočasna pogajanja

SDS je vedno pripravljeno na sodelovanje na osnovi naših ustavnih vrednot, je na slavnostni akademiji ob obletnici ustanovitve stranke poudaril predsednik SDS Janez Janša. Z obstoječim volilnim sistemom je po njegovih besedah mogoče zgraditi delujočo večinsko koalicijo zgolj na osnovi tega, kar imamo zapisano v ustavi, in to so ustavne vrednote. Po njegovem prepričanju bi bile stvari danes drugačne, če bi bile te vrednote osrednji tok, ki bi ga vsi zagovarjali, ne pa, da se jih vedno ruši. Kot je poudaril, ima zato Slovenija dobro prihodnost le, če bo možno večinsko poenotenje okrog te ideologije. To je ideologija demokratičnih vrednot, parlamentarne demokracije, enakosti pred zakonom, svobodnega podjetništva, visoke stopnje zaščite svobode govora in zborovanja, človekovih pravic, osebnostnih pravic, pravice do dostojanstva, je pojasnil. Ob tem je spomnil, da smo šli v Slovenijo doslej trikrat zaporedoma na predčasne volitve, blizu naj bi bile tudi četrte. Na to je v sredo stranka SDS namignila tudi v zapisu na Twitterju, v katerem so ocenili, da pogajanja o novi večinski vladni koaliciji v zadnjih dneh potekajo prepočasi, zato so

se posvetili pripravam na volitve. Svet stranke SMC, s katero skupaj z DeSUS in NSi vodijo pogovore o oblikovanju nove vlade, pa je na sredini seji pooblastil predsednika stranke Zdravka Počivalška, da nadaljuje pogovore o vstopu v morebitno novo vlado v sedanjih sestavi državnega zbora.

Domnevno vohunjenje za člani strank

Pooblaščen skupina komisije državnega zbora za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb (Knovs) je v torek opravila nenapovedan nadzor na Nacionalnem preiskovalnem uradu. Po besedah podpredsednika komisije Žana Mahničiča so preiskovali sum pritiskov na člane in vodstva strank, ki se pogajajo o morebitni novi koaliciji. Kot so pojasnili na Generalni policijski upravi, je policija že začela preverjati navedbe v primeru domnevnega vohunjenja za člani strank in izvajanja nadzora nad posameznimi izpostavljenimi javnimi osebami iz politike in gospodarstva. Generalna direktorica policije Tatjana Bobnar pa se je odzvala tudi na pritiske, ker članom Knovsa ni odgovorila na vprašanja, ki so se nanašala na delo policije zunaj zakonsko določenega okvira, zaradi česar ji je podpredsednik komisije Žan Mahnič zagrozil, naj pomisli

na svojo prihodnost. Mahnič je na Twitterju pozval, naj navede njegovo celotno izjavo. Rekel naj bi namreč, naj pomisli na svojo prihodnost, ker jo bodo kazensko ovadili, če v Knovsu ugotovijo, da policija ščiti takšno početje. Tatjana Bobnar pa je v sredo znova poudarila, da slovenska policija ni in ne bo podaljšana roka politike, saj so strokovna služba, ki v državi zagotavlja varnost ljudem. »Zato javno sporočam, naj se politične kampanje gredo z argumenti, in ne z izmišljenimi zgodbami na račun slovenske policije ter z žuganjem in s pritiski na njeno vodstvo.«

Pismo akademikov in znanstvenikov

Sociolog in politolog Rudi Rizman in še 75 uglednih imen iz znanstvenega in akademskega življenja je pred dnevi podpisalo javno pismo, ki so ga naslovili Obvarujmo občutljivo slovensko demokracijo pred avtoritarno oblastjo! V pismu so izrazili resno zaskrbljenost zaradi političnih dogovorov ob nastajanju koalicije pod vodstvom Janeza Janše, saj menijo, da lahko državo hitro popeljejo v krog tistih držav članic Evropske unije, ki so danes na črnem seznamu kršiteljic temeljnih načel varovanja demokracije, pravne države, neodvisnosti

medijev in človekovih pravic. »Svoje prepričanje utemeljujemo na dosedanji škodljivi, radikalno nestrpni in izključujoči politiki stranke SDS, za katero smo prepričani, da v slovenski politični prostor ne more prinesiti napovedane politične stabilnosti in družbenega razvoja, ker je nesprejemljiva na več ravneh,« so poudarili v pismu. Opozorili so na to, da obstoječe stranke, ki želijo skleniti pakt s SDS, tega ne počnejo zaradi ničesar drugega kot lastnih političnih računov ali logike preživetja. To po njihovem pomenu, da bi vodenje Slovenije v celoti prepustili mešetarjenju s strankarskimi interesi namesto skrbi za blaginjo državljanov.

Med okuženimi naj bi bila dva Slovenca

S križarke Diamond Princess, ki je zasidrana na Japonskem, se je v sredo po dveh tednih karantene izkrcalo prvih petsto potnikov, pri katerih je bil test na novi koronavirus negativen. Na ladji je bilo tudi šest slovenskih potnikov, pri čemer sta se dva že vrnila v Slovenijo, kjer sta prešla odločbo o karanteni in morata še štirinajst dni ostati na domu. Štirje državljani ostajajo na Japonskem, od tega sta bila dva pozitivna na testu za koronavirus, zato so ju premestili v bolnišnico.

Slovinci v zamejstvu (734)

Za nas bo vedno Jozej

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Tokrat pišem o Viktorju Marketzu iz Kršne vasi (Kristendorf) v občini Žitara vas, očetu Jožeta Marketza, novega škofa krške škofije s sedežem v Celovcu. Še vedno trden mož, ki mu je pred dobrim letom umrla žena Kati, bo aprila star 93 let.

Med prejemniki letošnjih Bloudkovih nagrad in plaket za življenjsko delo je tudi Sonja Poljšak, predsednica komisije za zamejski šport pri Olimpijskem komiteju Slovenije in pobudnica za vsakoletno srečanje mladih športnic in športnikov iz sosednjih držav v Sloveniji.

Na dan škofovske posvetitve njegovega sina Jožeta, ki bo zanj in za domače vedno ostal Jozej, je sedel med hčerko Moniko in njenim možem Karlom v prvi najbolj častni vrsti sedežev v celovski stolni cerkvi. Bil je vidno ganjen,

ko so mu ljudje segali v roke, solznih oči, da ga je doletela taka očetovska čast.

V pogovoru za celovski tednik nedelja je povedal, da še vedno, kolikor pač zmore, pomaga doma na kmetiji. Prej sem lahko kar tako skočil s traktorja, sedaj pa

je pomagal tudi sin Jozej. Dvakrat se je s traktorjem hudo ponesrečil, pa so mu, kot pravi, pomagali angeli varuhi. Zelo rad je bil doma. Za druge reči je bilo malo časa. Zato ni videl veliko sveta. »Sedaj pa bi že imel čas, da bi se s sinom Jozejem peljal v Italijo, morda celo v Vatikan. Pa bi morali zelo hitro domov, ker ima sedaj, ko je škof, še manj časa,« je povedal za časopis Nedelja. Želi pa si, da bi svojega sina kdaj obiskal na njegovem delovnem mestu. On kot kmet in sin pa imata nekaj skupnega. Očeta Viktorja je vse življenje veselilo, da je lahko sejal in potem tudi žet. To mora sedaj v cerkvi kot škof delati tudi sin Jozej!

Številna slovenska društva na Koroškem bodo konec tedna organizirala pustne

Viktor Marketz (v sredini) s hčerko Moniko in njenim možem Karlom na posvetitvi svojega sina Jožeta oziroma Jozeja za celovskega škofa

prireditve. Posebej pa pišem o dveh dogodkih, ki s pustom nimata povezave in sta napovedana za četrtek, 27. februarja, ob 19.30. V Regionalnem središču v Šentjakobu v Rožu bo Anica Wurm - Olip predstavila svojo knjigo Rojena v taborišču in preživela. Knjiga je pretresljiva pripoved o avtorici, ki je bila leta 1943 rojena v nemškem taborišču

Aichach in kot slabotno dete obsojeno na smrt. Ponjo je z zvijačo prišla njena teta in jo do konca vojne skrivala v Dolih pri Borovljah, kjer jo je po vrnitvi iz taborišča našla mama. V Farnem domu v Šmihelu pri Pliberku pa bo ob isti uri pogovor o zgodovini in aktualnem dogajanju ob vsakoletnem ustaškem srečanju na Libuškem polju pri Pliberku.

Po svetu

Pandemija

Kaj je pandemija? To je epidemija nalezljive bolezni, ki zajame človeško populacijo na velikem geografskem območju, na eni od celin ali po celem svetu. Bi torej lahko aktualna kitajska epidemija postala pandemija?

MIHA NAGLIČ

Štiri pandemije gripe

Pandemija je torej več kot epidemija. »Po kriterijih Svetovne zdravstvene organizacije je pandemija epidemija, ki izpolnjuje naslednje pogoje: da je bolezen za določeno populacijo nova; da povzroča resne zdravstvene težave pri ljudeh in da se z lahkoto in v več primerih širi med ljudmi. Trenutno je v svetu še vedno prisotna pandemija hiva/aidsa, virusna okužba imunskega sistema, prvič odkrita leta 1981, ki je do danes povzročila smrt več kot 25 milijonov ljudi. Med nedavnimi pandemijami je bila tudi pandemija nove gripe, ki se je pojavila leta 2009 in ki jo povzroča H1N1, nov podtip virusa prašičje gripe.« V zadnjem času nas na vrhuncu sezone gripe zanima pandemije gripe. »Gripo je prvi opisal grški zdravnik Hipokrat že leta 412 pr. n. št. Prvo pandemijo gripe so v zgodovini zabeležili leta 1580, odtlej pa se pojavlja vsakih 10 do 30 let. Znana pandemija je bila tudi med letoma 1889 in 1890; poimenovali so jo ruska gripa. Najprej so o izbruhu poročali iz Uzbekistana, in sicer maja 1889, oktobra istega leta pa je že dosegla Tomsk in Kavkaz. Razširila se je po vsem

svetu, kot možna povzročiteljica pa navajajo podtipa H3N8 in H2N2. Povzročala je visoko smrtnost med obolelimi ter je terjala okoli milijon smrtnih žrtev. Od začetka 20. stoletja so v svetu zabeležili štiri pandemije gripe, in sicer: 1. leta 1918 – španska gripa: najhujša pandemija gripe v novejši zgodovini. Povzročil jo je podtip H1N1, po svetu pa se je širila v letih 1918 in 1921. Zahtevala je več deset milijonov življenj; 2. leta 1957 – azijska gripa: povzročitelj je bil podtip H2N2. Pojavila se je v vzhodni Aziji, po vsem svetu pa je po ocenah povzročila 1,1 milijona smrti; 3. leta 1968 – hongkonška gripa: pandemijo je povzročil podtip H3N2. Zahtevala je okoli milijon življenj. Po koncu pandemije je virus nadaljeval s kroženjem in se pojavlja v obliki sezonskih grip; 4. leta 2009 – nova gripa: povzročil jo je enak podtip kot pandemijo leta 1918 (H1N1).« (Vir: Wikipedija, geslo Pandemija)

Španska gripa 1918–1919

Najhujša nam poznana gripa vseh časov je morila ob koncu prve svetovne vojne. »Pandemija španske gripe, poznane tudi kot La Grippe Espagnole ali La Pesadilla, je bila nenavadno huda in smrtonosna oblika aviarnega

influenca, virusne kužne bolezni, ki je v približno letu dni od 1918 do 1919 pobila okrog 50 do 100 milijonov ljudi po vsem svetu. Domnevajo, da je bila ena najbolj smrtnih pandemij v dosednji človeški zgodovini. Povzročil jo je tip H1N1 virusa influenza, ki je podoben današnjim povzročiteljem ptičje gripe, predvsem H5N1 in H5N2. Španska gripa je povzročila veliko več smrti kot sama prva svetovna vojna in je morda tudi prispevala k njenemu koncu. Okužilo se je približno 500 milijonov ljudi, od tega jih je umrlo vsaj 20 do 40 milijonov, po nekaterih ocenah celo do 100 milijonov. Zavezniki v prvi svetovni vojni so bolezen imenovali 'španska gripa' predvsem zato, ker je bila v Španiji deležna mnogo večje medijske pozornosti kot drugje, saj Španija v vojni ni sodelovala in tako ni bilo vojne cenzure. Čeprav se virus zagotovo ni razvil v Španiji, je bila država hudo prizadeta, z okrog 8 milijoni okuženih maja 1918.« (Vir: Wikipedija, geslo Španska gripa)

Epidemija revščine

Današnjo Španijo pa ogroža drugačna epidemija – epidemija revščine. Avstralec Philip Alston, posebni poslanec ZN za revščino, je po obisku te velike države

izjavil, kar sledi. »Španija je dežela z izjemno zgodovino, ki je na več področjih v svetovnem ospredju. A Španija se mora tudi čim prej pogledati v ogledalo in videla bo nekaj, kar ne bo vseč ne državljanom in ne politikom. Globoko zakoreninjena revščina in visoka brezposelnost, stanovanjska kriza velikega obsega, popolnoma neprimeren in neučinkovit sistem socialne varnosti, zastarel izobraževalni sistem, ki dela razlike med otroki, finančni sistem, ki daje mnogo več koristi bogatim kot revnim, birokratska mentaliteta, ki daje prednost zapletenim uradniškim postopkom kot dobrobiti ljudi. Videl sem kraje, za katere mnogi Španci ne bi verjeli, da so v njihovi državi. Videl sem barakarsko naselje, v katerem so razmere slabše kot v begunskem taborišču, saj nimajo tekoče vode, elektrike in sanitarij, in v katerem migrantski delavci živijo že več let. Obiskal sem revne soseske, v katerih otroci odraščajo brez zagotovljene zdravstvene oskrbe, varnosti in zakonite dobave električne energije ... Varnostno mrežo, ki jo v Španiji tradicionalno predstavljata razširjena družina in lokalna skupnost, so neoliberalne postrecesijske politike močno natrgale.«

Zastava Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) na njenem sedežu v Ženevi. Jo bodo v primeru pandemije spustili na pol droga? / Foto: Wikipedija

Ameriški vojniki, ki so v začetku leta 2018 zboleli za špansko gripo, v vojaški bolnici Camp Funston, Kansas / Foto: Wikipedija

Revščina v Barceloni. Fotografija beračice iz leta 2010 je umetniška, njen motiv pa dejanski. / Foto: Jerzy Gorecki, Wikipedija

Za boljšo šolo (61)

O kaznovanju v šoli – 2. del

IVKA SODNIK

V šoli niso več dovoljene nekdanje oblike kaznovanja neposlušnih učencev, kot je bilo fizično kaznovanje, zmerjanje, zasmehovanje in zaničevanje, zadrževanje učencev po pouku, pošiljanje domov in prepoved obiskovanja pouka. Palico je zamenjal pogovor.

Prvi ukrep preprečevanja neprimerne vedenja oziroma temeljna preventivna vzgojna dejavnost je še vedno učiteljevo opozorilo in prošnja, naj se učenec primerno obnaša. Žal danes veliko otrok prijaznega opominjanja sploh ne sliši več oziroma ga ne upošteva. Razloge za takšno ignoriranje opozoril lahko iščemo v domači vzgoji oziroma ne vzgoji. Kolikokrat smo pričali staršem, ki desetkrat rečejo

svojim otrokom, naj prenehajo nevarno ali neprimereno obnašanje, otroci pa jih ne upoštevajo, kot da jih ne slišijo več. Navadili so se na poplavo praznih besed brez vsakršnih posledic. Takšni otroci tudi v vrtcu in šoli preslišijo opozorilne besede, saj so navajeni, da ne bo nobenih posledic in jim nihče ne bo preprečil nadaljnjega rogoviljenja. Zato imajo učiteljice prvega razreda na začetku šolskega leta izredno veliko težav, da jih učenci sploh začnejo poslušati. Da slišijo. Da počasi razumejo in upoštevajo. Navajanje na osnovna pravila lepega vedenja vzamejo učiteljem dneve in mesece dela. Zato bi morali biti učni načrti manj natrpani, da bi imeli učitelji

več časa za vzgojno delo z učenci.

Ob strogih in doslednih učiteljih se učenci šele po nekaj mesecih navadijo, da vladajo v šoli neka pravila, ki jih je treba upoštevati, če hočejo živeti v miru. Če pa so učitelji preveč popustljivi in ne vzpostavijo reda, se medvrstniško nasilje iz dneva v dan bolj razrašča. Otroci podivjajo, učitelji pa izgorevajo ob nenehnem stresu, saj jih vse bolj preveva občutek nemoči in obupa. Biti strog in dosleden pa ne pomeni, da do otrok nisi prijazen, spoštljiv in pozoren.

Otroci imajo izredno radi urejeno okolje in stroge ter dosledne učitelje, saj jim to prinaša občutek varnosti. Če vprašamo otroke, kako naj bodo videti šolska pravila,

si presenečen nad njihovo strogostjo. Zato se šole ne bi smele izogibati vključevanju učencev v pisanje šolskih pravil in hišnega reda ter občasnemu preverjanju, koliko posamezni oddelki in učenci spoštujejo in upoštevajo šolska pravila. Samo če bodo učenci aktivno udeleženi pri vzpostavljanju reda in ustvarjanju šolske klime, bodo pravila posvojili in jih upoštevali. Velika večina. Enako velja za starše, ki prav tako pričakujejo in si želijo, da vladata v šoli red in disciplina in so njihovi otroci na varnem.

Včasih smo morali učenci pravilo, ki nam je delalo težave, stokrat napisati in pod seznam so se morali podpisati starši. Verjetno bi takšen ukrep tudi danes

zalegel. Izredno pomembna preventivna vzgojna dejavnost je tudi svetovanje in usmerjanje učenca – in tudi to dvoje terja veliko dodatnega učiteljevega dela. Pred leti je bilo šolam naročeno, da mora imeti vsak učitelj svetovalno uro za učence. Če bi to možnost v resnici izkoristili, bi v osebnih pogovorih učence veliko bolje spoznali in jih lažje usmerjali ter jim pomagali v osebnem in socialnem razvoju. V pogovoru na štiri oči so boljši pogovori za iskren in odkrit pogovor, tudi za morebitno kritiko neprimerne vedenja. Svetovalni pogovor je hkrati priložnost za sklenitev dogovora, kako se sprejemljivo obnašati. Učenci tako čutijo veliko večjo moralno odgovornost do učiteljev.

Aktualno

Rak pljuč problem številka ena

Dostop do novih oblik učinkovitega zdravljenja raka pljuč je ključen, je pa čas do postavitve diagnoze še vedno predolg. Zelo pomembne so klinične raziskave za uspešno zdravljenje, seveda tudi ozaveščanje bolnikov ... To je nekaj poudarkov iz aktualnega predavanja prof. dr. Tanje Čufer, dr. med., specialistke interne medicine in internistične onkologije Klinike Golnik na temo Sistemsko zdravljenje pljuč včeraj, danes in jutri.

SUZANA P. KOVAČIČ

Največ ljudi v Sloveniji zboleva za rakom, več kot za kardiovaskularnimi boleznimi. »Rak pljuč pa je najpogostejši rak po zbolevanju za rakom kot tudi po umrljivosti zaradi raka po vsem svetu. Rak pljuč je danes javnozdravstveni problem številka ena. Vsako leto za njim po svetu zbolijo okrog dva milijona ljudi, 1,7 milijona jih umre. Večina bolnikov umre, ker jih ne znamo dovolj zgodaj diagnosticirati in še vedno ne dovolj dobro zdraviti. Je pa to tisti rak, ki bo v naslednjih letih pokazal, kako dobro raka obvladujemo. Rak dojke smo začeli npr. obvladovati pred tridesetimi leti; danes so visoka preživetja in dobro obvladljiva. Rak pljuč žal še ni. Še vedno veliko bolnikov umre, po podatkih slovenskega Registra raka incidenca raka pljuč pri ženskah celo raste, pri moških malo pada. Ženske so kasneje

Prof. dr. Tanja Čufer / Foto: Gorazd Kavčič

začele kaditi, zato sedaj več zbolevalo. Ampak tudi, ko bo »svet nehaj kaditi«, bo še vedno pljučni rak, bo ga pa manj. Naše delo in naš veliki izziv je, kako preživetja izboljšati,« je ob nedavnem odprtju prostorov za pravo zdravil za sistemsko zdravljenje raka v Kliniki

Golnik na predavanju poudarila prof. dr. Tanja Čufer.

Od prvega simptoma do napotitve bolnikov na kliniko se izgublja dragoceni čas. Pri polovici bolnikov traja od enega do treh mesecev do napotitve, pri četrtini bolnikov celo več kot tri mesece. Kar je preveč, je opozorila

Čuferjeva, in dodala, da bo to treba izboljšati. Preživetja so namreč zelo odvisna od stadija bolezni.

Polovico rakov pljuč v Sloveniji diagnosticirajo in zdravijo na Kliniki Golnik, kjer imajo od leta 2010 za zdaj edini Klinični register bolnikov z rakom pljuč v

Sloveniji. »Samo 12 od stotih preživelih po petih letih je bila mantra pljučnega raka desetletja, ker nismo imeli učinkovitih zdravil. To se je začelo izboljševati, zlasti pri ženskah na račun tarčnega zdravljenja. Klinični register za obdobje 2010–2016 že kaže, da imajo ženske, ki so bile zdravljene pri nas, petletno preživetje že nekoliko višje,« je pojasnila Čuferjeva.

Z novimi znanji prihajajo nova zdravila, ki vlivajo upanje. »Bolj je problem čas dostopa do novih zdravil. Od vloge do registracije zdravila traja leto dni, v Sloveniji potem še leto dni, da zdravilo pride do nas. Ni samo v Sloveniji tako, podobno je v Nemčiji. Problem so tudi cene novih onkoloških zdravil, ki gredo v nebo; da smo za enkrat ali dvakrat podaljšali preživetje, smo strošek mesečnega zdravljenja za dvajsetkrat. To pa je veliko in to je problem vseh socialnih

sistemov,« je povedala Čuferjeva. Učinek zdravljenja je bistveno izboljšalo tarčno zdravljenje in je po njenih besedah pot naprej. Prvi rezultati uspešnosti imunoterapije pa bodo v Kliničnem registru Klinike Golnik znani letos. Prvi podatki na podlagi odziva manjšega vzorca bolnikov so že pokazali, da so petletna preživetja 23-odstotna, kar je pri metastatskem raku velik napredek.

Zahvaljujoč napredku medicinske znanosti se vse več bolnikov z rakom uspešno pozdravi, kar je v veliki meri posledica raziskovanja na področju raka. Da pa je zdravljenje izpeljano, so pomembni tudi dober tim, natančno izpeljani protokoli dela in ozaveščanje bolnikov, je med drugim poudarila prof. Čuferjeva. Vse skupaj je izrednega pomena, kajti leta 2030 se pričakuje, da bosta vsak drugi moški in vsaka tretja ženska zbolela za rakom.

Rudolf Maister tudi v stripu

Strip znova postaja vedno bolj priljubljen, pa tudi prepričljiv medij, zato ne preseneča, da se ustvarjalci stripa lotevajo tudi resnejših tem, preteklosti in znamenitih osebnosti. Svoj strip v pravi knjigi na skoraj sto tridesetih straneh je tako dobil tudi najslavnejši slovenski general Rudolf Maister.

JASNA PALADIN

Strip je v zadnjem obdobju spet precej pogumno zakorakal na slovensko literarno prizorišče in že zdaleč ni namenjen le mladim in lahkotnim temam. Svoj strip so tako že dobili Ivan Cankar, Franjo Malgaj, slovenski klasiki in nekateri drugi, zdaj pa tudi Rudolf Maister v knjigi Naš Maister, ki je – kot jo opisujejo pri Založbi Miš – razgiban, napet in zgodovinsko verodostojen strip

o tem narodnem junaku, ki se ponuja v branje mladim in odraslim.

Da gre za verodostojno vsebino, je zaslužen pisec besedila oz. kar nekakšen stripovski scenarist dr. Mihael Glavan, doktor bibliotekarskih znanosti in nekdanji vodja rokopisne zbirke NUK ter eden največjih poznavalcev dela, življenja in zapuščine Primoža Trubarja, ki pa tudi upokojen ne miruje. »Priprava besedila za strip o Rudolfu

Maistru je bila zame precejšen izziv, saj sem bil vajen pisanja daljših in bolj poglobljenih razprav in del, strip pa zahteva jedrnatost, čeprav je Maister ena od tistih oseb, ki je tako filmična, vizualna in dejavna, da je za strip zares zelo primerna. Besedilo v stripu tako skriva mnogo več, kot je videti na prvi pogled, brati je treba tudi med vrsticami. Maistrova življenja zgodba se je odvijala tako hitro in dinamično, da prav kliče po vizualni upodobitvi. S stripom je njegovo življenje in kulturno-zgodovinska ter človeška podoba prišla do izraza veliko bolj kot pa s kakšnim suhoparnim literarnim opisom,« pravi dr. Mihael Glavan, prepričan, da bo strip v knjigi zanimiv tako mladim kot starejšim.

Ko je bil scenarij za strip z besedilom pripravljen, je delo prevzel Damijan Stepančič, eden bolj znanih slovenskih ilustratorjev, ki se že vse od študija ukvarja z mladinsko knjižno ilustracijo,

Avtorja Damijan Stepančič in dr. Mihael Glavan sta strip predstavila v pogovoru z Alenko Juvan v Rojstni hiši Rudolfa Maistra.

ilustrira pa tudi za odrasle. Besedilo in zgodovinske podatke o Maistru mu je odlično uspelo upodobiti s svojimi prepoznavnimi ilustracijami.

Avtorja sta svoje delo predstavila tudi v Kamniku, v Rojstni hiši Rudolfa

Maistra na Šutni, z njima pa se je pogovarjala vodja te muzejske enote Alenka Juvan. Zakaj strip znova postaja tako priljubljen tudi za resnejše teme? »Menim, da je strip ena od vitalnejših zadev danes sploh. Ne gre več za neki hec in prostočasno

dejavnost, ampak lahko strip danes ogromno pove, tudi denimo o depresiji, o migrantih in vrsti drugih zelo resnih tem. Strip je medij, ki je vitalen, in če se ga lotevajo pravi ljudje, je izredno močan,« pa o 'svojem' mediju pravi Damijan Stepančič.

Strip Naš Maister obsega skoraj sto trideset knjižnih strani.

Zanimivosti

Nekoč razvada, danes umetnina

Gorjuško »fajfarstvo« ali izdelovanje pip je od konca lanskega leta vpisano v register nesnovne kulturne dediščine. Nekoč znana domača obrt izdelovanja rezljanih in ročno okrašenih lesenih pip za kajenje tobaka je danes živa le še na Gorjušah v Bohinju. Obiskali smo enega od dveh še aktivnih mojstrov izdelovanja »fajf« – Srečka Lotriča.

MARJANA AHAČIČ

Nekdaj razširjeno piparsko obrt, katere izdelki so bili rezultat mojstrskega znanja v tehnološkem in oblikovnem smislu in hkrati tudi malodane obvezna simbolna sestavina narodnega moškega kostuma, danes gojita le še dva mojstra. Na eni strani jo tako lahko šteujemo za ogroženo dediščino, na drugi strani pa se danes tehnologija izdelovanja pip

uporablja za izdelavo drugovrstnih predmetov, kar to obliko nesnovne dediščine ohranja živo, je zapisano v utemeljivi vpisa v register nesnovne kulturne dediščine. Na Gorjušah pipe izdelujeta še dva mojstra, Ivan Kovačič in Srečko Lotrič.

Obiskali smo Srečka Lotriča s Spodnjih Gorjuš, ki je to žlahtno obrt prevzel od svojega očeta. »Pipe je izdeloval že moj stari oče Viktor, leta 1907 se je začel učiti

in za eno krono na dan delal od sedmih zjutraj do polnoči. Kmalu je šel na svoje. Od njega je obrt nato prevzel moj oče Alojz, ki je vse življenje tudi mene učil in spodbujal, naj se mu pri delu pridružim, ampak mene je zanimalo vse drugo, samo to ne ...« pove z nasmehom in nato pristavi, da ga je pred dobrimi desetimi leti vendarle povleklo v delavnico. Tako zdaj večino dni že dolgo preživlja za nekdanjo očetovo delovno mizo. »Na začetku je bilo težko, ampak moram biti trmast in smeš obupati, pa gre. Saj sem se veliko naučil pri očetu, ki smo mu otroci pomagali pri malenkostih, posebno ko je sam že slabše videl ... Ko sem resno začel, je bil oče že bolan, a je še videl moje prve izdelke,« zadovoljno pristavi.

Kot je obrazloženo v registru nesnovne kulturne dediščine, je bilo piparstvo nekoč pomembna dopolnilna obrt v več krajih na Slovenskem, ki se je večinoma prenašala iz roda v rod. Kmetu, ki se je z njo ukvarjal predvsem v zimskih mesecih, ko je bilo manj dela v gozdu in z živino, ta obrt sama ni omogočala preživetja. Dejavnost je bila najbolj razvita na prehodu iz 19. v 20. stoletje, ko je na Gorjušah »fajfe« izdelovalo tudi do dvajset mojstrov. Takrat so jih izdelali med tri in štiri tisoč na leto, prodajali pa so jih na Koroško, Štajersko, Primorsko, v Istro in Dalmacijo, celo v Anglijo in Ameriko.

Piparstvo na Gorjušah sicer v svojem delu Velika praktika omenja že Valentin Vodnik leta 1795, zaton te domače obrti pa se je začel v

Srečko Lotrič v posebni vitrini v svoji delavnici skrbno hrani tudi pipe, ki sta jih izdelala njegov ded in oče. / Foto: Gorazd Kavčič

Pipa Srečkovega očeta Alojza Lotriča, mojstra domače in umetnostne obrti, ki je večšine izdelovanja pip naučil tudi svojega sina / Foto: Gorazd Kavčič

Mojster Lotrič je krepak možak, za katerega bi si človek komaj predstavljal, da zmore opravljati tako natančno delo, kot je oblikovanje intarzij iz školjčne biserovine. / Foto: Gorazd Kavčič

Mojster pri delu. Za izdelavo običajne pipe je potrebna od trideset do štirideset ur dela. / Foto: Gorazd Kavčič

Včasih, največkrat na večer, ko se vse umiri, si tudi Srečko Lotrič prižge pipo. / Foto: Gorazd Kavčič

dvajsetem stoletju, ko je usihala kmečka trgovina zaradi konkurenčnejših porcelanastih pip in uporabe cigaret.

Posebnost t. i. gorjuških fajf je, da so okrašene z biserovino oziroma školjčno lupino v različno oblikovanih motivih, ki so jih pogosto prilagodili dejavnostim uporabnikov, na primer lovčev, čebelarjev ali rudarjev. Gorjuškim fajfam so dodani tudi ročno kovani pokrovčki iz zlitin in kovin. »Ni gorjuške fajfe brez pokrova, tako je že dolgo nazaj ukazala Marija Terezija,« je povedal mojster Lotrič, ki čisto vse dele pipe izdelava sam: ustnik iz smrekove vejice (paziti je treba, kako jo posušiš, da ne »ubiješ« lesa, opozori), osrednji del pa iz hruškovega lesa. Okrasi jih s pazljivo obdelano školjčno biserovino.

Najbolj znana je »čedra« ali »kratka pipa«, ki ima kratko in ravno cevko s spodnjima robovoma v obliki črke V, bogato okrasje in še danes tudi najvišjo ceno.

»Fajfo« mojster izdeluje tudi več dni, odvisno od zahtevnosti njenega okraševanja. Srečko Lotrič pravi, da mu izdelava ene pipe običajno vzame od trideset do štirideset ur dela, včasih še več, in temu primerna je tudi cena, ki se začne tam nekje pri 130 evrih, odvisno od izdelave. »Saj se človek na koncu kar težko poslovi od nje, ko jo toliko časa drži v rokah ...« pravi.

Preživeti se danes s »fajfarstvom« ne da, pristočno pojasni. »Ampak pri tem delu nikoli ne smeš misliti na denar ... Pa tudi na ženske ne, se lahko

urežeš ...« hudomušno pristavi.

»Fajfe«, nekoč namenjene kajenju tobaka, imajo danes predvsem funkcijo okrasnih predmetov in spominkov. Gorjuške fajfe so postale zbirateljski predmeti, na leto jih prodajo zgolj nekaj. Zato so v podobni tehniki začeli izdelovati tudi lesen nakit, ki se skupaj s pipami trži v okviru Turizma Bohinj kot izdelek s certifikatom Bohinjsko/From Bohinj.

Srečko Lotrič pa si jo vseeno še kdaj prižge. »Včasih so ob kajenju moževali, danes pa je to priložnost, da si vzameš kakšno urico časa za obred, pri katerem pipo najprej skrbno očistiš, jo napolniš s tobakom, prižgeš, nato pa se ob kajenju počasi prepustiš razmišljanju.«

Milijoni ljudi v karanteni

V Mestni knjižnici Kranj je v ponedeljek o Kitajski, njeni tehnološki in gospodarski moči ter konfliktu z ZDA predaval dr. Uroš Lipušček, ki zadnja leta živi v Pekingu. Beseda je tekla tudi o aktualnem koronavirusu. V pokrajini Hubei, kjer je žarišče infekcije, je v karanteni okoli šestdeset milijonov ljudi.

IGOR KAVČIČ

»Že Napoleon je rekel, da ko bo vstala Kitajska, se bo stresel svet,« je s pomenljivim stavkom v polni dvorani Mestne knjižnice Kranj svoje predavanje o Kitajski začel Uroš Lipušček, novinar, urednik in dolgoletni dopisnik RTV Slovenija iz ZDA, svetovalec misije OVSE na Kosovu, avtor vrste zgodovinskih knjig, v zadnjih letih pa za RTV Slovenija poroča iz Pekinga. Koronavirus, ki se je po novem letu pojavil v mestu Wuhan in se razširil po celotni Kitajski in tudi izven nje, na neki način potrjuje gornjo misel.

Uroš Lipušček s partnerko Metko Lokar, po rodu Kranjčanko, ki poučuje slovensščino na Pekinški univerzi za tuje študije, v kitajskem glavnem mestu živi zadnjih nekaj let. V Slovenijo sta prišla v času tamkajšnjih zimskih počitnic, Metka sredi januarja, ko je virus že začel svoj pohod, a tega po njenih besedah vsaj v Pekingu še ni bilo čutiti, Uroš pa malo pred koncem januarja, ko so se alarmi zaradi virusa že sprožili po vsej Kitajski. »Takrat so tudi v kampusu univerze, kjer delam in kjer živiva, že začeli omejevati in nadzorovati gibanje. V Pekingu virusa prej še niso zaznali, na letalu bi bilo pa lahko marsikaj,« pove Lokarjeva. »Nehote pomisliš na okužbo. Priznam, po vrnitvi v Slovenijo sva bila zato oba malo bolj pozorna na svoje zdravje, a izkazalo se je, da je bila skrb vsaj glede koronavirusa odveč.«

Recesija ni izključena

Koliko preostali svet ve o aktualnem stanju na Kitajskem? Zgolj toliko, kot pove oblast (partija)? So informacije, ki jih poslušamo vsak dan, relevantne? »Na to vprašanje je zelo težko oziroma nemogoče natančno odgovoriti. Okuženih je verjetno več od uradnih statistik, ker se nekateri ljudje skrivajo, postopek ugotavljanja okužbe pa traja več kot en dan. Glede na to, da se število okuženih v zadnjih dneh vendarle postopoma manjša, kaže, da strogi ukrepi kitajskih oblasti vendarle delujejo. Na Kitajskem se mudi tudi 12-članska ekipa svetovne zdravstvene organizacije WHO, ki svetuje oblastem. Kot poudarjajo njeni strokovnjaki, še vedno ni

mogoče trditi, da je epidemija ustavljena, ker poleg tega, da se najnovejši koronavirus bistveno hitreje širi kot doslej znani virusi iz te skupine, ni ugotovljeno niti to, na kakšen način se virus širi in ali lahko mutira v bolj nevarno obliko,« pojasnjuje Uroš Lipušček in v nadaljevanju razmišlja: »Zelo nes pametno bi bilo, če bi oblasti prikrivale obseg epidemije, saj bi Kitajska izgubila kredibilnost, ki jo v tem trenutku krvavo potrebuje, tudi zaradi poskusa oživitve industrijske proizvodnje. Glede na to, da se okoli dvesto milijonov migrantskih delavcev po njihovem novem letu še ni vrnilo na svoja delovna mesta, obstaja nevarnost, da bo število okuženih ljudi med potovanji na njihova delovna mesta znova naraslo.«

Zdravnik Li Wenliang iz Wuhana je 30. decembra prvi objavil skupini kolegov, da je odkril virus in sumi, da se je znova pojavil SARS. Policija ga je zaprla, čeprav je bil član partije in vzoren komunist. Ko so ga izpustili, je podpisal dokument, da se je zmotil. Čez nekaj dni je umrl. »Tu gre za vprašanje politične korektnosti in vprašanje karierizma lokalnih veljakov. Ko je izbruhnil SARS, ga je Kitajska prikrivala pol leta, zdaj zgolj kak teden. V Wuhan so poslali glavnega virologa, ki je v Peking sporočil: "Tu je katastrofa, celotno pokrajino je treba dati v karanteno." To so storili čez noč. Tisti, ki so to vedeli, so z avtomobili zbežali v odročnejše predele. Žal so partijski sekretarji odločali o stvareh, o katerih bi morali odločiti strokovnjaki,« pojasnjuje sogovornik. V pokrajini Hubei, kjer je žarišče najnovejše infekcije, so uvedli popolno karanteno, v kateri je ujetih okoli šestdeset milijonov ljudi – približno toliko, kot je na primer prebivalcev Velike Britanije. Ponekod so karanteno zaradi bojazni, da je inkubacijska doba daljša od 14 dni, podaljšali na 24 dni.

»Ti ukrepi zelo otežujejo ponovni zagon gospodarstva. Po uradnih podatkih naj bi proizvodnjo obnovilo okoli sedemdeset odstotkov državnih podjetij. Ker je zasebnih podjetij bistveno več, ustvarjajo namreč približno šestdeset odstotkov vsega družbenega proizvoda, naj bi kitajska ekonomija delovala s približno petdesetodstotnimi kapacitetami.

Posledice izpada proizvodnje bodo brez dvoma negativno vplivale na kitajsko pa tudi svetovno gospodarsko rast. V Pekingu sicer še narej trdijo, da bo Kitajska letos kljub vsemu dosegla predvideno šestodstotno gospodarsko rast. Bomo videli. V nasprotnem primeru ni izključena globalna gospodarska recesija, ki bo zelo prizadela tudi evropska podjetja,« meni Lipušček, prepričan, da bo Kitajska storila vse, da čim hitreje obnovi proizvodnjo. »A ni vse odvisno od Pekinga. Medtem ko je Kitajska na primer pred dnevi znižala carine na več kot sedemsto ameriških izdelkov, v Washingtonu še naprej zaostrujejo pritisk nanjo. Napovedali so na primer popolno prepoved ameriške prodaje čipov Huawei in letalskih motorjev za kitajsko potniško letalo C919, ki bo konkuriralo Boeingu. Očitno je, da poskušajo ZDA kitajsko ekonomijo spraviti na kolena. To jim glede na dejstvo, da je kitajsko tržišče največje na svetu, ne bo uspelo. Lahko pa v trenutku, ko se Kitajska na "živo in mrtvo" bori z najnovejšim virusom, upočasniti gospodarski razvoj in povzroči politično nestabilnost, kar je očitno eden od ciljev ameriške politike.«

Gospodarska velesila

»Kitajska je danes ena najpomembnejših gospodarskih sil, od katere je odvisen razvoj sveta,« je prepričan predavatelj. Po gospodarski reformi, ki jo je izvedel Deng Šjaoping, se je letni dohodek na prebivalca s 120 povečal na današnjih 10.200 dolarjev. Kitajska je z 1.450.000 prebivalci začela s svojo gospodarsko močjo ogrožati ZDA in s tem njen strateški monopol v mednarodnih odnosih. Lipušček verjame, da se bo njen gospodarski razvoj nadaljeval na miren način, brez spopadov med velesilami. Lahko bi rekli, da to zagotavlja tudi obstoj atomskega orožja. »V takšnem spopadu ne bi bilo zmagovalca, ampak samo poraženca, zato upa na razum politikov, da se ne bodo zapletli v spopad. Kitajska zagotovo ne želi ogroziti sveta,« meni. Kitajska ima sicer 14 sosed. Atomsko orožje imajo štiri od njih – Pakistan, Indija, Rusija in Severna Koreja –, Japonska pa je vojaško povezana z ZDA. Kitajska

Uroš Lipušček in Metka Lokar / Foto: Tina Dokl

nima globalnih hegemonističnih ambicij, kar potrjuje tudi dejstvo, da ima za razliko od ZDA, ki imajo več kot osemsto vojaških oporišč po svetu, le enega v Džibutiju na afriškem rogu.

»Eden velikih problemov, s katerim se sooča Kitajska, je, podobno kot v Evropi, hitro staranje prebivalstva. Leta 2055 bo več kot polovica prebivalcev, starih okrog 65 let, zato Kitajska tako hiti vlagati v nove tehnologije in robotiko, preden se bo postarala. Leta 1960 je ena ženska rodila 5,8 otroka, danes samo še 1,7 otroka, v Šanghaju samo še 0,34 otroka.«

»Na Kitajskem kolektivnim pravicam dajejo prednost pred individualnimi, hkrati pa jo že pet tisočletij njene zgodovine vodijo vladarji, ki so imeli neomejeno oblast. Zdaj ji vlada predsednik Ši Džinping, ki je obenem tudi generalni sekretar komunistične partije. Zanimivo je, da je na primer na zadnjem partijskem kongresu večkrat citiral najbolj znanega staroveškega filozofa Konfucija. V njihovi skupščini sedi 2500 delegatov, ki zastopajo 56 narodov, ki živijo na Kitajskem. Zanimivo je, da v medijih razpravljajo o vseh vprašanjih. Obstajajo pa tri stvari, o katerih javno ne razpravljajo, to je o monopolu komunistične partije na oblasti, mandatu predsednika Ši Džinpinga in morebitni vzpostavitvi večpartijskega sistema. Parlamentarna demokracija zahtodnega tipa na Kitajskem ne bi bila mogoča, saj bi v skupščini sedelo po mnenju nekaterih politologov okoli 450 strank. Sicer poleg komunistične partije obstaja

še nekaj strank, a vse pristajajo na vodilno mesto prve, kar je zagotovljeno z ustavo.« Formalno je LR Kitajska zato večpartijska država.

Kitajska želi obnoviti državo v mejah, ko je bila na višku moči. Oblasti v Pekingu si prizadevajo razviti več industrijskih con, ki postajajo simbol naraščajoče kitajske gospodarske moči. »Na jugu države so ustanovili po ameriškem vzoru tako imenovano kitajsko Silicijevo dolino, v katero je vključenih 11 velikih mest. Ta cona je postala sinonim za naraščajočo kitajsko tehnološko moč,« pojasnjuje Lipušček. Država tudi veliko vlaga v znanost in raziskave. Samo pekinška občina v ta namen daje kar šest odstotkov družbenega proizvoda, medtem ko je pri nas ta odstotek le 0,7 odstotka.

Za zdaj ostajata doma

»Konflikt z ZDA in trgovinska vojna sta v bistvu posledici tehnološkega napredka Kitajske, ki ga poskušajo ZDA za vsako ceno zadržati oziroma vsaj bistveno omejiti. Interes Evrope bi moral biti vsestransko sodelovanje s Kitajsko, saj je naš drugi največji gospodarski partner. Kitajska je ta trenutek v bistvu druga največja kapitalistična država na svetu, ki jo vodi komunistična partija,« doda Lipušček, ki je na predavanju govoril še o številnih drugih zanimivostih Kitajske.

V zaključku smo poznavalca aktualne Kitajske povprašali še o tem, ali se mu zdi, da se tamkajšnja oblast dobro in uspešno spopada s koronavirusom. »Odgovor na to vprašanje je odvisen od

tega, ali se bo sedanji trend upadanja okužb pa tudi smrtnosti nadaljeval. Zelo verjetno ta proces ne bo premočrtan. Oblasti neuradno računajo, da naj bi epidemija dosegla vrh ta mesec, nato pa naj bi začela upadati, tako da bi bilo v maju življenje na Kitajskem že blizu normale. Glede na to, da se je epidemija SARSa pred 17 leti polegla šele po sedmih mesecih, je vprašljivo, ali bodo Kitajci najnovejši virus premagali v bistveno krajšem času. Glede na izredno stroge ukrepe in obsežno karanteno tudi to ni izključeno.«

Na vprašanje, kako je z vrnitvijo na Kitajsko, je Metka Lokar povedala: »V Peking bi se morala vrniti konec februarja, takrat se nam namreč končajo zimске počitnice. A če se ne vrnem, ker nam to – milo rečeno – odsvetujejo, to še ne pomeni, da ne bom predavala. In se ob tem spet česa naučila, ker bo drugače, kot sem vajena. Za zdaj velja, da bi bilo tako kakšna dva meseca, potem pa upajmo, da bomo lahko normalno nadaljevali delo.«

Poučevala bo namreč na daljavo. Kitajska je v novonastali krizni situaciji na hitro privedila tudi pouk v šolah. »Tega bomo nekako prilagodili tudi časovnim razlikam, tako da nam v Evropi ne bo treba v nočne izmene, ko bomo delali od tu. Pri jezikovnem pouku je namreč nujno, da se s študenti kdaj srečamo tudi v živo, pa čeprav samo po internetu,« še pove Lokarjeva, o strahu pred odhodom nazaj na Kitajsko pa: »Ah, ne. Ni posebnega strahu. Vse bo tako, da bo prav.«

Na robu

Naj grem iz hiše v pižami? – 2. del

Potrebe

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Odrgrati se od doma, ki te besede ni bil vreden, saj sva z mamó še zmeraj spali na istem divanu kot v času mojega otroštva, ni bilo kar tako! Kam naj mlado dekle gre, da je ne bodo izkoriščali, ne nazadnje tudi spolno? Marsikaj se je dogajalo med sobodajalci in delavkami ...«

Potem je Klementina spoznala ovdovelo gospo v najboljših letih. V novozgrajeni hiši v Rožni Dolini je stanovala skupaj s hčerjo in njeno družino.

»Na stanovanje me je vzela zato, da sem pazila na dva vnuka v njeni odsotnosti. Naloga se mi ni zdela težka, zato sem pristala. Delo sem dobila v trafiki, ki je stala le

nekaj sto metrov od te hiše. Kmalu sem spoznala, da ima gospa v dopoldanskem času zmenke z različnimi moškimi. Zmeraj, ko je odhitela iz hiše, je bila čez mero naličena, pokala je od zdravja, kot bi zadela na loteriji. Spomnila sem se mame in njenege obiskovalca, zaradi katerega me je zmeraj nagnala na dvorišče. Naj gospe vdovi očitam, ji rečem, da to, kar počne, ni prav? Obnašala sem, kot da nič ne vem in nič ne vidim.

Malo pred novim letom sva imeli s sodelavko v trafiki inventuro, zato sem se vrnila domov precej pozno. Hiša je bila razsvetljena od vrha do tal in iz vdovinega stanovanja se je slišalo kričanje in zmerjanje. "Trapa stara, kaj si misliš? Na stara leta se ti je zmešalo! Le kako si lahko pozabila na pokojnega očeta? Tega, da je otroka čuvala tista kmetavzarska candra, ti nikoli ne odpustim..."

Pritiskal je mraz, ni mi preostalo drugega, kot da sem se čim bolj neopazno izmuznila v svojo sobico. Naslednje jutro me je gospa vdova brez usmiljenja postavila pred vrata z obtožbo, da sem ji ukradla iz shrambe salamo in štruco kruha. "Tudi zato, ker si zgofljala hčerki, moraš oditi," je vztrajala. Bolj ko sem ji

govorila, da nisem, manj mi je verjela. Bilo je silvestrovo, kje naj najdem streho nad glavo? Tavalala sem po Ljubljani in slučajno zašla na Celovško, pred motel, zraven so imeli trolejbusi parkirišče. Vratar me je gledal precej čudno. Kasneje sem izvedela, da so v motelu v glavnem bivali moški. Ob misli, da je menil, da sem kakšna kurba, me še danes stresa mraz.

Na moji strani pa so bili tudi Bog in angeli, ki so me varovali, da sem preživela. Največ hudega so mi storile zavistne, škodoželjne in zamerljive ženske. Na prvi pogled so delovale hinavsko, rade bi mi pomagale in šle na roko, ko pa je napočil trenutek, ko so ugotovile, da bi imele od tega, da bi stopile na moje truplo, kaj koristiti, so mi brez milosti započile nož v hrbet. Mogoče mi ne boste verjeli, a je res. Ženske, ki je hudobna, se je treba veliko bolj bati kot hudobnega moškega.«

Klementina ve, o čem govori. Ko je napočil čas, da se poroči, si je izbrala moškega – malo starejšega, ki je živel z mamó in njenima dvema sestrama.

»Spoznala sva se v trafiki. Vsako jutro je šel mimo, na sprehod s psom. Potem pa je kupil Zvitorepca in

Tovariša, včasih tudi Dnevnik. Zdel se mi je zelo prijazen, čist, imel je lepe, negovane roke. Delal je na sodišču, in ko me je prvič peljal na kavo, mi je o ljudeh, o katerih sem brala v časopisih, pripovedoval zanimive zgodbe. Bom povedala še zanimivo anekdoto. Ko sem še živela z mamó, smo Lulanju in kakanju govorili "scat" pa "srat". Predstavljajte si, v kakšni zadregi sem bila, ko me je v Ljubljani naključni mimoidoč vprašal, ali vem, kam lahko gre na potrebo. Pojma nisem imela, kaj je imel v mislih! Tudi Janko me je na tretji ali četrti kavi vprašal, kako je z mojo "potrebo". Postal mi je zelo nerodno. Takrat sem že vedela, oziroma, mislila sem, da vem, kaj ta "potreba" pomeni, zato sem molčala in gledala v mizo. O "sranju" in "scanju" se mi pa res ni zdelo spodobno razpredati z moškim, ki mi je bil všeč! Počasi pa se je Janko le izjasnil, da ima v mislih spolno potrebo, kar me je sploh šokiralo! Povedala sem mu, da sem še nedolžna, da tako daleč še nikoli nisem šla, nakar sem opazila, da se mu je oddahnilo, saj me je prijel za roko in me povabil na nedeljsko kosilo k sebi domov.

Z mamó in tetama je živel v manjšem stanovanju v bližini Hale Tivoli. Hitro sem ugotovila, da vse tri ženske spijo v eni sobi, Janko pa si je lastil divan, ki je stal v tesni kuhinji, natlačeni s številno kramo, ki tja ni sodila. A

takrat sem že mislila, da ga imam rada, da brez njega ne morem živeti, pa sem mižala na obe očesi!

Nekoč so šle vse tri na pogreb, Janko je izkoristil priložnost in me povabil k sebi. Navalil je name, kot bi mu šlo za življenje. Njegova "potreba" je bila tako velika, da se mu je izmuznila iz hlač in se brez "predpriprave" zarila vame, kar me je strašno zabolelo. Kljub temu sem bila presrečna, saj sem videla, kako zadovoljen je bil! Pripravil mi je sendvič s posebno salamo, predme pa je postavil tudi jogurt Ljubljanskih mlekar. Ko sem pojedla, me je pospremil do bloka, kjer sem imela najeto sobico pri starejši profesorici.

Jankova potreba pa je žal rodila sadove: zanosila sem! Mislila sem, da me bo kap! Bila sem še zelo mlada, otročja, pojma nisem imela, kaj naj storim. Tudi Janko se je pošteno ustrašil. Vseeno pa je zmožol toliko poguma, da je povedal doma, nakar so me njegove ženske povabile na razgovor. Postavile so en sam pogoj: če bo deček, bom dobrodošla, če bo deklica, lahko grem, kamor hočem. Janko je nekaj ugovarjal, pa mu je mama prisolila takšno klofuto, da se je kar sesedel na stol.

Bila bi krivična, če ne bi povedala, da so v času nosečnosti ženske zame lepo skrbele. Pri njih sem bila na hrani, včasih sem lahko tudi prespala. Janku je bilo sicer prepovedano zadovoljevati "potrebe", a sva sem in tja izkoristila priložnost

na stopnišču, v parku ali pa za vogalom kakšne hiše. Bilo mi je v zadovoljstvo, da sem mu ustregla, saj sem ga imela rada.

Karmen se je rodila 12. marca. Spomnim se, da je bila jasna, zelo zvezdnata noč, ko je prišel pome rešilni avto. "Upam, da bo deček!" mi je s solzami v očeh dejal Janko, ko me je še poslednjič prijel za roko. Žal se mu želja ni uresničila. Nihče od naju ni verjel, da bodo ksantipe izpolnile svojo grožnjo: morala sem oditi od njih! Janko je jokal in jih na kolenih prosil, naj ostanem, a so bile neomajne. Še danes ne vem, zakaj so bile do vnukinje tako sovražne!

"Greva skupaj!" sem prosila Janka. "Nekje bova že našla streho nad glavo!" Zmajal je z glavo. Mama in teti so mu pomenile več kot midve s hčerko.

Vrniti sem se morala nazaj v pekel – k mami. Kaj sem doživljala pri njej, dokler nisem dobila lastnega stanovanja, raje ne povem. Nekoč je naju s hčerko napodila iz stanovanja sredi noči. "Naj grem kar v pižami?" sem se zgrozila, ko me je privala čez prag.

Bridke izkušnje so me utrdile, naredile močno. Sama sem vzgajala hčerko, danes je doktorica znanosti, imam tri vnuke, lepo pokojnino. Slikam, včasih mislim na Janka. Ves čas pa imam na stanovanju kakšnega ptička brez gnezda, ki so ga starši postavili na cesto. V veselje mi je, da lahko pomagam!«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Matija Valjavec in slovenska samobitnost

PETER COLNAR

Na Srednji Beli pri Preddvoru se je 17. februarja 1831 rodil zbiralec folklornega gradiva, pesnik, jezikoslovec, profesor Matija Valjavec (Krčmanov). Umrl je 15. marca 1897 v Zagrebu.

Najprej je hodil tri leta v normalko v Kranju. Leta 1842 so ga poslali v gimnazijo v Ljubljano. Tedaj se je v njem prebudila narodna zavest, saj je poslovenil svoj priimek iz Wallautz v Valjavic. Po opravljeni maturi je leta 1855 končal študij klasične in slovanske filologije na Dunaju. Bil je gimnazijski profesor v Varaždinu (1854–1876), kjer je tudi zbiral domače pesmi. Profesor je nadaljeval v Zagrebu, in sicer do upokojitve leta 1891. Bil je član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti (JAZU), kjer je postal tudi tajnik in knjižničar. Zanj je spisal več razprav o jezikoslovju.

Med počitnicami je v rojstnem kraju zahajal med vaše možake, od katerih je izvedel marsikatero pripovedko ali vražo iz nekdanih časov. Najraje je hodil v hišo »starega Kosmata«. Vse je beležil in objavljaval v raznih zbirkah. V jezikoslovju je raziskoval staro cerkveno slovanščino, slovenska narečja in naglas v slovenskem jeziku. Upošteval je vsa slovenska narodnostna območja, tudi prekmursko.

Največji Valjavčevi uspehi so zapisi kajkavskega ljudskega izročila. Začel je v Varaždinu. Kot učenec Miklošiča je imel kajkavsko narečje za slovensko, saj je pesmi objavil z oznako »slovenske« in le z navedbo kajkavskih krajev, kjer so bile zapisane. Poznal je sodobno evropsko folkloristiko. To dokazujejo citati v njegovih knjigi in drugih objavah: »... pri nas se še vse premalo nabirajo naravne stvari,

ki posegajo v nekdanjost slovenskega naroda ... kako so v tej stvari posebno Nemci pridni ...« in navedel, da »je med nemškimi stvarmi marsikaj, kar se za čisto nemško predaja, je pa zgolj slovenje (slavjansko)«.

Valjavec je od Miklošiča prevzel pojmovanje slovenščine kot posebne jezikovne samobitnosti v alpsko-prialskem in panonskem prostoru, obsegajočem Slovane: 1. kranjske Slovence (kranjsko slovenščino za Kranjsko, Koroško, Primorsko in Štajersko brez goričanskega in prleškega področja); 2. ogrsko slovenščino v Prekmurju in Prlekiji vse do vzhoda od Maribora; 3. hrvaško slovenščino, to je hrvaško kajkavščino. Upošteval je jezik vseh treh delov. V Valjavčevi monografiji je postavil slovenskemu jeziku spomenik, s kakršnim se ne ponaša noben slovanski jezik.

Zanimivi Gorenjci tedna in dogodki iz dežele Kranjske:

- V Trziču se je 17. 2. 1837 rodil šolnik in pisatelj Peter Gross. Učiteljeval je v Dorneku, Šturijah, na Bohinjski Beli, v Šentvidu pri Stični in v Zgornjih Gorjah. Leta 1874 je dobil mesto nadučitelja v Zagorju ob Savi, kjer je umrl 18. 2. 1913. Pesmi je objavljaval v Učiteljskem tovarišu in Vrvcu. Nekatere so si izborile mesto tudi v šolskih berilih.
- V Kranju se je 17. 2. 1841 rodil pisatelj Leon Engelman. Pod vplivom sošolca A. Umka je zložil sonetni venec: Pozdrav milosti polni z akrostihom Ave gratia plena
- V Stari Fužini v Bohinju (pri Bavantu) se je 18. 2. 1896 rodil slikar Valentin Hodnik.
- V Kranju se je 22. 2. 1814 rodil kot tretji od petih sinov trgovcu Valentinu Pleiweissu st. in Tereziji Smrekar iz Škofje Loke bankir, mecen in dobrotnik Valentin Pleiweiss ml. Oče ga je poslal v uk na Dunaj, kjer pa je izredno obogatel. V njegovi hiši so se shajali poleg finančnikov tudi zastopniki glasbene umetnosti, komponisti, virtuozni in operni pevci, ki jih je radodarno podpiral, pri tem pa ni pozabil svojega rojstnega mesta.

Odlična samopomoč

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Somerset Maugham, znameniti angleški pisatelj in dramatik, velja za enega najbolj plačanih piscev v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Čeprav do desetega leta sploh ni znal maternega jezika, tega v njegovih delih še zdaleč ni opaziti. Rodil se je namreč v Parizu 1874, kjer je bil njegov oče v diplomatski službi. Starša sta mu zgodaj umrla in zato je zanj skrbel stric, zelo puritanski Anglež, ki mu je kar naprej pridigal, kako mora uspeti v življenju. Deček, ki je sicer rahlo jecljal, je bil ambiciozen in zelo zvedav. Kot študent se je kmalu začel uveljavljati na medicinski fakulteti.

Med študijem v Heidelbergu se je posvečal umetnosti, nemščini in filozofiji, vendar je stric vztrajal, da medicino zaključi. Svoj prvi roman *Liza of Lambeth*/Liza iz Lambetha je izdal 1897, ko je kot mlad zdravnik služboval v bolnišnici v londonski delavski četrti Lambeth.

Roman se ni dobro prodajal, pa se je Maugham domislil: V nekaj londonskih časnikih je izšel oglas: Mlad milijonar, navdušen za šport, kultiviran, muzikalen, spravljen in občutljiv značaj, bi želel poročiti mlado dekle, ki pa mora biti v vseh pogledih takšno kot junakinja v romanu W. S. Maughama ... Prva izdaja je pošla v tednu dni.

Maugham se je odločil, da opusti zdravniški poklic in se posveti le pisanju. Zelo dobro je poznal angleško družbo, prepade med posamičnimi sloji ljudi, zlo dvojne morale in okosteno ozkost. Nekoč je strupeno rekel: »Kaj lahko človek ve o Angliji, če pozna le Anglijo?« Njegove imenitne kratke zgodbe in romani so se dobro prodajali, njegova dela je uprizarjalo več londonskih gledališč. O svojem pisateljskem uspehu je nekoč rekel:

»Napisal sem skoraj sto zgodb pri tem ugotovil ... Avtor res lahko govori o sreči, če dobi idejo za zgodbo in jo napiše točno v tistem trenutku, da jo izžme do zadnje kaplje, da posrka vse, kar je skritega v njej. Potem bo

sredi lastnih meja popolna. Popolnost pa dosežemo le redkokdaj.«

Izkušeni popotnik in poznavalec sveta je umrl v Nici 1965. Slovenski prevodi njegovih romanov: *Ostrina britve*, *Človeške vezi*, *Pisani pajčolan* ...

Zeliščne palačinke kot praznična predjed

Za 4 osebe potrebujemo:
Za palačinke:

120 g moka, pol čajne žličke pecilnega praška, 1 jajce, rahlo stepeno, 25 ml mleka, 20 g svežih zelišč (*peteršilj, bazilika, drobnjak*), 1 čajno žličko zdrobljenega črnega popra, stopljeno maslo

Za avokadovo maslo:

1 manjši zrel avokado, 60 g masla, 1 žlica limoninega ali limetnega soka, pol žličke zdrobljenih zrn črnega popra

Moko s pecilnim praškom presejemo v večjo skledo in v sredi naredimo jamico. Jajce, mleko, zelišča in poper zmešamo, postopno dodajamo moki in stepemo v gladko testo, ki naj počiva četrte ure. Segrejemo ponev za palačinke in s čopičem nanesemo stopljeno maslo. Palačinke naj bodo tenke. Dajemo jih na toplo, dokler ne porabimo vsega testa. Za avokadovo maslo zmešamo vse sestavine v gladko zmes, namažemo palačinke, jih dvakrat prepognemo, okrasimo z nastriženim drobnjakom in ponudimo s kozarcem kefirja.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Letošnja zima je s snegom res zelo skopa, to pa še kako občutijo žičničarji pa tudi organizatorji različnih smučarskih tekmovanj, ki na skromnih površinah, ki jim jih ob pomladnih temperaturah vendarle uspe zasnežiti, pripravljajo različna tekmovanja. Nekateri sicer nad snežnimi padavinami ob koncu zime še niso čisto obupali, žal pa se zimske počitnice iztekajo in kmalu bo za večino sneg bolj nadloga kot veselje. V. S. / Foto: Gorazd Kavčič

»Hov! Kaj me gledaš? A še nisi videla psa, ki izpod vrat gleda na ulico?« je oni dan fotografirano v pasjem jeziku nekako takole ogovoril kuža: »Hov hov hov ...« Ona pa je razmišljala: »Le zakaj tako žalostno gleda v svet? Mogoče čaka na gospodarja, hišo varuje pred tujci ali pa mu je le dolgčas, ker se na ulici ne dogaja nič omembe vrednega.« On si je mislil svoje: »Kakšna sočna kost bi me zagotovo spravila v dobro voljo. Verjemi, da ...« I. K. / Foto: Tina Dokl

Nove knjige (526)

II. udarni ali Rupnikov bataljon

MIHA NAGLIČ

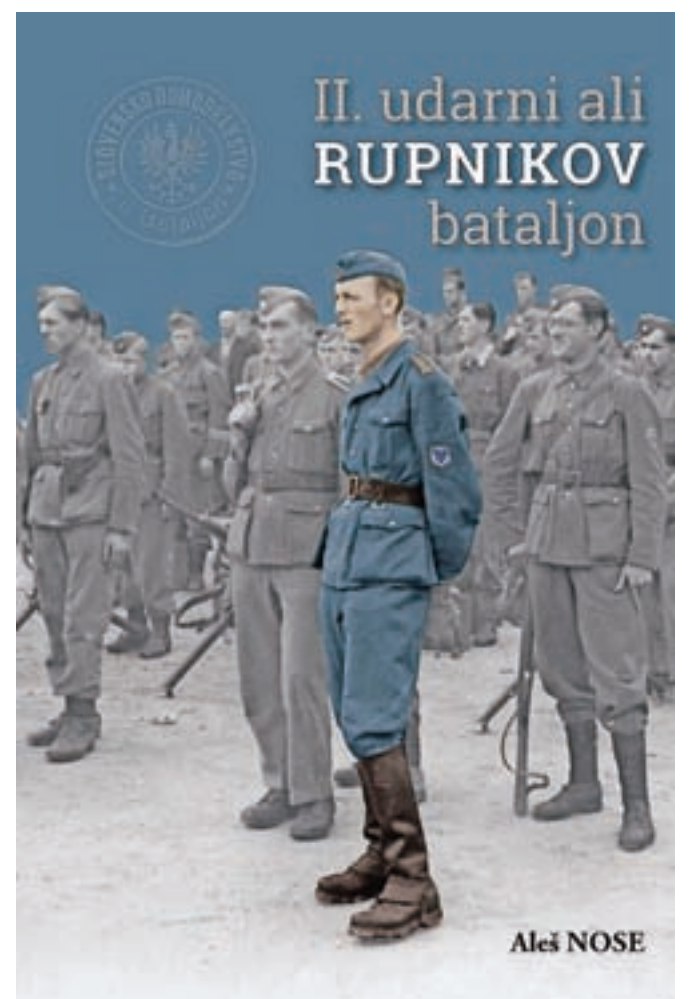
»Rupnik je bil eden izmed najbolj sposobnih domobranskih oficirjev, razen tega je bil sin šefa Ljubljanske pokrajine generala Leona Rupnika in je užival popolno zaupanje nemškega štaba v Ljubljani s komandantom Rösenerjem na čelu. Bil je edini oficir v slovenskem domobranstvu, ki so mu bili podrejeni celo nemški zvezni oficir in nemški inštruktorji v bataljonu. Stotnik Vuk Rupnik je kot izreden taktik in strateg dokazal svoja vojaška znanja na čelu svojega udarnega bataljona, saj je operiral po vsej Notranjski, Dolenjski in celo Primorski. Bil je trn v peti partizanskim enotam. Že vest, da prihaja Rupnikov bataljon, je v partizanih vzbudila

strah. Njegovo sposobnost in uspehe v akcijah so prek poročil objavljali v 'Vesteh' informacijskega urada, ki so ga pogostokrat omenjale in postavile drugim za vzgled. Med drugim so pisale: 'Od kar je na Rakeku stotnik Vuk Rupnik, se je domobranstvo zelo povzpelo. Rupnik ima zbran odlični udarni bataljon. V bataljonu so mladi in drzni fantje, večinoma hrabri Meniševci. Skoraj vsak dan so zunaj Rakeka na daljših pohodih. Včasih se vrnejo zelo utrujeni, pa so vendar navdušeni za stotnika Rupnika, ki jih odlično vodi.' /.../ To dokazuje še zadnji spopad s partizani na Koroškem za prehod čez Dravo. Partizani so 8. maja 1945 zablokirali oba mostova čez Dravo pod Humperškim gradom. Obe partizanski

enoti sta bili do zob oboroženi, saj je bilo orožja in opreme ob predaji nemške vojske na pretek. Tudi številčno sta bili močnejši, saj je Bračičeva brigada imela 1.616 borcev, Kokrški odred pa 1.000 borcev. Da bi se težava umika SNV in beguncev rešila, je pobudo prevzel podpolkovnik Vuk Rupnik. Na voljo je imel 1.500 mož, s katerimi je najprej napadel partizanski štab v Borovljah in nato oba mostova na Dravi. Rezultat tega je bil eleganten preboj partizanske blokade na mostovih čez Dravo. Tako je bila dobljena še zadnja bitka s partizani ...« (str. 54–55)

Aleš Nose, II. udarni ali Rupnikov bataljon, Ustanova Memores, zanj dr. Jože Dežman, Ljubljana, 2019, 640 strani

Videl sem veliko monografij partizanskih enot, a tako zajetne, kot jo ima Rupnikov bataljon, nima nobena. Navajam portret poveljnika te enote, naslikan je tudi na naslovnici knjige. Po zadnji zmagi v bitki ob Dravi je tudi njegov bataljon doletela usoda večine domobrancev. Angleži so jih poslali nazaj v Jugoslavijo in v smrt. Vuku Rupniku se je uspelo rešiti in je umrl 14. 8. 1975 v Buenos Airesu, star 63 let. Kakorkoli že: bil je vrhunski častnik, vrhunski je bil tudi njegov bataljon, a je vse skupaj doletela tragična usoda v vojni premagane strani.

razpredrilo

GG

FOLKLORA NA OGLEDU

Folklorno društvo Šenčur s folklorno skupino in godčevskim sestavom, ki deluje že enajsto leto, vsako leto pripravi prireditev Šenčur folkloro na ogled postavi s skupinami, ki ohranjajo ljudsko izročilo v občini Šenčur.

Maša Likosar

Poleg folklorne skupine Folklornega društva Šenčur so se predstavile še šolska folklorna skupina Knofki, Trbojske ljudske pevke, Ljudski pevci Hiša čez cesto in godčevski sestav v Folklornem društvu Šenčur – Trio z Joži. »Nekateri me sprašujejo, zakaj tudi pevci in godci. Oznaka folklor na izhaja iz besede folklore, "folk" pomeni ljudstvo, "lore" pa spoznavati. Folklor torej pomeni spoznavati ljudstvo, svojo preteklost, kjer imamo bogato tradicijo v ljudskem petju, ljudskem godčevstvu, plesnega izročila in oblačilne podobe,« je pojasnil strokovni vodja Aleksander S. Zupan.

V večer nas je pospremila folklorna skupina Folklornega društva Šenčur s postavitvijo Po Šenčurju gor in dol. Sledile so Trbojske ljudske pevke, ki v starih pesmaricah iščejo že skorajda pozabljene pesmi ali tiste,

Folklorna skupina Folklornega društva Šenčur / Foto: Tina Dokl

ki niso več moderne, in jih znova obujajo. Tokrat so program sestavile iz manj znanih pesmi Bleda luna, Deklica in roža, Kaj si mela in Pa ta jutranja zarja. Med šenčurskimi plesalkami in plesalci je nekaj godcev, ki se predstavljajo na prireditvah pod imenom Trio z Joži. Jožica Rekar piska na bršljanov list, na frajtonarici jo spremlja Jožef Rekar, lončeni bas igra Franci Erjavc, na dodelan »ribežen« pa Jože Simonič. Predstavili so se z Venčkom narodnih,

Pred mojo kajžo in Le sekaj, sekaj smrečico. Šolska folklorna skupina Knofki deluje v okviru interesne dejavnosti na Osnovni šoli Šenčur, Podružnični šoli Olševek, pod mentorstvom Janje Jagodič. Obiskujejo jo učenci od prvega do petega razreda. Želijo osvežiti spomine na stare čase, na otroške igre in na skoraj pozabljene običaje. Uprizorili so ples Mat' potico pečejo, nadaljevali z igro A je kruh že pečen?, za konec pa odplesali še plesa Požugana in Rašpla. S

Harmoniko jih je spremljal Miha Šimenec. Ljudski pevci prihajajo iz Hiše čez cesto na Miljah, kjer potekajo večeri ljudskega petja. Skupna dvanajstih glasov, šest ženskih in šest moških, je navdušila s pesmimi Dekle daj mi rož rdečih, S'noč pa dav je slanica padla, Dekle na vrtu in Na Viču. Z zadnjo točko so obiskovalce še enkrat počastili folklorniki domačega društva. Uprizorili so Kontra ples ob spremljavi Jožeta Ješeta z diatonično harmoniko. Čisto za konec pa so vsi zbrani nastopajoči na odru zapeli pesem Prav lepa je šenčurska fara.

Naslednja večja folklorna prireditev bo v Šenčurju 29. maja, in sicer Mednarodni folklorni festival Alpe Adria 2020, kjer bodo nastopile folklorne skupine iz Italije, Avstrije in Hrvaške ter domača folklorna skupina. Še prej pa se bo z zanimivo točko folklorna skupina FD Šenčur predstavila na Maroltovem srečanju folklornih skupin v Cerkljah, ki bo potekalo 8. marca.

Vsi nastopajoči na prireditvi Šenčur folkloro na ogled postavi 2020 / Foto: Tina Dokl

Alja Wolte Sula in band

V Tea-ter baru na Jesenicah bo drevi ob 20. uri koncert Alje Wolte Sula z bandom. To bo prvi samostojni koncert te 24-letne jeseniške pevke, ki se ji bodo na odru pridružili Primož Mirtič Dolenc pri klavirju, Andraž Kalan s kitaro in Klemen Hiršfenfelder s cajonom. Obljubljajo poseben večer in pester nabor pop-rokovskih priredb, predstavili pa bodo tudi dve Aljini avtorski skladbi: Nana, ki je izšla lani, zanjo pa so posneli tudi videospot, in Runaway, ki jo bodo predstavili premierno.

Alja Wolte Sula / Foto: Nadica Petrova

Dvorana slovenskega filma

V ljubljanskem Koloseju so nedavno odprli vrata Dvorane slovenskega filma. Projekt omogoča večjo promocijo in dostopnost slovenskih filmov domači javnosti. Od včeraj, 20. februarja, vabijo na ogled filma Ne joči, Peter (1964) režiserja Franceta Štiglica. Film je na ogled v digitalni kopiji. Ogledate si lahko tudi filme, kot sta Košarkar naj bo 2 Borisa Beziča in Vsi proti vsem Andreja Košaka.

Ne joči, Peter / Foto: arhiv Slovenske kinoteke

Led in sol

Helena Blagne se vrača z novim singlom, ki že osvaja poslušalce, naslovila pa ga je Led in sol. Pesem pripoveduje zgodbo o na novo prebudeni ljubezni, o ženski, ki znova najde ljubezen – v sebi, partnerju, odnosu. Nenezadnje pa govori tudi o ljubezni do življenja, pozitivnosti. Videospot nazorno pokaže bistvo, kamor bi se vsaka ženska morala vračati: k sprejemanju ženstvenosti, čutnosti in svobodi. Videospot so snemali na Bledu v Rikli Balance Hotelu, besedilo pesmi je delo Vere Šolinc in Roka Lunačka, pod glasbo pa se podpisuje Raay.

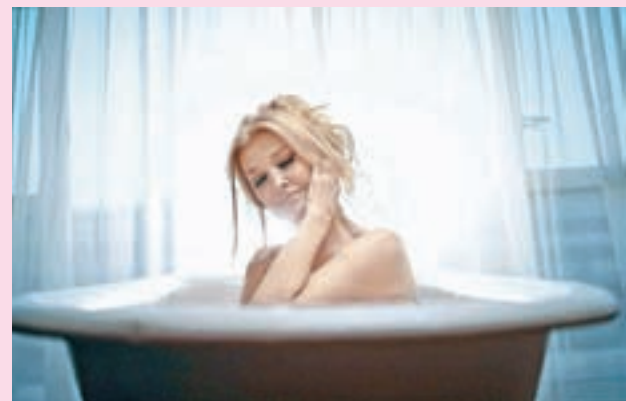

Foto: arhiv Dallas Records (Neo Visuals)

HUMOR, HOROSKOP

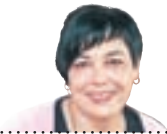
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Odkrita čustva vam pomenijo vse in tudi sami ste za to pripravljeni veliko narediti. Pred vami je situacija, v kateri boste morali hitro ukrepati. Ne bo časa za razmišljanje, prav tako ne za izgovore, zaradi katerih ste po navadi v težavah.

Bik (22. 4.–20. 5.)

V dobro voljo vas bo spravil sicer manjši denarni priliv, na katerega ste že čisto pozabili. Če ne drugega, boste z njim lahko pokrili minus, ki se vam je že nabral. V službi se boste končno prerinili v ospredje in glejte, da to čim bolj izkoristite.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

V prihodnjih dneh se boste morali večkrat ugrizniti v jezik in se na ta način izogniti preprirom. Brez strahu – kljub vsemu bo prišlo vaših pet minut. Takrat boste uživali v teh trenutkih. Počasi se boste nehali ozirati na mnenje drugih.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Poizkušali boste stvari in misli postaviti na pravi tir. Z razpletom boste še kar zadovoljni, a to vam bo vzelo več časa, kot boste pričakovali. Na delovnem področju se vam kmalu odpira priložnost, ki je nikakor ne smete zamuditi.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Za seboj puščate obdobje, ki vas je psihično utrudilo. Seveda ste zaradi vsega dogajanja prišli do določenih resnic, ki znajo zelo boleti. A nikoli ne smete pozabiti, da se vsaka stvar v življenju zgodi s točno določenim namenom.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Obeta se vam kar nekaj romantičnih trenutkov. Oseba, ki vas že dalj časa naskrivaj opazuje, se vam bo približala in vam izdala svoja čustva. Ker pa ste po naravi – sploh kar se tiče ljubezni – zelo pazljivi, bo zveza napredovala zelo počasi.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Po glavi vam bodo rojile različne misli. Raztreseni boste, tako da vam bo pogovor s prijateljem dobro del. Koliko boste upoštevali njegov nasvet, je druga stvar, pomembno je le, da boste imeli jasnejši pogled. Presenečenje vas čaka ob koncu tedna.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Napetost v odnosu bo povzročila, da se boste težko zbrali celo na službenem področju. S pogovorom nikar ne odlašajte predolgo, saj je nujen. Vprašali se boste tudi po svoji krivdi. Proti koncu tedna si boste končno lahko oddahnili.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Prejeli boste novice o možni zamenjavi službe. Naj vas to ne prestraši. Vsekakor je vredno razmisleka. Za same spremembe imate zelo ugodno obdobje. Kar se tiče zdravja, ne bi bilo nič narobe, če sami sebe malo razvajate.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Razčiščevali boste s starimi zamerami, mislimi in dvomi, ki so se nabirali v vas. Morda ne boste prišli do zelenih zaključkov, a izvedeli boste še več, kot ste želeli. Prijatelj bo računal na vašo pomoč in naredili boste vse, da pomagate.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Morali se boste sprijazniti, da na nekatere stvari ne morete vplivati. Čeprav se ne zavedate, je včasih bolje tako, da se življenje samo upravlja in nas pripelje do cilja. V ljubezni vas bo neki dogodek prijetno presenetil.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Svoje nezadovoljstvo boste prenašali na druge, namesto da bi čim prej poiskali vzrok svoje slabe volje. Nikar se potem ne čudite, če se bodo vaši bližnji umikali vsak na svoj konec. Dobre novice vas rešijo iz zagate še pravi čas.

IDEJA ZA PET...

TA JE DOBRA

Spal je z njo

Študenta hodita po mestu, ko eden nenadoma dregne drugega in reče: »Vidiš tisto v mini krilu na drugi strani ceste?«

»Vidim. Dobra bejba. Kaj je z njo?«

»Z njo sem že večkrat spal.«

»Res? Kje pa?«

»Na predavanjih!«

Kaj bo rekel oče

Lukec pride iz šole in mami pokaže spričevalo.

Mamica zgroženo: »Kaj!? Iz vedenja imaš nezadostno oceno? Ja, kaj bo pa rekel očka, ko bo prišel iz zapora?«

Prestavila ga bosta

Dva policista najdeta pred šolo truplo.

»Trebalo bi sestaviti zapisnik. Boš znal pravilno napisati gimnazija?«

»Nisem ravno "ziher".«

»Ah, potem ga pa raje prestaviva pred pošto.«

Ne to ne ono

»Vam lahko ponudimo kavo?«

»Hvala, kave ne.«

»Morda čaj?«

»Hvala, čaja ne.«

»Viski s sodo?«

»Hvala, sode ne.«

Še bo dobra

Pravi žena Gorenjca: »Joža, v dnevni sobi je spet pregorela žarnica.«

»Ah, pusti jo, za podnevi bo še dobra,« ji ta odvrne.

LAŽJI SUDOKU

8	7	1			5			4
		2		8	3	6		9
3	6			2				
	3				7		6	8
		5				9		
2	8		3				4	
				9			7	3
1		7	4	3		2		
4			6			5	8	1

TEŽJI SUDOKU

3					6	9		
				4		2		
	7				5		1	6
					8	5		7
	5						8	
1		6	7					
7	1		9				4	
		8		1				
		5	6					1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

JAVNI ZAVOD RATITOVEC ŽELEZNIKI

V Javnem zavodu Ratitovec vas vabimo, da nas obiščete. Večji del tega, kar potrebujete, kar vas sprošča in kar si v prostem času zaželite, vam lahko ponudimo mi.

Odpiralni čas bazena in savn najdete na naši internetni strani www.jzr.si ali pa nas pokličite na telefon 045 146 381.

Vabimo vas v Plavalni bazen Železniki, kjer se boste lahko naužili vodnih užitkov, kmalu pa tudi v prenovljene savne, kjer si boste pregreli svoje telo po tej klavni zimi.

Obiščite nas tudi v TIC-u in Muzeju Železniki, kjer smo na vas vedno pripravljene in vam bomo z veseljem predstavili svoje zbirke oz. vam ponudili turistična vodenja z različnimi kulturnimi doživetji.

Predvsem mladi in otroci nas lahko obiščete v Mladinskem centru, kjer za vas organiziramo različne delavnice in izpeljemo različne rojstnodnevne zabave.

Raznovrstne športne dejavnosti in dogodke, pa naj bodo to športni, kulturni ali zabavni, vam pripravimo v naši prelepi Športni dvorani ali v Športnem parku Dašnica, kjer vam lahko ponudimo tudi piknik prostor. Organiziramo to in še veliko več. Pokličite nas na telefon 04 510 04 10 ali nas preprosto kontaktirajte po e-pošti info@jzr.si.

Več na spletni strani www.jzr.si

SESTAVIL: F. KALAN	MESTO NA HRVAŠKEM	RAZTEG- LJIVA VRV	DEL KNJIGE	REŽISER KUSTURICA	POGODBE- NA GLOBA	PRILOGA CASNIKA DELO	SAMUEL TAYLOR	POKRAJINA V ITALIJU, LAZIO	ESTER OCETNE KISLINE	DRŽAVA V SREDNJI AMERIKI	MESEC V JUDOVSKEM KOLEDARJU	BLAGAJNA
AMBA- SADOR	16											
PLAČEVA- NJE PRE- ZIVNINE						7						
REKA V SRBIJI							ZLITINA ZA GRELNICE PRIZNANJE PORAZA				2	
MODEL VOZILA OPEL			13			MODEL VOZILA SUZUKI OČE						
ŽARO TUŠAR	19		SATIRIČNO DELO	PREVOZNIK Z LADJO ČRN GOZDNI PTIČ	21						SINTETIČNA TKANINA	IZPIT (STAR.)
RAČU- NALNIŠKI MEDJ								GALERIJA V LONDONU DEL ROKE				
DEDALOV SIN					POGAN ŠAHOVSKA FIGURA, SKAKAC		5		TURKOV SOSED MUSLIMAN- SKI VODJA			
POVEČAN TOK VODE						ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB						
GORENJSKI GLAS	TIP VOZILA, CARAVAN	KOREOGRAF OTRIN SOBNA LONČNICA	8			PRISTOJ- BINA		TROPSKA RASTLINA BRITANSKI GLASBENIK (BRIAN)			9	
IZOLACIJA PRI ŠUMU OKUŽBE							20			IVO MOJZER NADUHA		
BIVŠI RUS- KI TELO- VADEC (ALBERT)		23						ZARE- BRNICA VOLNENA TKANINA	26			
RADIJ			AMERIŠKI VESOLJEC (EDWIN)	NEMŠKA PEVKA (N. H.)	POKRAJINA V IRANU HUMORIST- KA PUTRIH							17
PEVKA MORIS- SETTE					25		STAR SLOVAN TELESNA STRAST				MALIK	VLOŽENI CVETNI POPKI KAPROVCA
VELIČAN- STENOST									MIKAV- NOST UČBENIK Z VAJAMI			
ARHEO- LOŠKO NAJDIŠČE NAD ŽI- ROVNICO				24		TRATA, ZELENICA KRAJ V DALMACIJI	4					
STARA JAP PRE- STOLNICA		15			KNA (OBL. ZAPISA) AM. PISEC (GEORGE)					ELVIS PRESLEY NARATOR, GOVORNIK		
GORENJSKI GLAS	VRVICA ZA ZAVE- ZOVANJE CEVLJA	KRAJ PRI DOMŽALAH STROK, ZA ARABŠČINO					SLIKAR DEGAS IGRALEC CARREY	12				
SREBRNA KOVINA (V)								VZDEVEK NOVAKA DJOKOVIČA PEVKA RIBIČ				22
ERBIJ			RODILNIK PETERO- GLASNO SOZVOČJE							11	GLAVNO MESTO TOGA	PROSTOR- NINSKA ME- RA ZA VINO
PISATELJ GRAY				27		LUČAJ	VELIKO KLADIVO PEVKA FRECE					
LETNA GLEDA- LIŠKA KARTA								SODNI TERMIN IRENA POLANEC				
FRIDOLIN					RIMSKI PESNIK DEL KROVA, NAPUŠČ				TOVARNA POSODE V CELJU	6		
SOKRATO- VA ŽENA		10							DEL PUŠKE			
OTOK V ALEUTHI						GIBANJE OB GLASBI						
ALDRIN AZARJAN GENITIV KORASAN NONAKORD	TRPSKI SADEŽ V OVOJU	VAS NA PRI- MORSKEM SUROVINA ZA BARVILA		14								
NAŠA KOSTUMO- GRAFINJA (ALENKA)	3											
TENISAČ AGASSI						EMIL SPRUK EVA (LJUBK.)						
GLASBENIK KLINAR							STOJAN AUER					
BIVŠA MISJICA OREŠNIK			1									
PEVKA HORVAT												

Nagrade:
1. družinska vstopnica za bazen + svet savn za starše,
2. vstopnica za bazen in svet savn (vstop za dva),
3. vstopnica za svet savn (vstop za eno osebo),
4. vstopnica bazen savna (vstop za eno osebo).

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 6. marca 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27

DRUŽABNA KRONIKA

VINO IN HRANA NA GORIŠKEM

Najprej so v Hitovem Hotelu Lipa v Šempetru pri Gorici slovesno predstavili novi bistro Lipa, obenem pa opomnili na Festival vin in in kulinarike, ki ga je ponovno gostil novogoriški hotel Park in je prijetno popestril utrip Nove Gorice. Z njim so na Goriškem odprli sezono vinsko-kulinaričnih prireditev.

Alenka Brun

V Hitovem Hotelu Lipa v Šempetru pri Gorici, ki je nedavno prejel certifikat Zeleni ključ, so trajnostno delovanje in odgovornost do okolja razširili tudi na kulinarične vsebine. Nastal je nov, sodoben prostor za druženja ob lokalnih jedeh – bistro Lipa. Odprli so ga januarja in na simpatičnem dogodku ob odprtju smo se družili tudi s predstavnicami Društva žena in deklet Šempeter. Odprtje pa so popestrili s kulturnim programom

in lokalnimi kulinaričnimi dobrotami. Društvo je predstavilo tudi nekaj zanimivosti iz lokalnega izročila, kot so noše, ki so jih nosili Šempetrke in Šempetrci v 19. stoletju. Okušali smo še nekatere dobrote, ki so sedaj v bistrotroju stalnica jedilnega lista, kjer poleg modernih jedi najdemo tudi frtaljo in šempetrske štruklje, pripravljene po starih receptih, ki so jih ohranile šempetrske žene.

So pa na samem dogodku ob odprtju smo se družili tudi s predstavnicami Društva žena in deklet Šempeter. Odprtje pa so popestrili s kulturnim programom

novogoriški Park – tradicionalno, in sicer zimsko različico festivala. Med obiskovalci smo opazili več Gorenjcev, med sedmimi Hitovimi kuharji iz vse Slovenije pa sta gorenjske barve zastopala Kranjskogorčana Janja Bučič (Hotel Korona) in Boštjan Kovačič (Hit Alpinea). Janji je pomagal tudi kuharji Jernej Rac. Tudi na čelu Hita je Gorenjec: predsednik uprave družbe Hit Tomaž Repinc namreč prihaja iz Lesc.

Na festivalu se je poleg kuharjev predstavilo 22 pridelovalcev vina iz Vipavske doline, Brd, Krasa in

slovenske Istre; pospremila ga je izbrana glasba, začinila pa posebna plesno-akrobatska točka. Nastopila sta dže-zovski Trio Šepetavec in Duo Kamikazete, dekleti, ki plešeta ob drogu in smo ju lahko spremljali v oddaji Slovenija ima talent, preizkusili pa sta se tudi na odru hrvaškega Supertalenta. Festival je popestril še poseben izziv: prepoznavanje sortnih značilnosti »skritega vina« s pomočjo Parkovega sommeliera Mitje Piska, organizatorji pa so bili z mislimi že pri poletni različici festivala vinskih zvezd, kjer je množica obiskovalcev vsakič regijsko bolj pisana.

Janja Bučič in Jernej Rac

Boštjan Kovačič

Marija Kerkez (Vinakoper) in Marko Jeremič iz kleti Vipava 1894, ki je predstavljal tudi novo linijo vin Lanhtieri

Dekleti iz dua Kamikazete sta s plesno-akrobatskimi točkami ob drogu pritegnili pozornost obiskovalcev.

Predstavnice Društva žena in deklet Šempeter sta se med drugimi pridružila tudi Tomaž Repinc (zadaj drugi z desne) ter vodja hotela Lipa Leon Mavrič (v prvi vrsti na sredini).

Odprtje novega bistrotroja Lipa je bilo tudi kulinarično obarvano. Gostom so predstavili nekatere jedi iz nove ponudbe z lokalnim pridihom – med njimi okusno frtaljo.

VRTIMO GLOBUS

Chris Noth postal drugič očka

Igralec **Chris Noth**, najbolj poznan kot Živina iz serije Seks v mestu, je pri petinšestdesetih postal drugič oče. Z igralko Taro Wilson (37) sta se razveselila še enega sina, Keatsa. »Naravnost iz nebes je prišel najin drugi sin. Lepota je večno veselje,« je zapisal igralec. Zakonca, ki sta se poročila leta 2012, imata skupaj še dvanajstletnega Oriona Christopherja.

Pop Smoke žrtev tolpe

Dvajsetletni raper, poznan pod imenom **Pop Smoke**, je umrl nasilne smrti na svojem domu v Hollywood Hillsu. Po poročanju tujih medijev je podlegel strelom dveh zamaskiranih moških. Pop Smoke je julija lani izdal album, najbolj poslušana pa je postala pesem Welcome to the Party, ki jo je posnel v duetu z Nicki Minaj. Pri pesmi Gatti je sodeloval z raperjem Travisom Scottom. Raper naj bi bil član tolpe, zato policisti dokazuje za umor iščejo v tej smeri.

Poslovila se je Ja'net DuBois

Umrla je **Ja'net DuBois**, najbolj poznana iz serije Dobri časi in po pesmi Movin' on Up, ki jo je pela v seriji Jeffersonovi. Stara je bila štiriinšestdeset let. Po besedah njene družine je umrla nepričakovano, ponoči na svojem domu v Kaliforniji. Sicer pa je svojo kariero začela na Broadwayu, glas pa je posodila likom v več animiranih serijah, za kar si je prislužila dva emmyja.

Aretiran na valentinovo

Igralka **Hayden Panettiere (30)** je bila ponovno žrtev nasilnega partnerja **Briana Hickersona**. Ta jo je po prepiru na valentinovo večkrat udaril v obraz, zato je pred njim zaklenila vrata in poklicala policijo. »Aretirali smo Briana Hickersona, ki je obtožen nasilja v družini in upiranja aretaciji,« je dejal policist iz Wyominga. Hayden je v preteklosti že imela težave z nasiljem v družini.

Jasmina Četrtič, Mojca Treplak in Tina Peršolja so z vinskimi kletmi povezane na takšen ali drugačen način, predvsem z vinskima kletema Ferdinand in Brda. Srečali smo jih na zadnjih Parkovih »vinskih zvezdah« v Novi Gorici, vina omenjenih kleti pa so na dogodku reden gost. / Foto: A. B.

Začenja se čas pustne norčavosti

V naslednjih dneh se boste po več krajih na Gorenjskem lahko pridružili pustnim povorkam in rajanjem ali pa si jih zgolj ogledali.

V. S., U. P., D. Ž., S. K., J. P.,
M. B.

Kranj – Jutri, na pustno soboto, bo v Kranju znova potekal karneval uličnih norčavosti, ki bo odgnal letos sicer milo zimo ter priklical pomlad. Otroško pustno rajanje se bo začelo ob 11. uri na Glavnem trgu, ob 14. uri pa bo izpred Mestne knjižnice do Prešernovega gledališča krenila pustna povorka z etnografskimi skupinami in Slovenije in tujine. Tudi letos bodo povorko začeli najmlajši iz kranjskih vrtcev in osnovnih šol. Po povorki bo na Glavnem trgu pustna diskoteka. Zvečer bo pustovanje v Klubarju. Pustna povorka pa bo tokrat četrtič tudi v Struževem. Pred domom krajevne skupnosti se bo začela v nedeljo ob 10. uri ter se nato sprehodila po struževskih ulicah. Na čelu povorke bo tokrat prvič Godba Cerklje, za animacijo otrok pa bo poskrbela Biba Miga.

Šenčur: največja povorka na Gorenjskem

Potem ko je minuli petek v Šenčurju od župana Cirila Kozjeka prevzelo občinski ključ in s tem oblast, Društvo Godlarji za nedeljo, 23. februarja, napoveduje osrednji pustni dogodek. Njihova pustna povorka, ki velja za največjo na Gorenjskem, bo letos jubilejna, trideseta, na njej pa bodo spet na šaljiv način prikazali najbolj aktualne družbene teme. Pustni sprevod številnih voz in skupin se bo začel ob 13.30 v Srednji vasi in se nadaljeval do središča Šenčurja.

Španov vrh: »svinjske glave« ne bo

Ene od pustnih prireditev z najdaljšo tradicijo, Smuka za svinjsko glavo na smučičšču Španov vrh, letos ne bo. Bodo pa na pustno soboto oživili tradicionalno pustno povorko na Hrušici. Organizator je KŠD Hrušica, povorka pa bo potovala po cesti od Hrušice do Čufarjevega trga na Jesenicah, kjer bo od 12. do 13. ure potekal zabavni program. Ob 13. uri se bodo vrnili nazaj na Hrušico, na Plac, kjer bo od 16. ure dalje pod šotorom program za otroke, potekal bo izbor najboljših mask za odrasle in otroke, zvečer in pozno v noč

pa bo ples v maskah. Za pustno zabavo bo skrbela glasbena skupina Full gas.

Bled: čebelji karneval

Turizem Bled bo v sodelovanju s Čebelarstvo zvezlo Slovenije v nedeljo pripravil 2. čebelji pustni karneval. Glavna tema letošnje pustne povorke na Bledu bo namreč znova čebelarstvo, čebele in vse, kar je povezano s to koristno žuželko. Zato si želijo, da bi se povorke udeležilo čim več rojev čistokrvne kranjske sivke, ki bodo ta dan prevzele oblast na Bledu. Poskrbele bodo tudi, da bo karneval kar se da meden. Zbor mask bo med 14. uro in 14.30 pri Infrastrukturi Bled, od koder bo povorka nadaljevala pot čez Bledec na Jezersko promenado, kjer se bodo maske prvič predstavile gledalcem, druga predstavitev mask pa sledi na spodnji ploščadi Trgovskega centra Bled, kjer bodo pripravili še čebelarstvo obarvano pustno zabavo s skupino Calypso. Najboljše štiri skupine bodo nagradili z brezplačnim ogledom in predstavitev čebelarstva na enem od čebelarstvih turizmov na Gorenjskem.

Radovljica: sprevod bo vodila pustna županja

Pustni sprevod skozi Radovljico se bo v soboto začel ob 14. uri pri semaforju, nato pa ga bo kritična pustna županja po ustaljeni poti vodila do Linhartovega trga, so sporočili organizatorji, Turistično društvo Radovljica. Na prireditev še posebej toplo vabijo mlade družine.

Tržič: Tržiški pustni karneval

V nedeljo, 23. februarja, se bo ob 15. uri začel Tržiški pustni karneval. Zbor mask bo ob 14.30 na parkirišču nekdanje Bombažne predilnice in tkalnice Tržič. Zabavni program bo v atriju Občine Tržič z živo glasbo, izborom najboljših in najbolj izvernih mask.

Škofja Loka: zabava za otroke in odrasle

V Škofji Loki Društvo prijateljev mladine v sodelovanju z Vrtcem Škofja Loka, Triom Šubic, Mestnim pihalnim orkestrom in PGD Škofja Loka že tradicionalno

organizira otroško pustovanje. Pustni sprevod in veselo pustno rajanje bosta v torek, 25. februarja. Ob 16.30 bodo pustne šeme izpred vrtca Najdihojca krenile v mesto, kjer se bodo zabavali na Trgu pod gradom v Deželi sladkarij. V primeru dežja pustnega sprevoda ne bo. Prireditev pa bo od 17. ure dalje potekala v dvorani Vrtca Kamnitnik.

Medvode: pustovanje s Čuki

Tradicionalno pustovanje pripravljajo tudi v Medvodah. Potekalo bo v nedeljo, 23. februarja, v Športni dvorani Medvode. Od 14. ure bodo za zabavo skrbeli Nika Zorjan, Čuki in Otroški Živ Žav. Poskrbljeno bo tudi za zabavne aktivnosti za vse generacije. Najboljše pustne maske bodo nagrajene. Vstopnine ni.

Vir: karneval že tridesetič

Enega največjih pustnih karnevalov pri nas vsako leto pripravijo člani Pustne sekcije Striček z Vira pri Domžalah – letos bo to že tridesetič. Karneval bo v nedeljo, 23. februarja, z začetkom ob natančno 14. uri in 30 sekund. Prijave za skupinske maske zbirajo na spletni strani; najboljše skupinske maske bo nagrajena s tisoč evri. Pustno dogajanje se bo na Viru zaključilo s pokopom pusta na Saharskem hribu na pustni torek, 25. februarja.

Kamnik: karneval dopoldne in popoldne

Zdaj že tradicionalni Kamniški karneval bo združil pustne šeme tudi v Kamniku, in sicer v torek, 25. februarja. Povorka bo krenila ob 17. uri izpred rojstne hiše Rudolfa Maistra na Šutni (zbor maškar je ob 16. uri). Na koncu povorke vse udeležence čaka brezplačni krof. Najboljše maske med posamezniki in skupinskimi maskami bodo nagrajene. Na pustni torek dopoldne pa bo letos prvič potekal tudi Mali karneval kamniških šol. Pričakujejo kar 1500 maškar iz OŠ Marije Vera, OŠ Frana Albrehta, OŠ Toma Brejca, OŠ 27. julij ter Dnevnega centra gibalno oviranih, ki bodo od 11. ure zavzele Šutno in se sprehodile do Glavnega trga.

Festival gorniškega filma

Med 24. februarjem in 1. marcem bo na petih lokacijah na ogled 37 filmov in bogat spremljevalni program.

JASNA PALADIN

Domžale, Radovljica – Člani Društva za gorsko kulturo, ki ima sedež v Domžalah, vabijo na že 14. Festival gorniškega filma, ki se bo med 24. februarjem in 1. marcem odvijal v Ljubljani, Domžalah (v mestnem kinu), Celju, Radovljici (v Linhartovi dvorani) in Slovenski Bistrici. Na ogled bo 37 filmov o alpinizmu, plezanju, avanturi, gorski naravi in kulturi, številni med njimi so bili na festivalih po svetu že nagrajeni. Rdeča nit letošnjega festivala so celovečerni filmi, saj jih je v tekmovalnem

sporedu kar šest daljših od 70 minut.

Filme bo ocenjevala mednarodna strokovna žirija: režiserka in novinarka Vida Valenčič, filmski ustvarjalec in fotograf Rožle Bregar ter nekdanji predsednik Ameriškega alpinističnega kluba in alpinist Jim Donini. Nagrajeni filmi bodo predvajani v soboto, 29. februarja, in nedeljo, 1. marca, v Mestnem kinu Domžale (v soboto tudi v Radovljici).

V spremljevalnem programu bo mogoče ob arhivskih posnetkih in v družbi takratnih akterjev podoživeti prve jugoslovanske alpinistične

odprave Trisul (1960), Kangbačen (1965) in Anapura II in IV (1969), si ogledati Kino koncert, neme filme z živo glasbo ter spoznati slovensko šolo za nepalske gorske vodnike v Manangu.

Z obiskovalci festivala bo svoje zgodbe delilo pet predavateljev, in sicer ameriška alpinistična legenda Jim Donini, Jera Musič, ki je lani pri 19 letih kot prva Slovenka prehodila 3500 kilometrov dolgo Apalaško pešpot (predavala bo tudi v Radovljici 27. februarja ob 18. uri), odličen plezalec David Debeljak ter vrhunska alpinista Milan Romih in Tomaž Jakofčič.

0 pridelavi lupinarjev

CVETO ZAPLOTNIK

Mošnje – Kmetijsko gozdarska zadruga Sava Lesce – sadovnjak Resje in Sadjarsko društvo Gorenjske pripravljata 4. marca ob 16. uri v

sadovnjaku Resje predavanje o možnostih pridelave lupinarjev (orehov, lešnikov in kostanjev) na Gorenjskem. Predavala bo dr. Anita Solar, ki bo predstavila tudi rez in oskrbo že posajenih dreves.

Pripovedovalski večer

Škofja Loka – V sredo, 26. februarja, ob 19. uri bo v Škoparjevi hiši na grajskem vrtu pripovedovalski večer za odrasle Boleča sreča. Pripovedovali bodo Katarina Nahrtigal, Lan Vošnjak in Blanka Rihter, glasbo med besede pa bo tkal Gašper Šinkovec.

Pustni torek na Gorenjskem glasu

Gorenjski glas in Pekarstvo Orehek poklanjata prvim 500 naročnikom Gorenjskega glasa krof in kavico. Vabljeni na pustni torek, 25. februarja, med 10. in 14. uro v sprejemno pisarno Gorenjskega glasa, Nazorjeva ulica 1, Kranj.

 Pekarstvo oreheK
Kdor prej pride, prej melje!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 22. 2.
18.20 KLIC DIVJINE
20.10, 22.30 PARAZIT
16.30 JEŽEK SONIC, sinhro.
12.00 KOŠARKAR NAJ BO 2
13.30 TAČKE NA PATRULJI 2:
PRIPRAVLJENI, DIRKA, REŠEVANJE!, sinhro.
14.40 DOLLITTLE, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 22. 2.
17.00, 19.40 KLIC DIVJINE
20.50 EMMA
18.15 PARAZIT
19.10 JEŽEK SONIC
14.00, 15.00, 16.00, 18.00 JEŽEK SONIC,
sinhro.
17.30, 20.20, 22.30 FANTAZIJSKI OTOK
21.10 PTICE ROPARICE
21.50 GOSPODJE
17.50, 20.00, 22.25 PODLI FANTJE ZA VEDNO

13.30, 14.45, 16.20 TAČKE NA PATRULJI 2:
PRIPRAVLJENI, DIRKA, REŠEVANJE!,
sinhro.
16.10 DOLLITTLE, sinhro.
14.20 VOHUNI POD KRINKO, sinhro.
13.00 PRI ADDAMSOVIH, sinhro.
13.15, 15.20 LEDENO KRALJESTVO 2,
sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 21. 2.
20.00 OBTOŽUJEM!

Sobota, 22. 2.
18.00 TAČKE NA PATRULJI 2:
PRIPRAVLJENI, DIRKA, REŠEVANJE!, sinhro.
20.00 KLIC DIVJINE

Nedelja, 23. 2.
17.00 TAČKE NA PATRULJI 2:
PRIPRAVLJENI, DIRKA, REŠEVANJE!, sinhro.
19.00 OBTOŽUJEM!

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo
pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 21. februarja
20.00 Rok Vilčnik - rokgre: VEČJA OD VSEH (v Stolpu Škrlovec)

Sobota, 22. februarja
10.00 Marijana Jelič: COPRNICA DRAGICA (v dvorani PGK)
20.00 Rok Vilčnik - rokgre: VEČJA OD VSEH (v Stolpu Škrlovec)

Ponedeljek, 24. februarja
10.00 A. T. Linhart: ŽUPANOVA MICKA (v dvorani PGK)
20.00 Rok Vilčnik - rokgre: VEČJA OD VSEH (v Stolpu Škrlovec)
20.00 Asher Kravitz: JUDOVSKI PES (v KD Franca Bernika Domžale)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Ponedeljek, 24. februarja
19.30 Dušan Kovačević: VOZI, MIŠKO! (gostovanje v Radovljici)

Nagrajenci križanke **GORENJSKEGA GLASA** z geslom: OKUSNE DOMAČE MESNINE, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 4. februarja 2020 in prejmejo darilni bon trgovine Baldrijan Kranj v vrednosti 20 evrov so: **Marija Bertonec** iz Škofje Loke, **Stane Tomažič** iz Medvod in **Janez Pobežin** iz Tržiča.

Nagrajenci križanke **GORENJSKEGA GLASA** z geslom: ZVRHAN LONEC IDEJ, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 7. februarja 2020 in prejmejo darilni bon trgovine Baldrijan Kranj v vrednosti 20 evrov so: **Boža Torkar** z Bohinjske Bele, **Mojca Kalan** iz Kranja in **Anže Dežman** z Bleda. Nagrajencem čestitamo!

Kaligrafska konferenca

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Kaligrafsko društvo Skriptorij pod vodstvom uveljavljene kaligrafinje Loredane Zega organizira Svetovno kaligrafsko konferenco »Write, Right Now!« (Pišimo zdaj!), ki se bo prvič zgodila v Evropi oz. celo bližje, v Kranjski Gori, od 26. junija do 1. julija 2020. »Take svetovne kaligrafske konference so značilne za ZDA, zato imate ljubitelji lepega pisanja enkratno priložnost,

da se srečate s kaligrafi s celega sveta in se učite od najboljših. Za to bodo poskrbeli mentorji iz Brazilije, Avstralije, Kanade, ZDA, Nemčije, Francije, Turčije in Italije, ki ponujajo zelo zanimive petdnevne (že razprodane) ali po dve 2,5-dnevni delavnici (tu so še mesta) za različne stopnje predznanja; nekatere so primerne tudi za začetnike,« je napovedala Loredana Zega. Konferenca bo imela spremljajoči program z razstavami, izleti ...

Prvi pohod Od cvetja do jeseni

Preval – Turistično društvo Stari vrh bo tudi letos pripravilo pohode, ki so jih združili pod skupnim imenom Od cvetja do jeseni. Prvega od sedmih pohodov, ki jih razporedijo do jeseni, se bo mogoče udeležiti jutri. Zbor za pohodnike je ob 9. uri na Prevalu, od koder se bodo odpravili proti Žetini in se nato vrnili nazaj v koč na Prevalu. Pohod je zasnovan tako, da je primeren za vso družino.

Živalski sledovi v naravni velikosti
FRANK HECKER

Ko se posameznik sprehodi po naravi, se živali večinoma poskrrijejo. A pozoren opazovalec bo njihove sledove odkril vsepovsod, vedeti mora le, kje in kako iskati. V vodniku so prikazani sledovi živali v naravni velikosti.

75 sledov divjih živali

sledovi 65 živalskih vrst, ki jih lahko srečamo na poljih, travnikih in v gozdovih

112 strani, 132 x 193 mm, mehka vezava

14⁹⁰ EUR
+ poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 5. in 6. 3., KOPALNI IZLET BIOTERME: 2. 3., TOSKANA: 20.–22. 3., BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI: 9. 3.–16. 3., MADŽARSKE TOPICE: 2.–5. 4., LENDAVALA: 22.–25. 3., BANOVCI: 3.–6. 5., STRUNJAN: 15.–18. 3., TUHELJ: 1.–4. 3., MEDŽIGORJE: 8.–10. 5., MORJE – DUGI OTOK, LASTOVO, KORČULA, OREBIČ. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Predstavitev knjige Slovenski razkol

Kranj – Kulturno društvo Kranjčani materam vabi na predstavitev knjige dr. Jožeta Možine Slovenski razkol, ki bo v ponedeljek, 24. februarja, ob 18. uri v dvorani osrednje knjižnice v Kranju. Dogodek bo povezoval dr. Jože Dežman.

Dobrodelna prireditve za Aljoša

Sveti Duh – Župnijska karitas Sv. Duh pri Škofji Loki vabi na dobrodelno prireditve, ki bo v nedeljo, 23. februarja, ob 19. uri v kulturnem domu Ivana Cankarja pri Sv. Duhu. Celoten znesek zbranih prostovoljnih prispevkov bodo namenili za 22-letnega tetraplegika Aljoša, ki je pri skoku v vodo utrpel hudo poškodbo. Starši urejajo invalidu prilagojeno stanovanje, za kar je potrebno veliko sredstev. Nastopili bodo: Andrej Šifrer, MPZ OŠ Cvetka Golarja, Pevski zbor Mašnice in MPZ Dih Sv. Duha.

31. Pustni živ-žav v Adergasu

Adergas – Kulturno umetniško društvo Pod lipo Adergas vabi v nedeljo, 23. februarja, ob 16. uri na tradicionalni, 31.

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajalca: Kaličopkovo gledališče
PUST VESELIH UST
Petek, 21. februar 2020, ob 17.30
OKC Krice Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajalca: Lutkovno gledališče Maribor
COPRNICA DRAGICA
Sobota, 22. februar 2020, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
KRICE KRACE
Gorenjski Glas
triglav

Drevesa Prepoznavanje po listih

112 strani
format:
132 x 193 mm
mehka vezava
cena:

14⁹⁰ EUR
+ poštnina

64 LISTAVCEV IN IGLAVCEV

Prepoznavanje in določanje dreves bo postalo zelo preprosto. Vodnik po naravi prikazuje drevesne liste in iglice v naravni velikosti. Tako jih je mogoče neposredno primerjati s tistimi, ki smo jih našli v naravi. Zamenjave z drugimi vrstami so zato izključene.

Vodnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Izberite letošnje darilo

steklenica

avtomatski dežnik

nakupovalna vreča + kava 250 g

Četrto leto zastonj -25%

Dragi naročniki, v letu 2020 bo izšlo 105 številčk Gorenjskega glasa. Cena ene številčke je 1,85 evra, celoletna naročnina brez popusta znaša 194,25 evra.

Ob plačilu letne naročnine vam priznamo kar 25-odstotni popust, kar pomeni prihranek v višini 48,56 evra, za letno naročnino pa boste odšteli le 145,69 evra!

To pa še ni vse: poleg plačila letne naročnine boste lahko v naših prostorih tudi popili kavico ter izbrali eno od daril na fotografiji.

Vabljeni na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, v drugem nadstropju, pon.–čet. od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure, v petek do 15. ure. Se vidimo!

www.gorenjskiglas.si

Popust in darilo veljata le za fizične osebe. Daril ne pošiljamo po pošti. Količina daril je omejena.

Gorenjski Glas

Pustni živ-žav za otroke in odrasle, ki bo s plesom in družabnimi igrami v dvorani v Adergasu.

Pustni sprevod

Naklo – Turistično društvo Naklo vabi male in velike maškare na pustni sprevod po Naklem. Ob spremljavi kurentov se bo začel v soboto, 22. februarja, ob 10. uri pri kulturnem Domu Janeza Filipiča.

Pustno rajanje

Šenčur – Društvo Prijateljev mladine Šenčur in Turistično društvo Šenčur vabita vse otroke na pustno rajanje s Čarodejem Tonijem, ki bo v torek, 25. februarja, ob 17. uri v Domu krajanov v Šenčurju. Izvirne, doma narejene maske bodo nagrajene. Vstopnine ne bo.

Poženi – Na pustni torek, 25. februarja, ob 18. uri Dramska skupina Pod Stražo pripravlja veliko pustno rajanje, ki bo potekalo v Domu krajanov Poženi. Vse maškare, velike in male, bodo pogoščene s krofi in bomboni. Sledilo bo tradicionalno kurjenje pusta.

Za otroke

Jesenice – V jeseniški knjižnici bodo v ponedeljek, 24. februarja, angleške igralne urice od 16.30, v torek, 25. februarja, bodo nemške igralne urice ob 17. uri, v sredo, 26. februarja, bodo ustvarjalne delavnice ob 17. uri, v četrtek, 27. februarja, bo ura pravljic ob 17. uri, prireditev Lepo je biti bralec ter žrebanje nagrajencev knjižne uganke pa ob 18. uri. V petek, 28. februarja, bo Brihtina pravljina dežela ob 10. uri, bralna urica Berem s kužkom pa ob 17. uri.

Hrušica – V četrtek, 27. februarja, bo ura pravljic z grofico ob 17. uri, žrebanje nagrajencev knjižne uganke pa ob 17.45.

Slovenski javornik – V Domu Julke in Albina Pibernika bodo v torek, 25. februarja, ustvarjalne delavnice ob 15. uri, v petek, 28. februarja, pa bo žrebanje nagrajencev knjižne uganke ob 16. uri.

IZLETI

V muzej in na karneval v Cerkno

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje članice in članice na izlet – na ogled rokodelskega muzeja in na pustni karneval laufarjev v Cerkno v torek, 25. februarja, z odhodom avtobusa iz Preddvora ob 8.50. Čimprejše prijave sprejema na tel. št. 040 557 363 Marija.

Turni smuk in/ali zimski pohod na Možica

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi na turni smuk in/ali zimski pohod na Možica v soboto, 29. februarja. Odhod z osebnimi avtomobili izpred parkirišča pri Mercator Centru na Primskovem bo ob 7. uri. Vzpona bo za okrog dve uri, nekaj manj sestopa/smučanja. Turnega smučanja ali hoje v zimskih razmerah bo skupaj do štiri ure. To bo lažji do srednje zahteven zimski pohod, turni smuk je primeren tudi za začetnike. V primeru, da na Možico (oz. v predgorju Julijskih Alp) ne bo snega, bo tura enake težavnosti in podobne dolžine izvedena v Avstriji na eni od bližnjih lokacij – predvidoma na Dobraču. Prijave: Breda Pirc, tel. 051 397 040, bredapirc@gmail.com; Stanko Dolensek, tel. 040 206 164, stanko.dolensek@celzija.si, vplačila v pisarni društva ob sredah med 17. in 18. uro ali na TRR društva.

Od Slaka do Pavčka

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 5. marca, na planinsko-pohodniški izlet »Od Slaka do Pavčka«. Odhod s posebnim avtobusom izpred Creine bo ob 8. uri. Hoje bo od tri ure do tri ure in pol. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 2. marca.

PREDAVANJA

Predavanje o okolju in film Smeti

Škofja Loka – Razvojna agencija Sora v sodelovanju z Društvom Ekologi brez meja vabi v četrtek, 27. februarja, ob 17. uri v veliko sejno sobo Upravne enote Škofja Loka, Poljanska cesta 2, na predavanje Ali se teme okolja tičejo vseh nas? in projekcijo večkrat nagrajenega dokumentarnega filma Smeti.

Preprečimo pomladansko utrujenost in srečanje Prerojenih

Kranj – Prerojeni vabijo na mesečno srečanje, ki bo v ponedeljek, 24. februarja, ob 18. uri v poslovni hiši TELE-TV in GTV – Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a. Hkrati bo tudi predavanje Preprečimo pomladansko utrujenost.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 22. februarja, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Iz razburkanega morja na nebeške oblake ob 9. uri ter predavanje Miloša Joviča ob 10.30.

OBVESTILA

Zbor članov Društva upokojencev Šenčur

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur vabi članice in članice na redni letni zbor članov Društva upokojencev Šenčur, ki bo prihodnji petek, 28. februarja, ob 15. uri v prostorih Doma krajanov v Šenčurju.

Pomen in možnosti ohranjanja arhitekturne podobe vasi ob Savi

Mavčiče – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi na arhitekturno izobraževalno delavnico Pomen in možnosti ohranjanja arhitekturne podobe vasi ob Savi. Osrednji predavatelj bo priznani arhitekt, urbanist in esejist Janko Rožič, ki bo poleg značilnosti arhitekture vasi ob reki Savi predstavil tudi dobre prakse podeželskih naselij drugje po Sloveniji. Delavnica bo prihodnji petek, 28. februarja, ob 17.30 v večnamenski dvorani KS Mavčiče, Mavčiče 69. Za najavo udeležbe in dodatne informacije pišite oz. kličite na info@ctrp-kranj.si oz. 040 303 752 (Uroš).

Delavnica kuhanja žgancev

Jesenice – V Gornjesavskem muzeju Jesenice se bo v sredo, 26. februarja, ob 17.30 začela delavnica kuhanja žgancev. Ajdove žgance na klasičen in koroški način boste kuhali v družbi Tonke Zadnikar, oskrbnice Tonkine kočice pod Vršičem. Prijave niso obvezne, so pa zaželene na: muzej.liznjek@gmj.si ali neli.stular@planinskimuzej.si, tel.: 08 380 67 32, 04 588 19 99.

Predstavitve medicinskih in ortopedskih pripomočkov

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na predstavitev medicinskih ter ortopedskih pripomočkov DIRS, d. o. o., Ljubljana. Predstavitev bo v sredo, 1. aprila, ob 13. uri v gostilni Arvaj, Kajuhovala ul. 2. Prijave sprejemajo v tajništvo društva najkasneje do srede, 11. marca.

Smučarsko tekmovanje v Bohinju odpade

Kranj – Komisija za šport, rekreacijo in gibalno kulturo Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske obvešča, da smučarsko tekmovanje v Bohinju zaradi pomanjkanja snega odpade.

KONCERTI

Pustni koncerti Glasbene šole Škofja Loka

Škofja Loka – Glasbena šola Škofja Loka vabi na pustne koncerte: v ponedeljek, 24. februarja, ob 16.30 v Osnovni šoli Žiri, v torek, 25. februarja, ob 18. uri v Osnovni šoli Ivana Tavčarja Gorenja vas in v torek, 25. februarja, prav tako ob 18. uri na Loškem odru Škofja Loka.

PREDSTAVE

Umetnik na poiskanju

Adergas – Kulturno umetniško društvo Pod lipo Adergas vabi jutri, v soboto, 22. februarja, ob 19. uri v dvorano v Adergasu na ponovitev komedije v petih dejanjih Ljudmile Novak Umetnik na poiskanju. Komedijo je režiral Silvo Sirc.

Prah

Visoko – Kulturno umetniško društvo Valentin Kokalj Visoko vabi na ogled abonmajske predstave za abonma in izven, tragikomedije v izvedbi KUD-a Valentin Kokalj Visoko z naslovom Prah. Predstava bo na sporedu jutri, v soboto, 22. februarja, ob 19.30 v Domu krajanov Visoko.

O mrtvih samo dobro

Sveti Duh – Jutri, v soboto, 22. februarja, ob 19.30 gostuje v Kulturnem domu pri Sv. Duhu pri Škofji Loki Šentjakobsko gledališče Ljubljana s predstavo O mrtvih samo dobro. Prevod in režija sta delo Jaša Jamnika, igrajo pa: Katja Fajdiga, Lili Bačar Kermavner, Srečko Kermavner, Edi Gril, Maša Medved, Nives Mikulin/Lenka Blejec. Predstava je za abonma in za izven.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek neprekinjeno od 8. do 16. ure, sredo od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSESTI

KUPIM

ZAZIDLJIVO parcelo, 400–500 m², v Kranju ali bližnji okolici, gotovina takoj, tel.: 041/543-876 20000469

domplan

Domplan, d. d., Bletweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, E: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami. Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

FESST, d. o. o.,
nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT Stilo 1,9 JTD, 5 vrat, 1. 2006, reg. 2/21, vsa oprema, ser. knjiga, garaziran, cena 680 EUR, tel.: 040/285-748 20000447

NISSAN X-trail, nissanov motor 2,2, 1. lastnik, prevoženih 148.000 km, cena 3.800 EUR, tel.: 031/549-008 20000437

DOBRO ohranjen Renault Clio, letnik 2005, prva lastnica, registriran do oktobra 2020, tel.: 031/299-529 20000476

LOTO

Rezultati 15. kroga – 19. februarja 2020
2, 6, 13, 14, 21, 29, 36 in 3

Loto PLUS: 6, 9, 10, 12, 13, 21, 34 in 27
Lotko: 7 7 6 2 4 1

Sklad 16. kroga za Sedmico: 690.000 EUR
Sklad 16. kroga za PLUS: 430.000 EUR
Sklad 16. kroga za Lotka: 100.000 EUR

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

ALPETOUR

Potovalna agencija

Sončni otok Capri, Pompeji in obala Amalfi

25. 3., 5 dni

od 399,00 EUR

Ortogiardino, sejem za ljubitelje cvetja

14. 3., 1 dan

od 38,00 EUR

Ogled tovarne BMW v Münchnu

3. 4., 1 dan

od 83,00 EUR

Vaš dan za dan žena razvajanje na Krasu

7. 3., 1 dan

od 56,00 EUR

Sejem za ljubitelje ročnih del v Vicenzi

21. 3., 1 dan

od 49,90 EUR

Sicilija in Eolski otoki preplet različnih kultur

22. 4., 6 dni

od 669,00 EUR

Nizozemska, cvetoča dežela

24. 4., 5 dni

od 325,00 EUR

Vojvodina, kulinarčni potep

Pečinci, Krušedol, Sremski Karlovci, Novi Sad

30. 4., 4 dni

od 259,00 EUR

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Tržič: 04/59 63 280

Vsa ponudba na www.alpetour.si

Part of Arriva – a DB company

VW Jetta 1.6 TDI, l. 2012, kovinsko siva, 124.000 km, highline, odlična, cena 10.500 EUR, tel.: 040/567-544
20000452

VW TOURAN 1.6 trendline, letnik 2007, bencin, 75 kw, 102 km, metalno sive barve, vlečna kljuka + dodamo 4 letne gume, tel.: 040/384-741, Primož
20000201

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675
20000304

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

ZIMSKI gumi na platišču, 195/70, R14, 6 mm profila, dot 18, z računom, obe za ceno 40 EUR, tel.: 070/701-962
20000443

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019
20000298

LEPA bukova drva, tel.: 041/841-632
20000474

SUHA bukova in mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235
20000438

SUHA bukova in mešana drva, lahko že razžagana in z dostavo, tel.: 040/668-920
20000464

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

FRANCOSKO posteljo 200 x 140 z jogijem ugodno prodam, tel.: 040/882-236
20000477

OSTALO

PODARIM

ŠTIRI vzmetnice, 200 x 90 cm, uporabljene, vendar še uporabne, prevzem v Ljubljani, tel.: 031/753-125
20000453

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

THE Encyclopedia of Tarot, Vol. I-IV nove, rariteta, cena 5.500 EUR, tel.: 040/567-544
20000451

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE izjemne tehnične, umetniške, sporočilne in energijske vrednosti, tel.: 040/567-544
20000412

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770
20000434

STARINE: mizarški ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936
20000303

PODARIM

STARINSKO omaro, tel.: 041/805-817
20000436

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

PIKASTEKA žrebeta, tel.: 05/38-45-749
20000458

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

BALIRKO Metalfak, malo rabljeno, 850 bal, plug za sneg 250 ter posipalec za pesek in sol, tel.: 041/762-562
20000441

BOBNASTO kosilnico Vicon CM188, nakladalko Sip 25 m³ in cepilec za drva, tel.: 041/481-588
20000449

ŠKROPILNICO Agromehanika 650 l., hidravlično odpiranje in zapiranje škropilne enote 12 m, pregledana, tel.: 040/365-080
20000440

ZGRABLJALNIK Fontanesi 340 R in odjemalec - 2 metra Strautman, v okvari, tel.: 031/229-857
20000435

KUPIM

TRAKTOR z vsemi priključki ali samo traktor, tel.: 031/525-793
20000433

TRAKTOR od 40 do 80 ks, od lastnika, dobro plačilo, tel.: 030/419-790
20000455

PRIDELKI

PRODAM

SALAMO, brez konzervansov, in slani, tel.: 031/506-863
20000468

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

8 mesecev brejo kravo, simentalčko, staro 5 let, tel.: 04/53-15-802
20000456

BIKA simentalca, težkega 370 kg, in brejo telico, ciko, tel.: 040/529-962
20000457

BIKCA in teličko, simentalčko, stara 7 dni, tel.: 041/962-860
20000482

BIKCA ČB, starega en mesec, cena 150 EUR, tel.: 031/617-833
20000479

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113
20000301

KRAVO simentalčko s tetelom, ovna in dve ovci za rejo ali zakol, tel.: 041/378-651
20000467

PETELINA rdeče barve, tel.: 041/703-859, 040/315-788
20000439

TELIČKO simentalčko, staro 10 dni, tel.: 031/250-114
20000473

KUPIM

BIKCE in teličke, stare od 6 do 12 mesecev, za nadaljnjo rejo, mesni tip, tel.: 041/481-588
20000450

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081
20000300

OSTALO

PRODAM

BALE, silažne, druga košnja, Besnica, tel.: 031/875-730
20000446

OTAVO, suho, v okroglih balah, tel.: 041/572-120
20000444

SENO, zelo kvalitetno, v oglatih in okroglih balah, ter steljo in otavo. Dostava na dom, tel.: 041/533-526
20000416

ZEMLJO za vrt, cena 18 EUR, možna dostava v okolici Kranja, tel.: 031/505-151
20000465

PODARIM

VEČJO količino jabolčnega kisa iz domačih neškropjenih jabol, tel.: 04/53-10-211, 041/741-851
20000463

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

AS Grad Bled, Partizanki c. 8, Bled za pašno sezono 2020 išče pastirja/-ico na planini Lipanca - Pokljuka, tel.: 051/322-879
20000406

IŠČEMO mehanika/vzdrževalca tovornih vozil. Priporočene večletne izkušnje, samostojnost pri delu. Plača po dogovoru. Škofic Promet, d.o.o., Trstenik 32a, Golnik, tel.: 040/502-765, Špela
20000460

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, obletnicah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355
19003398

IŠČEM DELO - humorist vam pripravi veliko smeha in zabave na vaših obletnicah, tel.: 041/369-014
20000471

IŠČEM DELO - z živo glasbo vam popostrimo praznovanje, poroke, abrahama, piknike ..., tel.: 031/325-654
20000472

IŠČEM DELO - voznik C, E, NPK, koda 95, za vožnjo kiperja, subvencija RZZZ, tel.: 040/389-518
20000475

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net
20000299

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163
20000305

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
20000459

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871
20000302

REZ sadnega drevja in trte. Branko Gašperšič, s.p., Šorljeva ulica 19, 4000 Kranj, tel.: 040/993-406
20000461

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246
19003399

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141
20000297

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje - izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996
20000037

ZASEBNI STIKI

ČE si sama, upokojena, malo težje shajaš skozi mesec, poklič, v dvoje je lažje. Bodi Gorenjka, stara okrog 65 let, tel.: 031/300-274
20000454

IZGUBLJENO, NAJDENO

V PETEK, 24. januarja, sem na območju Tuš-Planina-Hrastje izgubila zlato zapestnico s ploščico - z imenom Sonja. Najditelj naj se, prosim, javi na, tel.: 040/134-727
20000430

RAZNO

PRODAM

INVALIDSKI električni skuter - štirikolesni, malo rabljen, star 6,5 leta, tel.: 040/647-491
20000445

LAHKO motorčko, meč 30 cm, 2,9 kw, in žensko kolo, 26 col, 21 prestav, tel.: 041/364-504
20000470

MLIN za sadje, z enofaznim el. motorjem, kovinski in 150 l sod za vino - rostfrei, tel.: 041/686-713
20000442

NOVO zračno puško, novo zračno pištolo in mini ročni sesalec, tel.: 041/364-504
20000466

OLJNI gorilec Thysent b3, dispanzijsko posodo, regulator, vleka, tel.: 04/25-22-507
20000448

OPEKAČ kruha - toaster, 6-lit. ekonom lonec, 5-lit. rumov lonec, termosteklenici 6 in 2 lit., tel.: 041/858-149
20000364

SODČEK - rosfrei, 20 l, za sok ali vino, ugodno prodam, tel.: 040/882-236
20000478

SUHO seno v balah in Opel astro 1.6 diamond, letnik 1996, celo ali po delih, tel.: 041/694-938
20000176

IŠČEM

STARO odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike. Odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956
20000408

www.gorenjskiglas.si

Mehka vezava, 526 strani

30 EUR
+ poština

NOVOST

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, Kranj, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

Si kot sonce življenja sijala,
za vse svoje ljubezen razdala,
odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti v nebesih dana bo sreča.

Sporočamo žalostno vest, da je v 85. letu umrla naša draga mama

TEREZIJA JURAJEVČIČ

Od drage pokojnice se bomo poslovili v ponedeljek, 24. februarja 2020, ob 15. uri na pokopališču na Kokrici. Žara pokojne bo v poslovljni vežici od 9. ure dalje na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoči: hči Tatjana in sin Bogdan z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 97. letu se je po dolgotrajni boleznii od nas poslovila naša draga

IVANA JELOVČAN

s Kokrice

Zahvalujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, za izrečena sožalja in darove.

Iskrena zahvala Domu upokojencev Kranj, g. župniku Jožetu Klunu in podjetju Navček ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

OSMRNICA

V 93. letu se je poslovil dragi mož, oče, dedek in brat

LUDVIK KOŠIR

višji zobotehnik v pokoju

Pogreb pokojnika bo v petek, 21. februarja 2020, ob 14. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujoči: žena Marija, sinovi Aleš, Matevž in Tomaž z družinami ter drugo sorodstvo
Kranj, Ljubljana, Škofja Loka, Pariz

ZAHVALA

Nobena razdalja ne more ločiti tistih,
ki so povezani v gospodu.

JOŽI PERKO in ALOJZ PERKO

16. 4. 1938-26. 1. 2020

22. 6. 1931-4. 2. 2020

Iskrena hvala vsem za izrečene besede sožalja, podarjene sveče in darovane maše.

Žalujoči domači
Naklo

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil dragi mož, brat, stric, dedi in svak

ANTON GABERŠEK

Iskreno se zahvaljujemo vsem domačim, Kolenčevim, Malgajevim, Šimenčevim, Ferlanovim in Gaberškovim. Hvala družini Kuralt za nesebično pomoč v času Tonetove bolezni. Hvala gospodu župniku, grobarju, zvonarjem, pevcem, ministrantom in za zaigrano Tišino, za sveče, cvetje in svete maše.

Zahvaljujmo se pogrebni službi Navček za lepo opravljen pogreb. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, vsem sosedom, znancem in prijateljem.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(S. Gregorčič)*

V 94. letu se je od nas poslovila

ANA MOČNIK

roj. Košnjek, iz Krožne ulice, Kranj

Iskreno se zahvaljujemo znancem, sorodnikom in sosedom za izrečena sožalja, darovanje sveč, cvetja in svetih maš. Hvala tudi Domu starejših občanov Naklo, Komunalni Kranj, pevcem in župniku Eriku Šviglju za lepo opravljen obred.

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

V 74. letu starosti se je od nas poslovil dragi brat in stric

VIKTOR BRELIH - VIKI

s Suhe pri Škofji Loki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem, znancem in vsem neimenovanim za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje, svete maše in molitev. Zahvaljujemo se tudi osebni zdravnici dr. Romani Pintar z osebjem, patronažni sestri in osebju kliničnega oddelka hematologije v UKC Ljubljana. Posebna zahvala tudi župnikoma g. Matjažu Zupanu in g. Viktorju Primožiču za lep pogrebni obred. Hvala pogrebni službi Akris, pevcem Zupan in g. Jožetu Kranjcu za poslovlilni govor. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Makarovič)*

V 90. letu starosti nas je zapustil ljubljeni mož, oče, dedek in pradedek

MIRKO POGAČNIK

iz Zg. Besnice

Zahvaljujemo se vsem, ki ste njemu in nam pomagali v času njegove bolezni. Še posebna zahvala pa vsem, ki ste nam stali ob strani v času njegovega slovesa. Iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti se je od mene poslovila draga mama

ELVIRA NOVINEC

s Primskovega

Zahvaliti se želim vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem ter znancem, ki ste mi pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala gre gospodu Francu Godcu s Primskovega za tako lepo opravljen obred slovesa in svete maše. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci sin Mihael

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(S. Gregorčič)*

V SPOMIN

17. februarja mineva leto dni, odkar nas je zapustil dragi mož, ati, dedi in pradedi

FRANC GORJANC

iz Stražišča

Tvoji: žena Vida, sin Janko z ženo Tatjano, sin Marko z ženo Mileno, vnuki David, Nina in Sara ter pravnuki Nik, Pija, Maj in Gaber

ZAHVALA

*V življenju le skrbi in delo si imela,
sedaj od vsega truda si zaspala.
Odšla si tja, kjer ni več bolečin,
a nate več en bo ostal spomin.*

Po dolgi in hudi bolezni je v 90. letu starosti dotrpela naša draga mami, mama, tašča in prababica

MARIJA FRLAN

po domače Mehovcova Marica iz Virloga pri Škofji Loki

Ob izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za topel stisk rok, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, svete maše in druge darove. Hvala za vse molitve za našo mamo, posebej Tinetu in najbližjim sosedom. Hvala sosedi Anici za nošenje lučke na pogrebu. Posebna zahvala gre vsem, ki ste našo mamo obiskovali tudi v domu, in osebju doma na Bokalcih, ki so zanjo zadnjih pet let lepo skrbeli. Hvala g. župniku Alojziju Snoju in ministrantom za lep pogrebni obred. Hvala pogrebni službi Akris, pevcem in g. Primožu Šinku.

Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste našo mamo imeli radi in jo pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: hčere Marija, Jana in Nuška z družinami

*Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.
(J. W. Goethe)*

V SPOMIN

V nedeljo, 23. februarja 2020, minevajo tri žalostna leta, odkar nas je zapustila

ANICA BOLKA

Hvala vsem, ki nanjo ohranjate lep spomin.

Žalujoci: mož Jože in hčerki Vlasta ter Vesna z družinama

ZAHVALA

V 96. letu se je poslovila naša draga mama

FRANCKA KOBENTAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in nesebično pomoč. Hvala tudi patronažni sestri Heleni, dr. Tini Tomšič, g. župniku Francu Kaduncu, pogrebni službi Akris, praproščakom, pevcem in citrarju. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni

ANKETA

Dan turističnih vodnikov

MAŠA LIKOSAR

Danes, ko obeležujemo mednarodni dan turističnih vodnikov, bodo ti podarili domači javnosti številna brezplačna vodenja. Anketiranci so nam zaupali, na ogled katerih gorenjskih krajev in znamenitosti bi popeljali svoje goste, če bi bili turistični vodniki. / Foto: Tina Dokl

Darko Mulej, Studenčice:

Ogledali bi si vse zanimivosti, ki so povezane z Avseniki. Šli bi v Begunje v njihovo gostilno, pot nadaljevali do gradu Kamen in še naprej do doline Draga. To so kraji, ki so manj obljudeni kot Bled.

Suzana Oroz, Kranj:

V Kranju bi jih peljala v Prešernov gaj in na Pungert. Zanimiv za ogled je Gorenjski muzej v gradu Khislstein. Šli bi tudi v Predvor ali na Bled, kjer bi se sprehodili okoli jezera.

Mirjana Jelovčan, Kranj:

Popeljala bi jih na ogled Kranja, predvsem centra, kjer bi obiskali Prešernov muzej, in Vrbe, kjer je Prešernova rojstna hiša. Zanimiv za turiste je Bled z jezerom, gradom in otočkom s cerkvijo.

Feriz Julević, Kranj:

Raje kot v mesto in na ogled muzejev bi jih peljal v naravo, saj Gorenjska ponuja veliko lepih krajev, kjer si lahko spočiješ v mirnem okolju. Sprehodili bi se okoli Brda in si morda ogledali tudi grad.

Vanja Stojanović Radenović, Kranj:

Če bi bila turistična vodnica, bi svoje goste peljala v Kranjsko Goro, kjer bi obiskali jezero Jasna. Lokacija slovi po lepi, neokrnjeni naravi in zgodbi o kozorogu.

Medicinske sestre so iskali tudi v Beogradu

V Splošni bolnišnici Jesenice se soočajo s pomanjkanjem medicinskih sester. Ker jih v Sloveniji primanjkuje, jih iščejo tudi v tujini, med drugim so bili tudi na zaposlitvenem sejmu v Beogradu.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Vsaj štirideset razpisov za prosto delovno mesto medicinske sestre, zdravstvene tehnika in diplomirane medicinske sestre imajo ves čas odprtih v Splošni bolnišnici Jesenice. Najhuje je na internističnih oddelkih, zaradi česar so že lani na enem od oddelkov morali zmanjšati število postelj. Zlasti v preteklih letih je bolnišnico zaradi slabih plač in težkih delovnih pogojev zapustilo večje število zaposlenih, nekaj jih je odšlo v primarno zdravstvo, zlasti v zdravstvene domove,

kjer imajo prijaznejši delovnik, veliko pa tudi drugam, v trgovske centre, podjetja, tudi v tujino ...

Kot je dejala pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege in oskrbe Mojca Strgar Ravnik, je v zadnjem času odhodov sicer manj, vendar pa morajo nadomestiti vse odhode iz prejšnjih let. Žal pa kadra v Sloveniji primanjkuje, zato so ga prisiljeni iskati tudi v tujini. Tako so bili med drugim tudi na zaposlitvenem sejmu v Beogradu, da bi našli medicinske sestre iz Srbije.

Pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege in oskrbe Mojca Strgar Ravnik / Foto: Gorazd Kavčič

A po besedah v. d. direktorja bolnišnice Mirana Remsa je težava v preverjanju diplom, poleg tega pa jim bolnišnica ne more ponuditi nič dodatnega, zlasti stanovanj. O tem so po Remsovih besedah govorili tudi na sestanku pri jeseniškem županu, a žal ugotovili, da na Jesenicah ni na voljo tovrstnih stanovanj. Zato po Remsovih besedah celo razmišljajo, da bi bolnišnica najela večjo hišo in sofinancirala bivanje tistim, ki bi bili

Ena od medicinskih sester iz jeseniške bolnišnice se je raje zaposlila kot sprevednica na vlaku pri Slovenskih železnicah ...

pripravljene priti v službo na Jesenice. Ob tem je Rems tudi poudaril, da so medicinske sestre plačane slabo, kot direktor bolnišnice pa žal nima možnosti, da bi jih lahko dodatno nagradil.

Da je med mladimi vse manj zanimanja za poklice v zdravstveni negi, opozarja ravnateljica Srednje šole Jesenice Monika Lotrič. Še pred tremi leti se je v prvi letnik vpisalo 80 dijakov, v tem šolskem letu samo še 60. To je kar četrtnina manj, za nameček je med njimi večina deklet. Prav zaradi manjšega vpisa so na šoli tudi izgubili en oddelek, a so veseli, da so za prihodnje šolsko leto spet lahko razpisali tri oddelke. Poklic skušajo približati mladim tudi z dodatnimi vsebinami s področja kozmetike (nega kože in nohtov).

Nadaljujejo gradnjo sekundarne kanalizacije

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Gradnjo sekundarne fekalne kanalizacije v zaselku Britof v Podbrezjah je izbrani izvajalec del Gorenjska gradbena družba začel jeseni. Dela že nadaljujejo. Gre za prvo fazo gradnje v Podbrezjah – od odseka od podružnične šole do cerkve in zahodne strani do križišča Grmač. Sočasno bodo obnovili vodovod, uredili odvodnjavanje meteorne vode ter javno kanalizacijo in druge komunalne vode, kot so elektrika, telekomunikacije ... »Skupna vrednost del znaša okoli 680

tisoč evrov (brez DDV). Poleg navedenega bo obnovljenih okoli 1100 metrov vaških cest, cestna razsvetljava. V celoti bo obnovljen odsek regionalne ceste R2 na odseku od trgovine Breza do odcepa Grmač. Ta odsek se ureja skupaj z republiško direkcijo za infrastrukturo. Končno bo urejen tudi pločnik od trgovine Breza do šole,« je povzel nakelski župan Ivan Meglič, ki v času gradnje prebivalce prosi za potrpežljivost, saj občasno prihaja do delne ali popolne zapore cest, bodo pa v največji možni meri poskrbeli za obvoze.

Predavanja in film o okoljskih izzivih

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka – Razvojna agencija Sora in društvo Ekologi brez meja vabita na predavanje Ali se teme okolja tičejo vseh nas? in projekcije večkrat nagrajenega dokumentarnega filma Smeti (Trashed). Potekala bodo februarja in marca na širšem škofjeloškem območju. V četrtek, 27. februarja, bo ob 17. uri v Škofji Loki predavanje v Veliki sejni sobi UE Škofja Loka (1. nadstropje, Poljanska cesta 2), predvajanje filma Smeti pa ob 18. uri. V četrtek, 5. marca, bo predavanje ob 17. uri v Žireh, v

Kulturnem središču Stare Žiri (Tabor 2). V Gorenji vasi bo v četrtek, 12. marca, predavanje ob 17. uri, in sicer v Sokolskem domu Gorenja vas (Mala dvorana, Poljanska cesta 87), film pa ob 18. uri. V Železnikih pa bo predavanje v sredo, 18. marca, ob 17. uri v Kulturnem domu Železniki (Trnje 39), film Smeti bo ob 18. uri.

Predavanja Urše Zgojznik in projekcije filma bodo izvedli v sklopu projekta Lesni feniks in so namenjeni ozaveščanju javnosti o pomenu zmanjševanja količine odpadkov ter ponovne uporabe materialov.

Monika Ažman edina kandidatka

Kranj – Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije za 27. marec načrtuje volitve. Iz zbornice sporočajo, da so na razpis za predsednico (predsednika) te strokovne in stanovske organizacije medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov za prihodnje mandatno obdobje (do leta 2024) prejeli eno samo prijavo. Edina kandidatka je dosedanja predsednica Monika Ažman, ki je bila pred tem osem let izvršna direktorica zbornice.

vremenska napoved

Danes in jutri bo pretežno jasno. Danes dopoldne bo zapihal okrepljen severnik, ki bo zvečer ponehal. Jutri in v nedeljo bo pihal jugozahodnik. V nedeljo bo delno jasno z občasno koprenasto oblačnostjo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-4/12 °C

SOBOTA

-4/13 °C

NEDELJA

0/14 °C

